

FOLKEUNIVERSITETET

PROGRAM FOR HELE NORDJYLLAND | EFTERÅR 2019

SOV GODT

Forstå din søvn

**PH.D. BIRGITTE
RAHBEK KORNUM**

LIVSKRAFT

Jordens opstandelse

**PROFESSOR
MINIK ROSING**

285 *aktuelle*
**KURSER OG
FOREDRAG**

SOCIALE MEDIER

Børn og unges brug af sociale medier

**LEKTOR, PH.D. MALENE CHARLOTTE LARSEN
AALBORG UNIVERSITET**

GRATIS INTRODUKTIONER

Kom til forestillingsintroduktion og få endnu bedre teateroplevelser.
I sæson 19/20 kan du blive klogere på disse forestillinger:

FANNY OG ALEXANDER BERGMANS IKONISKE FAMILIEDRAMA

Introduktioner
24.09. & 02.10.2019

EFTER BRANDEN NÅR MAN ER FØDT FORKERT

Introduktioner
19.09.2019

DEN UNGE WERTHERS LIDELSER KÆRLIGHEDENS FATALE FØLGER

Introduktioner
13.11. & 19.11.2019

FORBRYDELSE OG STRAF DER SKAL MORD TIL AT GØRE VERDEN BEDRE

Introduktioner
18.02. & 27.02.2020

DET GODE VS DET ONDE ER KAMPEN SLUT?

Introduktioner
29.01.2020

Tættere på teatret

Kom til kort, uformel og ganske gratis introduktion til aktuelle forestillinger.
Du er velkommen – hvad enten du har billet, allerede har set forestillingen
eller blot interesserer dig for hvorfor lige netop denne forestilling spilles.
Introduktionerne finder sted på udvalgte dage kl. 18.45 – ca. 19.10 og afholdes
af en teatrets dramaturger. Tilmelding via forestillingssiderne på aalborgteater.dk

AALBORG
TEATER

Prøv Dagbladet Information i en måned

- ✓ Papiravisen fredag og lørdag
- ✓ Alle artikler på information.dk
- ✓ Annoncefrit information.dk
- ✓ E-avis mandag til lørdag

0 kr.

Abonnementet stopper automatisk

Tilmeld dig på:
mit.information.dk/fu

ANSØGNING

15/11 2019

STUDIESTART

30/1 2020

MASTERUDDANNELSEN I LÆREPROCESSER

**- EN TVÆRFAGLIG UDDANNELSE,
DER SKABER FORNYELSE**

Master i Læreprocesser vil give dit arbejde mere indhold og bedre kvalitet. Du vil styrke og forny dine pædagogiske kompetencer, og du vil forøge din teoretiske ballast inden for læring, organisationsudvikling, evaluering og procesledelse.

” Læring kræves i
mange sammenhænge.

For eksempel når
arbejdspladser og medarbejdere
skal omstille sig, og når elever og
studerende skal tilegne sig viden og
kompetencer. Master i Læreprocesser
runder dig til at forstå og tilrettelægge
mange slags læreprocesser. Det
er en alsidig forskningsbaseret

uddannelse, som kombinerer
formidling og diskussion af den
nyeste faglige viden med de
studerendes selvstændige
arbejde i projekter.

KAREN ANDREASEN

LEKTOR I UDDANNELSE OG LÆRING,
UNDERVISER PÅ MASTER I LÆREPROCESSER

SPECIALISERINGSMODULER

De første to semestre er fælles
for alle studerende; på det
tredje semester vælger man
specialiseringsmodul:

1. Evaluering og kvalitetsudvikling
2. Forandringsledelse og
arbejds miljø
3. Didaktik og professionsudvikling

ENKELTFAG

En række af uddannelsens moduler
kan følges som enkeltfag.
Du kan orientere dig om det
aktuelle udbud på
hjemmesiden.

LÆS MERE OM
OPTAGELSE OG PRIS

www.mlp.evu.aau.dk

AALBORG UNIVERSITET

EFTERUDDANNELSE
9940 9420 (KL. 12-15) · EVU@AAU.DK · WWW.EVU.AAU.DK

MUSIK
KENS
HUS

i Aalborg

- 06/09 OH LAND
- 11/09 RITT BJERREGAARD
- 13/09 JÚNÍUS MEYVANT
- 14/09 SEBASTIAN 70 ÅR
- 15/09 PUK ELGÅRD & CECILIE FRØKJÆR
- 25/09 TRIO CON BRIO COPENHAGEN
- 01/10 EN AFTEN MED KIM LARSEN
- 10/10 HARRY POTTER
- 25/10 MEDINA
- 26/10 AURA DIONE
- 26/10 ANYA
- 01/11 JONAH BLACKSMITH
- 02/11 WHO KILLED BAMBI + STEFFEN BRANDT
- 08/11 STACEY KENT
- 09/11 CARL EMIL PETERSEN
- 15/11 THE WILLIAM BLAKES
- 20/11 DYBVAAAAAAD
- 29/11 EUGEN ONEGIN
- 04/12 TV 2 ALLETIDERS JULESHOW
- 05/12 NYTÅRSPLAYLISTEN
- 13/12 BURHAN G
- 13/12 IRAH & AALBORG SYMFONIORKESTER
- 15/12 NØDDEKNÆKKEREN
- 19/12 DREAMERS' CIRCUS X-MAS

Læs mere og køb billetter på www.musikkenshus.dk

Tilmeld dig vores nyhedsbrev og få sidste nyt om vores mange koncerter og foredrag.

FOLKEUNIVERSITETET I AALBORG

SÆSONKORT EFTERÅR 2019

Fri adgang til mere end 50 af
Folkeuniversitetets spændende foredrag
til en fordelagtig pris.

Prisen er kun kr. 795.

Se mere på www.fuaalborg.dk/saesonkort

VELKOMST

Køb vores nye sæsonkort

Mere end 50 foredrag til en fast lav pris

Hos Folkeuniversitetet hiver vi forskningen og forskeren ud af deres hjemlige rammer for at nå ud til dem, der ikke har deres faste gang bag universitetets mure. Det gør vi med det grundlæggende formål at formidle den nyeste forskning og viden til alle, der måtte have interesse for det.

I denne sæson introducerer vi et nyt initiativ, som gør det meget lettere for alle jer, der favner bredt i interesser og viden. Jer som er nysgerrige. Og jer som bare gerne vil vide mere.

Med vores nye sæsonkort er det nemlig muligt at deltage ved alle vores enkeltforedrag til én fast (og ret fordelagtig, hvis vi selv skal sige det) pris.

Det er vores håb, at vi med sæsonkortet når ud til alle jer, der finder glæde ved at deltage i vores foredrag.

Nu er der i hvert fald ikke længere nogen grund til at lade sig begrænse. Uanset om det er krigshistorie, litteratur, kost og ernæring, universet eller klimaproblematikker, der får dit hjerte til at banke hurtigere. Eller måske endnu bedre; lidt af det hele. Du har adgang til alle de foredrag, du orker til en fast pris.

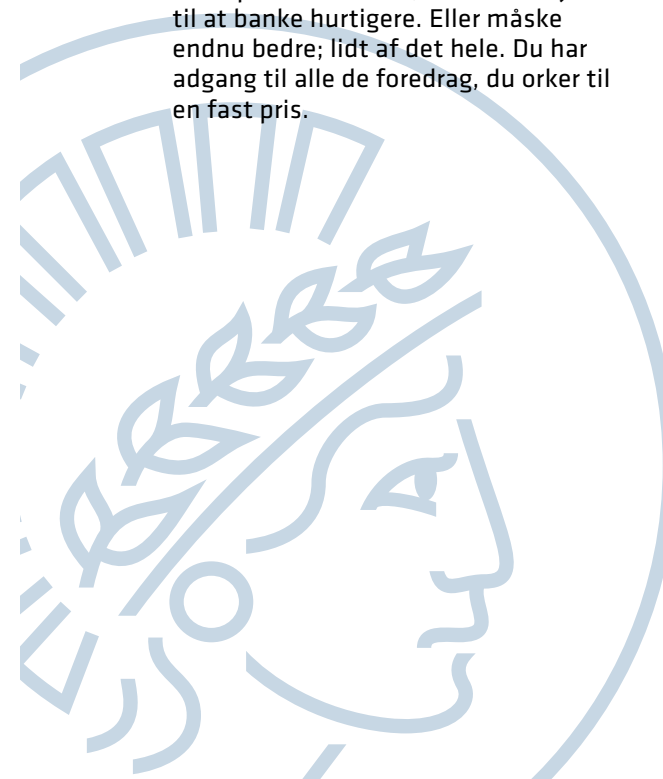
Vi har lagt mange kræfter i at tilbyde et program, der favner en bred vifte af interesseområder.

Med sæsonkortet har du adgang til over 50 foredrag, der alle kan være med til at gøre dig lidt klogere på verden, som den ser ud lige nu.

Vi håber, du har lyst til at være med!

*Programkonsulent
Kristina Obitso Baltov*

Praktisk information

Folkeuniversitetet i Aalborg
C. A. Olesens Gade 4, 2. sal
9000 Aalborg

T 9816 7500
MAIL info@fuaalborg.dk
WEB www.fuaalborg.dk
FACEBOOK www.facebook.com/fuaalborg
INSTAGRAM [folkeuniversitetetiaalborg](https://www.instagram.com/folkeuniversitetetiaalborg)

Åbningstider: Mandag-torsdag kl. 10-15

TILMELDING

Generelt gælder Betaling = Tilmelding.

Tilmelding til alle hold foregår via vores website, hvor betaling foregår med Dankort. Tilmelding skal foretages inden start.

Tilmelding af flere deltagere til kurser skal i de fleste tilfælde foretages enkeltvis af hensyn til evt. deltagerbevis.

Du kan altid kontakte os via tel. 9816 7500 / info@fuaalborg.dk ifm. tilmelding. Vi guider dig gerne ifm. tilmelding via vores website.

Du er også meget velkommen til at komme ind på sekretariatet i C. A. Olesens Gade 4 i Aalborg.

Ved framelding senest 14 dage før holdstart returnerer vi dit tilmeldingsgebyr fratrukket et ekspeditionsgebyr på kr. 100. Ved holdpris over kr. 1.000 fratrækkes dog 10% af holdets pris i ekspeditionsgebyr. Herefter er tilmeldingen bindende. Ved overflytning til et andet hold gælder de samme afmeldingsregler. Der gælder særlige regler for bl.a. længerevarende kurser og rejser.

Hvis vi aflyser et hold, eller holdet er overtegnet, refunderer vi din indbetaling i fuldt omfang.

Hvis vi aflyser et hold, kontaktes du via mail, SMS eller telefon.

Husk derfor altid at oplyse korrekte oplysninger mht. adresse, mail og tlf.nr., samt at ændre dine oplysninger på 'Min side' på fuaalborg.dk.

GEBYRER

Ønsker du fremsendelse af faktura / indbetalingskort pålægges et gebyr på kr. 25.

Ønsker du opkrævning via offentlig virksomheds EAN-nr. pålægges et gebyr på kr. 25.

INGEN LØSSALG

Det er ikke muligt at købe billet til enkeltforedrag, såfremt det ikke er angivet særskilt ved holdet. Derudover er det ikke muligt at købe billet ved døren. Billet skal altid købes inden start.

'MIN SIDE' PÅ FUAALBORG.DK

Du kan altid logge ind på 'Min side' på fuaalborg.dk. Her kan du:

- Se de hold du er tilmeldt og tidligere har fulgt.
- Printe dine billetter.
- Opdatere dine kontaktoplysninger.
- Udskrive deltagerbeviser for de enkelte hold.

Vælg 'Log in' i øverste højre hjørne på fuaalborg.dk og følg anvisningerne.

DELTAGERBEVIS

Du kan altid logge ind på 'Min side' på fuaalborg.dk og selv udskrive deltagerbeviser for de enkelte hold.

MATERIALER, KOPIER & SLIDES

Udgifter til kopier, slides og andre materialer er normalt ikke inkluderet, med mindre det er anført særskilt ved holdet.

Evt. udlevering/fremsendelse af underviseres slides skal aftales direkte med underviser på det enkelte hold. Slides og undervisningsnoter kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

FORPLEJNING

Såfremt det ikke er angivet særskilt ved det enkelte hold, er forplejning ikke inkluderet.

Ved undervisning på Aalborg Universitet på Strandvejen og Badehusvej er der mulighed for køb af snacks og kolde drikke i automater i kælderetagen på Strandvejen 12-14 samt diverse forplejning i KaffeFair på Strandvejen 19. Derudover opfordres du til selv at medbringe diverse forplejning.

UNDERVISNINGSLOKALER

Undervisningen foregår en række steder i Aalborg. Primært i Aalborg Universitets lokaler på Badehusvej / Strandvejen samt vore egne lokaler i C. A. Olesens Gade tæt ved 'Spritte'.

Se kort over lokaler på fuaalborg.dk.

PARKERING

Det er ofte svært at finde en parkeringsplads ved Aalborg Universitet / Folkeuniversitetet på Badehusvej, Strandvejen og i C. A. Olesens Gade.

Du kan dog altid bruge C.W. Obels P-hus på Badehusvej i umiddelbar nærhed.

Se kort over lokaler og P-hus på fuaalborg.dk.

ALLE KAN DELTAGE

Alle kan deltage i Folkeuniversitetets arrangementer. Eneste krav er nysgerrighed og interesse.

Dog kræves der i visse fag et vist kendskab til fagområdet for, at man som deltager kan opnå det fulde udbytte af undervisningen.

SE MERE PÅ FUAALBORG.DK

Husk at du ved langt de fleste arrangementer kan finde udvidede beskrivelser på fuaalborg.dk. Ikke alle arrangementer er medtaget i dette program. Se det samlede udbud på fuaalborg.dk.

MERE INFORMATION

Hvis du er i tvivl om noget, opfordrer vi dig til at besøge fuaalborg.dk, hvor der vil være udvidede beskrivelser af alle hold samt en række praktiske oplysninger.

Du kan selvfølgelig også altid kontakte sekretariatet via mail eller telefon.

INDHOLDS- FORTEGNELSE

- 6 **NYHED** Sæsonkort
- 7 Velkomst
- 8 Praktisk information
- 10 Sæsonåbning
- 11 Naturvidenskab & Teknologi
- 19 Natur- & Kulturrejser
- 20 Litteratur & Sprog
- 24 Historie
- 31 Filosofi & Religion
- 36 Musik & Teater
- 47 Kunst, Arkitektur & Fotografi
- 55 Kultur, Sociologi & Samfund
- 63 Sundhed
- 72 Psykologi
- 79 Ledelse & Kommunikation

"RIV-UD" - FOLDER

- 39 Arrangementer i Nordjylland

Brønderslev | Frederikshavn | Han Herred | Hjørring
| Læsø | Mariagerfjord | Midtthimmerland | Skagen |
Vestthimmerland | Østhimmerland | Bornholm

DU ER VELKOMMEN PÅ SEKRETARIATET

Du er altid velkommen til at komme forbi Folkeuniversitetets sekretariat i C. A. Olesens Gade 4 (tæt ved 'Spritte'). På adressen finder du - ud over vores sekretariat - også flere dagundervisningslokaler.

I SKYGGEN AF SKANDALESAGER, LØGNE, SVINDEL OG BEDRAG

OM EMBEDSMÆNDS OG MINISTRES PLIGTER OG ANSVAR

OPLÆG: PROFESSOR STEN BØNSING, AALBORG UNIVERSITET.

Skandalesager, vildledning, misbrug af offentlige midler... Embedsmænd bliver beskyldt for meget. Men hvor går grænsen? Hvor meget rødvin må der drikkes for? Hvornår får ministre en "næse"? Og hvad handlede rødvinssagen fra Farum om?

Sæsonåbningsforedraget vil guide dig igennem de væsentligste regler for embedsmænd og koble det til de mest kendte sager. Han vil også gennemgå nogle af de mest interessante sager om bestikkelse af offentligt ansatte og fortælle, hvor grænsen går.

Om underviseren:

Ekspert i forvaltningsret, årets underviser på Aalborg Universitet, medlem af Juridisk Studienævn, studieleder, fagansvarlig og vidensjurist i erhvervslivet er blot et lille udsnit af Sten Bønsings mange arbejdsopgaver og titler.

Sten Bønsing har gennem sin forskning i øvrigt forsket i forvaltningsrettens regler om sagsbehandling, persondata og databeskyttelsesregler (for offentlige myndigheder), inhabilitet, aktindsigt, gaver/bestikkelse af offentligt ansatte m.v.

Han er tit og ofte brugt som ekspert af diverse lokale og landsdækkende medier.

Onsdag den 4/9 kl. 16.30-ca. 18.30.

Sted: Aalborg Universitet, Create, Rendsburggade 14, aud. 3.107.

Pris: Kr. 50. OBS: Kun 250 pladser.

Sæsonkortholdere dog fri entré. Læs mere på www.fuaalborg.dk/saesonkort.

Tilmelding nødvendig.

VELKOMST | Folkeuniversitetets formand, lektor ved Aalborg Universitet, Tem Frank Andersen, byder velkommen.

Efter foredraget er Folkeuniversitetet vært ved et let traktement.

Naturvidenskab & Teknologi

Se uddybende beskrivelser og eventuelle ændringer på www.fuaalborg.dk

Videnskab og virkelighed: Fra spekulative spørgsmål til sikre svar

Videnskaben viser vejen til viden, men det drejer sig om at se det store i det små, og erkendelsen af den vidunderlige virkelighed forudsætter, at man har en fornemmelse for grundbegreberne og de væsentlige teorier, som det ofte kan være vanskeligt at få styr på. Her belyses teorier, metoder og hovedresultaterne på en måde, så man får både indsigt og inspiration til at komme videre. Kom og bliv vis! Tilrettelagt af mag.art. Bent Raymond Jørgensen.

DAG 1 (A): VISER VIDENSKABENS VISIONER VEJ? kl. 10.00-12.00: Giver forskningen svar på de filosofiske spørgsmål?

Mag.art. Bent Raymond Jørgensen.

Har man de rette redskaber til at skelne mellem virkelighed og vildfarelse? Hvordan forvandles filosofiens spekulative spørgsmål til forskernes sikre svar?

Kl. 12.30-14.30: Er superstrengte materielle eller matematiske?

Professor em. Holger Bech Nielsen, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet.
Har fysikken nået den grænse, hvor der kun er uløselige problemer tilbage - eller kan vi forvente nye videnskabelige erkendelsesrevolutioner i den nære - eller fjernere fremtid?

DAG 2 (B): HVAD ER SANDHEDEN?

Kl. 10.00-12.00: Soges sandheden eller blot det sandsynlige?

Konsulent Erland R. Andersen, formand for Danmarks Fysik- og Kemilærer Forening, Storkøbenhavns afdeling.

Skal vi være tilfredse med, at forskerne er i stand til at forudsige en masse i stedet for at forstå? Er sandhedsbegrebet på vej ud for at blive erstattet af det sandsynlige og måske endog det spekulative?

Kl. 12.30-14.30: Skaber solen og de kosmiske stråler klimaændringerne?

Seniorforsker Henrik Svensmark, DTU Space.

Eller er ændringerne menneskeskabte? Vi har fokus på den nyeste forskning - og det uden at fjerne ansvaret fra os i det omfang, hvor vi kan og bør gøre en forskel i positiv retning!

DAG 3 (C): HVAD ER ET MENNESKE?

Kl. 10.00-12.00: Styres vi af sociale eller molekylære processer?

Mag.art. Bent Raymond Jørgensen.

Freud talte om personlige udviklingsfaser, som mennesket skal igennem, men hvad ved vi om livsprocessernes inderste eller essens? Er vi rationelle i vore beslutninger, eller styres vi mekanisk af molekylære processer?

Kl. 12.30-14.30: Er det muligt at frembringe bevidsthed kunstigt?

Neurolog, overlæge Jesper Rønager, Rigshospitalets afdeling i Glostrup.

Hvor langt er vi nået i vore bestræbelser på at skabe kunstigt liv og kunstig intelligens - og hvor langt kan vi nå?

// 3 dage kl. 10.00-14.30 (A:5/10, B:26/10, C:9/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 625 (enkelt dage kr. 245).

Biodiversitet under pres

Vi hører det nærmest dagligt: arter og populationer uddør, og det går stærkt. Forklaringerne herpå er mange og i høj grad menneskabte. De inkluderer klimaforandringer, udledning af pesticider, og habitater der ændres og fragmenteres. Det er alvorligt og har store konsekvenser for økosystemers velbefindende og for mange af de økosystemtjenester, som vi mennesker er så afhængige af. Når en art trues eller uddør, sker det typisk over en lang tidsperiode. Forløbet vil ofte være sådan, at arten fra at være vidt udbredt over et stort geografisk område forekommer i færre og mindre områder, som ofte er fragmenterede. Det vanskeliggør migration af individer og dermed udveksling af gener mellem populationer af arten.

Vi vil i denne foredragsrække diskutere, hvorfor biodiversitet er under pres, hvad der fordrer og begrænser tilpasning til miljøer under forandring, og hvilke muligheder vi har for, ved hjælp af genetiske værktøjer, at optimere arters chance for overlevelse.

Alle foredragsholdere er fra Institut for Kemi og Biovidenskab - Sektion for Biologi og Miljøteknologi, Aalborg Universitet.

A: Tab af biodiversitet.

Postdoc. Michael Ørsted, Aalborg Universitet.

B: Tilpasning til miljøstress - genetiske værktøjer kan hjælpe truede populationer.

Professor Torsten Nygård Kristensen, Aalborg Universitet.

C: De fleksible dyr og planter - den hurtige vej til succes?

Professor Torsten Nygård Kristensen og ph.d.-stipendiat Natasja Krogh Noer, begge Aalborg Universitet.

// 3 onsdage kl. 19.00-20.45 (A:30/10, B:6/11, C:13/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 325.

Grønlands natur

Cand.scient., biolog Uwe Lindholdt.

Grønland er en verden for sig. Kolossale isbjerge i blå og hvidt og i fantastiske former flyder i det dyblå hav. Indlandsisen - en helt ufattelig kappe af kilometer tyk is, der virker stivnet og fastlåst, men en bragen og knagen afslører, at også her er der bevægelse og forandring. Indlandsisen smelter og trækker sig tilbage med uhørt hast. Den globale opvarmning sætter i dag tydelige spor.

Men Grønland er også grønne fjelde med en pragt af vilde blomster, lange fjorde, stejle klipper, bjerge, varme kilder og en himmel, uendelig høj og en luft så skærende ren. Under den korte og intense arktiske sommer prydes fjeldlandsaberne af et væld af farver fra blomster, urter, mos og lyng. Fem slags orkideer blomstrer f.eks. i Grønland.

På temadagen vil der blive vist, hvordan de grønlandske dyr og planter har tilpasset sig til det barske arktiske miljø, men også hvordan de er sårbare over for menneskelige påvirkninger bl.a. i form af jagt, forurening og klimaændringer.

Overskrifter på dagen er bl.a.: Isbjørnen - Ishavets konge. Hvaler og hvalfangst i Nordatlanten. Grønlands fugle. Grønlands landpattedyr. Grønlands planter. Klimaændringer.

// Lørdag den 26/10 kl. 10.00-15.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 345.

Svampenes verden

Ekstern lektor i mykologi Thomas Læssøe, Statens Naturhistoriske Museum.

Svampenes verden er utrolig og meget langt fra den verden, vi kender fra planter og dyr. Du ved det måske ikke, men jorden under dig er et tæt netværk af svampemycelier. Ja faktisk kan svampene leve næsten alle steder. Men det som vi opfatter som selve svampen er i virkeligheden kun svampenes frugtlegemer. Det er herfra svampene kan formere sig og spredes længere væk.

På grund af svampenes mange forskellige egenskaber er de blevet ret populære hos os mennesker, og de både fascinerer og skræmmer os. Men hvordan får man styr på, hvilke svampe, der er udsøgte spisesvampe og hvilke, man absolut ikke skal sætte tænderne i?

Kom med til en spændende dag, hvor vi bliver meget klogere på svampenes liv og lærer at genkende en række arter.

Se dagens program på www.fuaalborg.dk

// Lørdag den 14/9 kl. 10.00-16.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

OBS: Eftermiddag ekskursion til Hammer Bakker i egne biler.

Pris: Kr. 345.

Rejsen til tidernes morgen

Professor Minik Rosing, Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet.

I dette foredrag bliver du grebet af Minik Rosings fortælling om Jordens opstandelse, og hvilke forandringer, der har gjort planeten til det, den er i dag. Foredraget tager udgangspunkt i bogen "Rejsen til tidernes morgen" (2018) - men du skal forvente, at Minik ikke kan holde sig fra at oplyse dig om andre af hans forskningsresultater, end dem du finder i bogen.

Det er de færreste, der ved, hvilken påvirkning livet som kraft har haft på Jorden. Uden liv havde Jorden ikke haft kontinenter, og i takt med liv på Jorden har atmosfæren, landjorden og havet undergået fascinerende forandringer. Af den grund kategoriserer Minik Rosing livet som den aller stærkeste forandrende kraft i Jordens levetid.

Tag med på rejsen fra livets første fodspor på Jorden. En stor del af denne viden stammer fra Grønland, hvor Minik Rosing selv er født og har sit udgangspunkt for sin forskning i geologi.

Om Minik Rosing:

Minik Rosing er en af Danmarks mest anerkendte forskere og har flere priser bag sig. Han vandt Ebbe Munchs Hæderspris i 2001, Danmarks Geologipris i 2008, Rosenkjærprisen i 2013, Tøger Seidenfadenprisen i 2014 og Rungstedlundprisen i 2018. Måske er der flere i vente, da Minik Rosing altid udfordrer sine egne opfattelser og resultater - der ligger altid flere opdagelser gemt i Jordens forunderlige kerne og atmosfære.

// Onsdag den 6/11 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården).

Pris: Kr. 295.

Hvorfor ændrer klimaet sig?

Seniorforsker, ph.d. Jens Olaf Pepke Pedersen, DTU.

De vanskeligste spørgsmål er ofte lette at stille. Et af dem er "hvorfors ændrer klimaet sig?". Vi har talrige historiske optegnelser og arkæologiske fund, som viser, at klimaet er skiftet mellem varme og kolde perioder længe før den industrielle revolution. Vi kan også se fra geologiske spor, at Jorden har gennemlevet - og overlevet - dramatiske klimaændringer. Men på trods af en stor forskningsindsats har vi svært ved at forklare, hvorfor klimaet varierer. Hvad er menneskets påvirkning af klimaet, og hvad er naturlige ændringer, og hvilke klimaspørgsmål har vi stadig ikke svar på?

// Tirsdag den 24/9 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

1 AFSKAF
FATTIGDOM2 STOP
SULT3 SUNDHED
OG TRIVSEL5 LIGESTILLING
MELLEM KØNNENE6 RENT VAND
OG SANITET4 KVALITETS-
UDDANNELSE7 BÆREDYGTIG
ENERGI8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST9 INDUSTRI, INNOVATION
OG INFRASTRUKTUR10 MINDRE
ULIGHED11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION13 KLIMA-
INDSATS14 LIVET
I HAVET15 LIVET
PÅ LAND16 FRED, RETFÆRDIGHED OG
STREKKESTIVHED17 PARTNERSKABER
FOR HANDLING

VIL DU GØRE EN FORSKEL? - BLIV INGENIØR PÅ AALBORG UNIVERSITET

På Aalborg Universitet arbejder vores dygtige ingeniørstuderende med at skabe forandringer, ny viden og ny teknologi, der kan sikre en mere bæredygtig fremtid.

Vores studerende arbejder med FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling, og de er med til at gøre en forskel både globalt og lokalt. Skal du med på holdet og være med til at skabe viden, der forandrer verden?

LÆS MERE PÅ
INGENIØR.AAU.DK

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN

Naturens genkomst i Danmark

Tre mindre underværker og et større mirakel

Miljøjournalist, forfatter Kjeld Hansen.

De vestjyske vandløb er atter fyldt med rekordstore laksefisk. For bare 40 år siden udledte stort set alle byers kloaker urensede spildevand til nærmeste vandløb, mens svineslagterier og mejerier sendte blodigt affald og mælkerester i strid strømme ud i bække, åer og søer. På næsten mirakuløs vis har en effektiv indsats fra kommuner og miljøinteresserede foreninger stoppet svineriet. Samfundets forureningsbekæmpelse har været så utrolig en succes, at i dag er det de norske sportsfiskere, der rejser til Danmark for at fange laks og ikke omvendt.

Og mindst lige så forunderligt er det, at der atter svæver ørne, falke, glenter og ugler over det danske landskab. De store rovfugle er vendt tilbage til det yndige land, som de ellers var forjaget fra med bøsseskud, giftudlægning og saksefangst. Den samme forunderlige historie kan fortælles om tranen, græsælen og odderen.

Men miraklernes tid er begyndt! Skjern Å Naturprojekt, Lille Vildmose, Filsø nord for Varde og - ikke mindst - verdens første marine naturgenopretning i Gyldenstens Enge øst for Bogense er realiteter, som ingen havde drømt om for ganske få år siden.

Foredraget giver en en status over forandringerne som resultat af årelang forskning.

// Mandag den 28/10 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

Ny viden om palæontologi

Palæontologi er studiet af livets historie på jorden, af fortidens dyr og planter baseret på fossiler som evidens af deres eksistens i udgravninger. Dette omfatter også undersøgelser af bl.a. fodspor, ynglepladser, koprolitter (fossil afføring), pollen, forstenede træsorter og kemiske spor i jordlag. Man kan derved opnå viden om fortidige livsformers økologi, anatomi og fysiologi, og endda få fingerpeg om adfærd.

Foredragsrækken vil belyse aktuelt nyt og ny forskning indenfor området.

A: Om fortidens havkrybdyr.

Palæontolog, geolog Bent Lindow, Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet.

B: Faxe og havet ud for Vestgrønland - Hvad har de to steder dog til fælles?

Seniorgeolog Bodil Wesenberg Lauridsen, Danmark og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

C: Smådyr i rav.

Ravforsker Anders Leth Damgaard, Den Danske Ravklub.

D: Danmarks dybe fortid - De moderne fisks oprindelse.

Palæontolog, ph.d.-stud. Ane Elise Schrøder, Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet.

E: Fossile spor af liv - Palæontologi uden knogler.

Palæontolog, ph.d.-studerende Bitten Bolvig Hansen, Naturhistorisk Museum, Oslo Universitet.

// 5 mandage kl. 17.00-18.45 (A:23/9, B:30/9, C:7/10, D:21/10, E:28/10).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 525.

Fugletrækkets gåder

I samarbejde med DOF, Nordjylland.

Ph.d. i vildtbiologi Mark Desholm, Dansk Ornitologisk Forening.

Fugletrækket som biologisk fænomen har til alle tider fascineret mennesket, hvor især dets enorme omfang og ekstreme sæsonmæssige regularitet har imponeret fugleelskere verden over.

I tusindvis af timer er blevet brugt på minutløse jagttagelser, som til dels har resulteret i en langt mere detaljeret viden om trækket, men måske vigtigst af alt har afstedkommet en lind strøm af nye kvalificerede spørgsmål om fugletrækkets stadig uløste gåder. Hvor flyver de hen? Hvorfor standser nattergalene ikke bare ved Middelhavslanenes store spisekammer, men flyver den lange vej ned syd for Sahara? Hvordan finder de vej deroppe i nattens mørke? Hvilken rolle spiller aerodynamikken? Og hvorfor dukker der pludselig ekstremt sjældne fugle op i Danmark?

På temadagen vil vi, ud over at høre om de biologiske godbidder, også blive præsenteret for det væld af højteknologiske teknikker, som er udviklet til udforskning af dette felt inden for videnskaben. Det være sig ringmærkning, diverse former for elektronisk mærkning, akustisk- og infrarøde observationer samt radar og isotopanalyser.

Velkommen til en dag i selskab med de fascinerende trækfugle - almindelige som sjældne.

Vi kommer bl.a. omkring emner som trækfuglenes gåder, de sjældne fugles liv og færden og aerodynamik hos fugle.

// Lørdag den 16/11 kl. 10.00-16.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 395 (medlemmer af DOF dog kr. 295).

Feltornitologi

I samarbejde med DOF, Nordjylland.

Forfatter, ornitolog Klaus Malling Olsen.

Det sene efterår byder på fine fugleoplevelser i Nordjylland. Vejlerne og Ulvedybet bugner af gæs og ænder og tiltrækker rovfugle, og i havnene flokkes havfugle og måger. Dette korte kursus starter i Aalborg fredag aften, hvor Klaus vil berette om årstidens aktuelle fugle og med særlig hensyn til aktuelle meldinger. Du lærer at kende de nordjyske arter af gæs, ænderne og de mere eksklusive rovfugle som havørn og vandrefalk, ligesom vinterens småfugle også berøres. Lørdag tager vi på tur i privatbiler til de bedste nordjyske fugleområder. Alt afhængig af dagsfriske rapporter kan det blive Vejlerne, Ulvedybet og/eller Lille Vildmose. Ekskursionen afholdes i deltagernes egne biler. Det er erfaringen fra tidligere kurser, at den tætte kombination af teori og praksis sikrer bedst muligt udbytte. Nordjylland er én af Nordeuropas bedste områder for at se fugle, så der er sikkerhed for stort udbytte – og et udbytte, der med garanti bliver anderledes end under de tidligere afholdte kurser.

// Tid: Fredag-lørdag den 25-26/10; Fredag kl. 18.30-21.00 og lørdag kl. 10.00-15.00

Sted: Fredag på Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14. Lørdag: Ekskursion.

Pris: Kr. 795,- (medlemmer af DOF dog kr. 595,-). OBS: Kikkert bør medbringes.

På sporet af den karismatiske skeryle

I samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening.

Biolog Christian A. Jensen.

Foredraget omhandler en ekspedition til Chukotka i det nordøstlige Sibirien i juni 2017 og det nærmest uendeligt store tundralandskab, som i starten af juni tiltrækker en lang række vadefugle, ænder og gæs. Ekspeditionen blev gennemført i samarbejde med Bird Russia med det formål at registrere og dokumentere forekomsten af fugle og dyr med fokus på skeryle og kæmperyle. BOG: Læs eventuelt bogen "Arktisk Sommer" af Jens Gregersen som appetitvækker til foredraget.

// Onsdag den 30/10 kl. 19.00-21.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125 (dog fri adgang for medlemmer af DN og DOF mod fremvisning af medlemskort).

Jordens skatte - Mineral- og energiråstoffer

Lektor em. i geologi Hans Dieter Zimmermann, Aarhus Universitet.

Vidste du, at hvert menneske på kloden – i løbet af sit liv – forbruger industrimineraler, malme og energiråstoffer på gennemsnitligt 1.400 tons? Det svarer til fragten af et godstog med 30 til 40 vogne. Civilisationen kan ikke eksistere uden Jordens ressourcer. Om det gælder vores huse, om det gælder metaller, keramik, cement, værktøjer, cykler, biler, fly, smartphones, computere etc – intet af alt dette fandtes uden råstoffer og de materialer, vi fremstiller fra dem.

Hvad er de vigtigste mineralråstoffer? Hvilke mineraler, malme og bjergarter er der egentligt tale om? Hvor forekommer de? Hvordan bliver de dannet? Hvad er deres geologiske forudsætninger? Hvor finder man guld og diamanter og sjældne jordarter? Hvordan opstår olie- og gasforekomster?

// Weekenden den 9-10/11 (lørdag kl. 10.00-16.00, søndag kl. 9.00-15.00).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 595.

På kanten af Lille Vildmose

En natur- og kulturhistorisk busekskursion

Kultur- og naturformidler Tommy Jensen, Nordjyllands Historiske Museum.

Tag i sensommeren med på en natur- og kulturhistorisk bustur til det spændende Lille Vildmose område.

Vi sætter fokus på landskabet i den østligste del af Limfjordseggen, hvor istiden har skabt et spændende landskab med bakkøer og store flade arealer. Allerede inden vi stiger på bussen ved museet, kan vi på toppen af Lindholm Høje fornemme, hvordan Limfjorden skærer sig gennem landskabet. Vi kører tværs gennem Lille Vildmose og besøger kridtøerne omkring Lille Vildmose, hvorfra vi både har udsigt til havet og har et imponerende syn ud over de store flader af hævet havbund fra Litorinahavet. Landskabet bærer præg af menneskers udnyttelse af naturens ressourcer, hvilket især kan ses i Lille Vildmose. Her skal store dele af området igen gives tilbage til naturen.

Undervejs vil vi opleve, at der til alle tider har der boet mennesker rundt om Lille Vildmose og på toppen af Sejflod kridtø fortæller om en af jernalderens væsentlige bebyggelser.

OBS: Turen er ikke egnet for gangbesværede.

// Lørdag den 31/8 kl. 10.00-16.00.

Mødested: Lindholm Høje Museet (hovedindgangen), Vendilavej 11, Nørresundby.

Pris: Kr. 395.

Sorte huller - Fra skrøne til virkelighed

En rejse i universet og forskningens verden

Lektor Marianne Vestergaard, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

Sorte huller bliver nu flittigt diskuteret - også i dagspressen. Indenfor de sidste cirka 30 år er sorte huller gået fra at være noget, der lignede teoretisk opspind og fantasi til at være en fysisk realitet, hvis mærkelige egenskaber vi stadig forsøger at forholde os til. Vi har indenfor de seneste par år set nye kvantespring i udforskningen af sorte huller via resultater fra bl.a. gravitationsbølge-detektorer og radioteleskop-samarbejdet, Event Horizon Telescope, som i april viste det første billede af et sort hul - eller rettere skyggen af det.

Men hvad er sorte huller egentlig? Hvordan har forskerne tænkt og diskuteret fænomenet igennem tiderne? Hvordan kan man finde sorte huller, når de ikke lyser eller har en overflade som stjerner og planeter? Hvor befinder de sorte huller sig, og hvilken betydning har de for vores verden? Er galakser med supertunge sorte huller specielle, eller har alle galakser et supertungt sort hul i deres centrum? Hvornår blev de første sorte huller dannet, og hvordan har de vokset sig så tunge (milliarder gange så tunge som solen), som de største huller synes at være? Hvad er en kvasar, og har vores galakse også haft en dramatisk fortid? Vil hele vores galakse blive opslugt af dets centrale sorte hul? Hvordan har forskerne optaget det første billede af skyggen af et sort hul, og hvad viser billedet egentlig?

// Lørdag den 16/11 kl. 10.00-15.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 325.

50 år efter den første månelanding

Månerejserne og hvordan de forandrede verden

Cand.scient. Henrik Stub og cand.scient. Helle Stub.

A: Rejsen til månen.

Månekapløbet var en enestående begivenhed – en konsekvens af den kolde krig, som nok ikke vil gentage sig. Det bragte mennesket til Månen kun 12 år efter opsendelsen af den første Sputnik, men gav også urealistiske forventninger til rumfartens muligheder og fremtid.

Vi ser på, hvordan månekapløbet opstod, hvorfor amerikanerne kom først til Månen og naturligvis også på nogle af højdepunkterne fra dengang, hvor rumfart konstant var på avisernes forsider. Apollo 11 var jo blot én af rejserne til Månen. Vi ser på de andre rejser, som også havde deres meget

dramatiske øjeblikke. Specielt vil vi se på, hvad der er blevet kaldt 'NASAs finest hour', hvor det lykkedes at redde astronauterne, selvom Apollo 13 rumskibet eksploderede på vejen til Månen.

B: Månen og verden af i dag.

Månerejserne ophørte, men rumfarten kom til at ændre verden. Der blev bygget rumstationer, og samarbejde kom til af afløse et kapløb mellem rummagterne. Vi ser på rumfartens betydning for verden i dag, hvor der nu er hele seks store rummagter. Man kan endda tale om begrebet 'Den nødvendige rumfart', som viser, at rumfart er central for at opretholde et moderne samfund. Men rumfarten blev oprindeligt skabt for at udforske solsystemet. Derfor vil vi også se på vores muligheder for at vende tilbage til Månen, flyve til Mars og måske endnu længere bort. Og vil stjernerne altid være uden for vores rækkevidde?

// 2 torsdage kl. 17.00-18.45 (26/9, 3/10).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 225.

H. C. Ørsted og elektromagnetismen

Seniorforsker Jens Olaf Pepke Pedersen, DTU.

H. C. Ørsted er én af Danmarks største videnskabsmænd og verdenskendt for sin opdagelse af elektromagnetismen, som vi i 2020 kan fejre 200-året for. Det er én af de opdagelser, som har ændret menneskers materielle vilkår mest. For eksempel skabes næsten al elektricitet ud fra elektromagnetismens regler, og hans opdagelse har en lang række anvendelser i vores dagligdag. Ørsted var samtidig en forsker, der forenede en dyb religiøsitet med sin videnskab, og hans opdagelse passede smukt i hans holistiske syn på verden. For Ørsted var hele tilværelsen en åbenbaring af guddommelig fornuft, og et af beviserne var netop den sammenhæng, han fandt mellem elektricitet og magnetisme. Derfor var det ifølge Ørsted også gennem studiet af naturen, at man kunne få indsigt i Guds tanker.

Tanken om sammenhæng mellem de forskellige naturfænomener har været en ledetråd i fysikken - også før Ørsted, og fysikkens historie kan beskrives som en historie om foreninger. Newtons tyngdelov forenede himmelske og jordiske fænomener, Ørsted, Faraday og Maxwell forenede elektriske og magnetiske kræfter, og i moderne tid har vi forenet de elektromagnetiske kræfter med de såkaldte svage kernekræfter. Kvantefeltteorien og relativitetsteorien er også eksempler på foreninger, der samler forskellige tidligere teorier under et.

// Mandag den 23/9 kl. 16.15-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 145.

Mennesker og teknologi Ny forskning fra Aalborg Universitet

Teknologien har været menneskets hjælpemiddel og slave i århundreder, men nærmer vi os en tid, hvor maskinen bliver vores ligemænd, og hvor meget styrer vi egentlig selv teknologien?

På Aalborg Universitet forskes der konstant i forskellige retninger indenfor teknologien og samspillet mellem mennesker og teknologi. Forskningsfelter som bl.a. kunstig intelligens (AI), robotter, Virtual Reality, lydteknologi og sociale medier er i fokus.

Alle undervisere er fra Aalborg Universitet.

A: Era of AI: Intelligent Machines Are Reshaping Our World (foredrag på engelsk).

Lektor, ph.d. Zheng-Hua Tan, Institut for Elektroniske Systemer.

B: Industri 4.0.

Professor Ole Madsen og forskningsassistent Kelvin Koldsø Nygaard, begge Institut for Materialer og Produktion.

C: Virtual Reality (foredrag på engelsk).

Professor Stefania Serafin, Institut for Arkitektur & Medieteknologi.

D: Human Robot Interaction (foredrag på engelsk).

Professor mso Mathias Rehm, Institut for Arkitektur & Medieteknologi

E: Vil robotterne overtage verden? AI - Kunstig intelligens,

Professor Thomas B. Moeslund, Institut for Arkitektur & Medieteknologi og ph.d.-stipendiat Rolf Lyneborg Lund, Institut for Sociologi & Socialt Arbejde.

F: Fremtidens lydteknologi.

Lektor Jesper Rindom Jensen, Institut for Arkitektur & Medieteknologi.

G: Morgendagens sociale medier.

Studielektor, ph.d. Tem Frank Andersen, Center for Interaktive Digitale Medier & Oplevelsesdesign.

// 7 dage kl. 17.00-18.45 (A:3/10, B:24/10, C:28/10, D: 7/11, E: 14/11, F:21/11, G:28/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 725 (pr. gang kr. 125).

Højdepunkter i teknologien

Teknologiens største og vigtigste opfindelser er på én gang både ekstraordinære, dagligdags og uovertrufne. Civilisationen begyndte med ploven og ølbrygningen, opfindelsen af krudtet ændrede verdens gang for altid, mens telegrafens, fjernsynets, radioens og computerens langt nyere historier viser, hvordan verden er blevet både større og

mindre.

Allerede papiret og bogtrykkerkunsten medførte radikale ændringer i vores måder at interagere og kommunikere på, og de er nu igen under hastig forandring.

A: Fra telegraf til TV.

Museumsinspektør Hans Buhl, Steno Museet.

B: Tænk at leve uden! Tandbørsten, toilettet, p-pillen.

Museumsinspektør Morten Arnika Skydsgaard, Steno Museet, Aarhus Universitet.

C: Fra laboratorium til innovation: Kemi og materialer.

Professor em. Helge Kragh, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet.

D: Toget og bilen.

Lektor em. Henry Nielsen, Institut for Matematik, Aarhus Universitet.

E: Fra primitive redskaber til fremtidens teknologi.

Lektor Kristian Hvidtfelt, Institut for Matematik, Aarhus Universitet,

// 5 tirsdage kl. 17.00-19.00 (A:29/10, B:5/11, C:12/11, D:19/11, E:26/11).

Sted: Trekanten, Sebbesundvej 2A, Aalborg Ø.

Pris: Kr. 525.

UX i datavisualisering

Cand.scient. i datalogi og samfundsfag, gæsteforsker Morten Aagaard, Aalborg Universitet.

I dag er udfordringer for mange virksomheder og softwarehuse er dels at præsentere interaktive data til kunder, børn, ældre, kunder og borgere uden uddannelse i læsning og brug af statistik, dels at anvende datavisualiseringer som en smartere måde at indsamle kvalitative data på.

Kursusdagen vil være en blanding af teori, praktiske øvelser og diskussioner. Udbyttet af dagen er: 1) En teoretisk forståelse af det hjørne af UX arbejdet, som datavisualisering er, baseret på Daniel Kahnemanns arbejde og John Tukeys Exploratory Data Analysis. 2) Ideer til nye måder at integrere data i produktioner, når målgruppen er den laveste fællesnævner.

Udbyttet af workshoppen er en bredere forståelse af datavisualisering og en evne til at udvikle let forståelse interaktive datavisualiseringer.

Øvelser gennemføres i Qlik, d3js og egen udviklet software.

Spørgsmål til undervisning eller forslag til undervisningseksempler kan tilsendes underviseren 14 dage inden kursusstart (morten@hum.aau.dk).

Målgruppe: Primært BI-udviklere og andre med udvikleropgaver, som har ovenforstående udfordringer.

// Torsdag den 7/11 kl. 9.00-15.00.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.

Pris: Kr. 795 (inkl. fuld forplejning).

REJS UD . OPLEV VERDEN NATUR- OG KULTURREJSER

Salamanca og Avila i Nordspanien

NATUR- & KULTURREJSER

Tag med på to oplevelsesmættede rejser til hhv. Salamanca og Avila i Spanien.

Provinserne Salamanca og Avila i Regionen Castilla y León i det nordlige Centralspanien udgøres landskabeligt af højsletter afbrudt af en række mindre bjergmassiver. Salamanca provinsen, der mod vest afgrænses af Portugal, ligger på det vestlige hjørne af det vidtstrakte Castilianske plateau kendt som 'Meseta Castellana'. Mod syd og sydøst afgrænses de to provinser af bjergkæden Sierra de Gredos.

Klimaet er påvirket af beliggenheden på 'Meseta Castellana'. Vintrene er kølige og somrene varme til meget varme. Ved forårstide og i den tidlige sommer er landskabet præget af en yppig flora rig på arter og insekt- samt fuglelivet er overvældende artsrigt - et markant særkende for store dele af Spanien.

Floraen på den Iberiske halvø er særdeles artsrig og takket være lang tids relativ isolation rummer den talrige endemer. Store dele af 'La

Meseta' henligger uopdyrket med muligheder for store naturoplevelser.

Tidspunkt:

1) Forårsrejse. Udrejse den 20. april 2020.

Der besøges bl.a. en række områder, der befinder sig fra 650-900 meter over havet.

2) Forsommerrejse. Udrejse den 24. maj 2020. Der besøges bl.a. de højt beliggende områder af 'La Meseta' helt op til 2.000 meter over havet.

Rejseleder/guider:

Gennemgående rejseleder er botaniker, naturvejleder Flemming Thorning-Lund.

Derudover to lokalt tilnyttede guider, der begge er fremragende fuglekendere.

Praktisk:

Der flyves med KLM fra danske lufthavne til Madrid via Amsterdam. I Spanien vil al transport foregå i robuste 8 personers minibusser. Al faglig formidling vil foregå udenfor busserne. Samtlige måltider er inkluderet i rejsens pris. Max. 9 deltagere på hver rejse.

Pris:

Vejl. pris på dobbeltværelse: Kr. 17.950.

Rekvirer rejseprogram.

Kunst og musik i Wien

KUNST- & MUSIKREJSE

Tag med på en enestående kunst- og musikrejse til Østrigs historiske hovedstad, Wien. Byen bliver kaldt for musikkens verdenshovedstad. I mere end 3 århundreder har den været det absolutte centrum for den europæiske musikkultur. Mozart var her; Schubert, Brahms og Mahler var her. Byen har fra kejsertiden den gamle opera, i dag kaldet Wiener Staatsoper. Desuden flere prominente symfoniorkestre, først og fremmest Wiener Philharmonikerne. Vi skal på rejsen opleve en opera - og måske også en koncert i "den gyldne sal". Rejsen byder på en lang række kunstopplevelser. Vi skal besøge bl.a. Museum Belvedere 21, der rummer en stor samling af den østrigske kunster Gustav Klimts værker, Hundertwasserhaus, tegnet af Friedensreich Hundertwasser og det fantastiske museum Albertina.

Gennemgående rejseledere:

Cand.mag., kunsthistoriker Maria Stensgård og musikhistoriker Rolf Ruggaard.

Praktisk:

Flyrejse i april/maj 2020 fra Aalborg.

Rekvirer rejseprogram.

Kunst og natur på Færøerne

KUNST- & NATUREJSE

Færøerne er et vidunderligt ørige som byder på natur, kunst og kulturoplevelser helt ud over det sædvanlige. På rejsen vil flora, fauna og geologi blive nært studeret og undervejs bliver der flere sejlture, da det ganske enkelt er den eneste transportform mange steder.

Der besøges flere billedkunstnere i deres atelier og forfattere på deres bopæl, ligesom vi selvsagt skal besøge William Heinesens hus, som nu er museum. Også Færøernes eneste kunstmuseum - Listasavn Færøya i Torshavn gæster vi. Det er også i Torshavn det anerkendte, grafiske værksted - Steinprint er placeret, som vi skal besøge. Et besøg i Nordens Hus - Jarl bliver også muligt.

Gennemgående rejseledere:

Botaniker, naturvejleder Flemming Thorning-Lund og cand.mag., kunsthistoriker Maria Stensgård.

Praktisk:

Flyrejse i september 2020 fra Aalborg.

Rekvirer rejseprogram.

LÆS MERE OM REJSERNE PÅ WWW.FUAALBORG.DK

REJSEFORMIDLER ER FOLKEUNIVERSITETET I AALBORG.
REJSEARRANGØR / TEKNISK ARRANGØR ER ALTID EKSTERNE REJSESELSKABER.
SE MERE I PROGRAM FOR DEN ENKELTE REJSE.

Litteratur & Sprog

Se uddybende beskrivelser og eventuelle ændringer på www.fuaalborg.dk

Forfatteren og forskeren: Kristina Stoltz og Dag Heede

Samtale mellem forfatter Kristina Stoltz og mag.art., ph.d. Dag Heede, Syddansk Universitet. Kristina Stoltz debuterede med digtsamlingen 'Seriemordere og andre selvlysende blomsterkranse' i 2000. Siden har hun bl.a. udgivet romanen 'Æsel' (2011) og netop modtaget det 3-årige arbejdslegat fra Statens Kunstfond. Hun er aktuell med romanen 'CAHUN', der udkom i marts 2019. Kristina Stoltzs romaner har en realistisk og samtidig poetisk stil, der på nærmest inciterende vis fører læseren ind i fortællingen. I sin beskrivelse af steder, karakterer og omgivelser er Stoltz præcis, næsten filmisk, mens karakterernes indre liv, tanker og håb fremstilles i drømmelignende former, hvor læseren kan lade sig forføre og falde hen mellem de ofte ordknappe sætninger. Hvad enten udgangspunktet er Vesterbros prostitueredes barske virkelighed, eller to svigtede unge, der finder hinanden i et dystopisk strandlandskab, fortæller Stoltz med nerve og råhed uden at forfalde til hverken kynisme eller blødsødenhed. Hun iagttager med et årvågent blik sine karakterer udefra og fører os samtidig ind i deres indre verden, for på den måde at give os et nyt perspektiv på den virkelighed, vi tror, vi kender (kilde: Forfatterweb).

// Onsdag den 4/12 kl. 17.00- 18.45.
Sted: Café Ulla Terkelsen London, Kastetvej 36.
Pris: Kr. 145 (cafeen har åben).

Litteraturen mellem krigene

Cand.mag., ekstern lektor Anders Østergaard, Københavns Universitet.

Dansk litteratur fra 1914 til 1950 er en spændende brydningstid fuld af spændende tekster og fascinerende fortællinger. Forfatterne eksperimenterer på livet løs med at fremstille en ny virkelighed – både krigene og den moderne udvikling. Det er isernes store tid – modernisme, avantgardisme, kubisme, ekspressionisme, realisme. Det ses så fornemt på KUNSTEN i Aalborg, og kunsten skal vi inddrage sammen med andre strømninger i kultur og samfund – film, musik, revy, arkitektur, psykoanalyse, kulturradikalisme, eksistentialisme. I centrum står forfattere som Tom Kristensen, Hans Scherfig, Poul Henningsen, Tove Ditlevsen, Karen Blixen, Martin A. Hansen. Det hele i et mix af tekstlæsning og fortælling i ord, billeder og lyd.

// Lørdag den 9/11 kl. 10.00-14.00.
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 225.

Litteraturpriserne og litteraturen

Mag.art i litteraturvidenskab Louise Svanholm. Hvorfor modtog Astrid Lindgren aldrig Nobelprisen eller Nordisk Råds Litteraturpris? Hvilke tendenser, særinteresser og litteraturbegreber ligger til grund for hvilke priser? Ved at følge de store litteraturpriser fra hele verden vil disse og mange andre spørgsmål blive undersøgt. Nobelprisen i litteratur blev uddelt første gang i 1901 som et nyt partnerskab mellem det uafhængige akademi og erhvervslivet. I dag regnes den stadig for verdens mest prestigefyldte litteraturpris, og den har også tjent som model for flere andre af de mange nye priser, der er kommet til siden. Først i de sidste cirka 20 år er kvinder begyndt at blive lige så stærkt repræsenteret som mænd. Kun 14 af 114 nobelprismodtagere har været kvinder, mens flertallet af modtagere af den i 2006 indstiftede Montanapris har været kvinder. Vi læser værker af forfattere, der har vundet priser og beskriver danske og udenlandske litteraturprisers historie og betydning for litteraturbegrebet.

// 6 tirsdage kl. 17.00-19.00 (10/9, 24/9, 24/10, 12/11, 26/11, 3/12).
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 625.

Sprogforskeren som kriminaltekniker

Adjunkt, ph.d. Mads Bødker Lynggaard Christiansen, Aalborg Universitet.

Ingen mennesker skriver eller taler ens, og derfor kan sproget give et væsentligt fingerpeg om, hvem der står bag f.eks. et trussels- eller afpresningsbrev. Mens FBI systematisk anvender den slags analyser, er retslingvistikken kun sjældent brugt herhjemme. I foredraget kigger vi nærmere på de centrale anvendelsesområder "ophavsanalyse" og "profilering". Ophavsanalysen sigter mod at bestemme, hvem af flere mulige mistænkte der står bag en eller flere kriminelle sprogbehandlinger. Profilerings har til formål på sprogligt grundlag at indkredse mulige mistænkte, bl.a. mht. uddannelsesniveau, modersmål og alder. Der gives løbende eksempler fra sager, hvor retslingvistiske analyser har bidraget til at fælde gerningsmanden.

// Onsdag den 20/11 kl. 19.00-21.00.
Sted: Trekanten, Sebbesundvej 2A, Aalborg Ø.
Pris: Kr. 125

Islands litteratur og kultur

Island fascinerer med sine vulkaner, sine blodige sagaer og sin storslåede natur. Både Islands samfund, natur, kultur og historie gør stort indtryk på alle, der kommer i berøring med øen ude i det barske Atlanterhav. Island er den helt rette blanding af tradition og forandring. Kom med til en spændende temadag, hvor vi går i dybden med sagaer, moderne islandsk litteratur og kultur.

Program:

Kl. 10.00-12.00: Islandske sagaer.

Museumsinspektør Michael Riber Jørgensen, Museum Thy.

De islandske sagaer er en del af den middelalderlige litteratur på linje med andre store klassikere fra både Europa og resten af verden. Samtidig bygger de på en mundtlig tradition, der strækker sig flere hundrede år tilbage fra det tidspunkt, hvor de blev skrevet ned. Sagaerne har desuden spillet en helt central rolle for islændingenes kollektive identitet og selvforståelse – og gør det stadig i dag.

Kl. 12.30-14.30: Moderne islandsk litteratur.

Cand.phil., islandsekspert K. Torben Rasmussen. De moderne islandske forfattere er uhyre populære i Danmark, og i øvrigt internationalt. Islandske forfattere modtager jævnligt den prestigefyldte Nordisk Råds Litteraturpris. Foredraget vil introducere nogle af de vigtigste som bl.a. Einar Már Guðmundsson, Hallgrímur Helgason, Kristín Marja Baldursdóttir, Sjón og Auður Ava Ólafsdóttir.

Kl. 14.45-16.45: Hvad kan danskerne lære af det islandske folk?

Cand.phil., islandsekspert K. Torben Rasmussen. Et foredrag om det moderne Island og nogle af landets mange mysterier, bl.a. hvordan en befolkning på 345.500 mennesker, 470.000 får, 70.000 heste og en hel del fisk kan opretholde en fuldt moderne stat med alle dens institutioner og karaktertræk.

// Lørdag den 23/11 kl. 10.00-16.30.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 325.

Tysk samfund, kultur og litteratur i dag

Foredragsrækken vil præsentere aktuelle tendenser inden for tysk samfund og kultur. Sideløbende vil vi læse litterære tekster, der netop kredser om de respektive fænomener. På rækken vil du få et indblik i, hvad der rører sig hos den tyske nabo netop nu og samtidig stifte bekendtskab med nutidige tyske forfatterskaber.

A: Tysk erindringskultur og historien i fiktionen.

Der læses uddrag af Timur Vermes 'Han er tilbage'.

Cand.mag. Rune Delfs, Aalborg Universitet.

B: Det multikulturelle samfund. Der læses digte af Uljana Wolf .

Lektor Mirjam Gebauer, Institut for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet.

C: Østtyskland i dag. Der læses uddrag af Lutz Seilers roman 'Kruso'.

Cand.mag. Rune Delfs, Aalborg Universitet.

D: Klimadebatten og Energiewende. Der læses uddrag af Frank Schätzing's roman 'Sværmen'.

Lektor Mirjam Gebauer, Institut for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet.

// 4 torsdage kl. 17.00-18.45 (A:21/11, B:28/11, C:5/12, D:12/12).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 425

God grammatik

Adjunkt Richard Skultety Madsen, Aalborg Universitet.

God kommunikation bygger på korrekt sprogbrug. I løbet af dagen vil du få belyst såvel teoretiske som praktiske problemstillinger i dansk sprog. Den første ca. tredjedel af dagen vil give dig en grundig introduktion til det danske sprogsystem, dvs. hvordan ord og sætninger opbygges. For kendskab til grammatik er nødvendigt for at kunne forstå retskrivningsreglerne ordentligt. Dagens teoridel bygger på nyeste forskning indenfor grammatik. Den introducerer en beskrivelse af dansk og en grammatisk terminologi der er væsentligt mere sammenhængende end det der almindeligvis undervises i i skolerne.

Resten af dagen vil tematisere praktiske skriftsprogsfærdigheder og typiske fejlgruber. Her er nogle eksempler på de emner vi skal gennemgå: Hvornår skal man skrive nogle, og hvornår nogen; hvornår ad, og hvornår af? Hvornår skal man bruge endelserne -r og -t? Hvad forskel gør det at bruge hans/hendes i stedet for sin? Hvad er rationalet bag tegnsætningsreglerne, ikke mindst bag kommareglerne? Det er naturligvis de nyeste retskrivningsregler, der anvendes i løbet af dagen.

// Lørdag den 28/9 kl. 10.00-15.30.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 345. (Bemærk: KaffeFair i umiddelbar nærhed er åben i pauserne).

HEARTS & MINDS

Sig det med neger

Ph.d. i historie, forfatter Søren Hein Rasmussen, MegaNørd.

Selvom de ikke har til hensigt at såre nogen, og de faktisk bare taler, som de altid har gjort, oplever mange i dag, at deres måde at tale om fx andre folkeslag bliver angrebet. Hvorfor skal vi pludselig kritiseres for at bruge ord og vendinger, som ellers hidtil har været gode nok? Og som endda har været benyttet gennem generationer? Men hvilke betydninger har der til forskellige tider været koblet til vores konkrete sprogbrug om fremmede folk? Vi ser nærmere på, hvordan gamle opfattelser og betydninger kan rejse med sproget og kulturen fra vore forældres og bedsteforældres tid – uden at vi måske er bevidste om det.

// Tirsdag den 22/10 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården).

Fri entré (tilmelding dog nødvendig). Inkl. kaffe/the og kage.

Foredraget er en del af Hearts & Minds Festivalen og støttet af Lundbeckfonden.

Scherzetto – Domenico Starnone

Italiensk sprog og kultur

Lektor Lasse Rose Nielsen, Aalborg City Gymnasium.

Il corso ha per tema un romanzo di Domenico Starnone, scrittore italiano, (Napoli, 1943), che ha pubblicato romanzi e racconti incentrati sulla vita scolastica. Ha fatto, se stesso, l'insegnante per molti anni e conosce bene la scuola italiana e i bambini.

In questo romanzo "Scherzetto" (2016) si tratta del rapporto tra un nonno settantenne e suo nipote di quattro anni. I genitori del piccolo Mario devono partire per un convegno, o forse semplicemente prendersi il tempo per capire se il loro matrimonio è arrivato al capolinea. Perciò il bambino viene lasciato alle cure di un nonno sconosciuto e burbero. Immaginatevi un duello tra di loro....

Il corso si svolge come una conversazione in italiano, principalmente, con piccole traduzioni scritte sul tema del romanzo.

// 10 mandage kl. 17.00-18.45 (2/9, 9/9, 16/9, 23/9, 30/9, 7/10, 21/10, 28/10, 4/11, 11/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 995.

Pierre Lemaître: Trois jours et une vie

Fransk sprog og kultur

Lektor Lasse Rose Nielsen, Aalborg City Gymnasium.

Pierre Lemaître, né en 1951, est écrivain français mondialement reconnu pour ses romans noirs. Il a reçu le Prix Goncourt en 2013 pour son grand roman historique "Au revoir là haut", ayant pour thème les conséquences sociales des soldats revenus "héros" de la Première Guerre mondiale.

Le texte de ce cours est un roman psychologique noir qui montre son talent pour émouvoir ses lecteurs : "À la fin de décembre 1999, une surprenante série d'événements tragiques s'abattit sur Beauval, au premier rang desquels, bien sûr, la disparation du petit Rémi Desmedt. (...) Cela provoqua la stupeur et fut même considéré comme le signe annonciateur des catastrophes à venir."

Le cours se déroulera comme une conversation en français sur le texte, avec de petites traductions danois-français sur le thème.

// 12 onsdage kl. 17.00-18.45 (28/8, 4/9, 11/9, 18/9, 25/9, 2/10, 9/10, 23/10, 30/10, 6/11, 13/11, 20/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 1.195.

Bienvenidos y bienvenidas!

Spansk sprog og kultur

Cand.mag. Virginia Sáez Núñez.

Har du en passion for det spanske sprog og den spanske kultur? Så har du her en unik mulighed for at forbedre dine spanskundskaber.

På kurset tales kun spansk og du skal derfor allerede kunne forstå og tale spansk på et højt niveau. Kurset har fokus på at berige dit ordforråd yderligere, så du bliver endnu bedre til at tale frit på spansk. Indholdet bliver tilpasset dit professionelle virke og dine personlige interesser. Du lærer spansk, som du kan bruge i din dagligdag og/eller i dit professionelle liv.

Der vil blive lagt vægt både på samtale, udtale og grammatik. Tiden er knap og vi skal arbejde engageret, men vi skal naturligvis også have det sjovt. Om underviseren: Cand.mag. i kognitiv semiotik og bl.a. uddannet fra Alicante Universitet, Cambridge Universitet og Aarhus Universitetet. Arbejder som Area Export Manager i en større dansk virksomhed.

// 12 tirsdage kl. 18.30-19.15 (3/9, 10/9, 17/9, 24/9, 8/10, 22/10, 29/10, 5/11, 12/11, 19/11, 26/11, 3/12).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 1.195.

Historie

Se uddybende beskrivelser og eventuelle ændringer på www.fuaalborg.dk

Dansk Vestindiens historie - Fra slaveri til frihed og salg

Cand.mag., historiker, forfatter Per Nielsen.

I 1917 fulgte over 20.000 danske statsborgere med ved salget af Dansk Vestindien – to danske kommuner og deres indbyggere skiftede hænder. Langt de fleste dansk-vestindere stammede fra Afrika, og deres forfædre var på slaveskibe blevet bragt til de danske plantageøer Sankt Thomas, Sankt Jan og Sankt Croix for at opdyrke jorden og øge indtægterne. Foredraget handler om disse mennesker fra tiden som plantagearbejdere og slaver og frem til det moderne samfund som frie arbejdere. Vi skal også have historien om nogle af de dansk-vestindere, der slog sig ned i Danmark, for eksempel James Thompson, der i mange år drev natrestauranten Onkel Tom i Aalborg. Temadagen er ledsaget af kort og billeder.

Om underviseren: Har i en årrække arbejdet for Nationalmuseet og undervist i kolonihistorie ved Københavns Universitet. Han er blandt andet forfatter til bogen 'Fru Jensen og andre vestindiske danskere' (Syddansk Universitetsforlag, 2016).

// Torsdag den 3/10 kl. 10.00-15.00.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.

Pris: Kr. 445 (inkl. kaffe/the og frokost).

Schalburgtage!

Petersgruppens gengældelsesaktioner i Nordjylland 1944-1945

Ph.d i historie, museumsinspektør Jens-Christian Hansen, Vendsyssel Historiske Museum.

Efter Augustoprøret i 1943 og samarbejdspolitikens sammenbrud tog modstanden i Danmark til. Den tyske besættelsesmagt måtte vise handlenkraft og gengælde de mange sabotagehandlinger. Gengældelserne var brutale og bestod af såkaldt "schalburgtage" og clearingmord.

Aktionerne blev udført af Petersgruppen – et dansk-tysk terrorkorps bestående af civilklædte agenter. Med udgangspunkt i Petersgruppens talrige aktioner i Nordjylland, der bl.a. talte sprængninger af dagblade, fabrikker, passagertog og likvideringer af nordjyder, kommer foredraget ind på den særlige tyske bosættelsespolitik i Danmark og dens betydning for modterrorens mål og omfang.

// Tirsdag den 19/11 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

Unyttige historiefacts

Adjunkt i historie, forfatter Michael Frederic Hawkins.

Underviseren står bag Facebookfænomenet 'Unyttige historiefacts', som også har bredt sig til bl.a. Instagram. Ud af de mange finurlige facts er der også kommet flere bøger fyldt med interessante facts om historie fra nutiden og tilbage til oldtiden. Det særlige ved disse facts er, at de er ukendte for de fleste, og at de er finurlige, interessante, underlige eller på anden måde har et twist af særpræg og humor.

Med foredraget går underviseren bag om 'Unyttige historiefacts', og om hvordan man ved at formidle historie på en finurlig og anderledes måde kan vække interessen for fortiden - også hos den ikke historiekundige dansker.

// Torsdag den 21/11 kl. 19.00-20.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

Torsdagsforedrag

Alt godt fra den historiske rodekasse! Interessen for historien er stor. På universiteter, arkiver, museer og i mange andre sammenhænge forskes der i historien som aldrig før. I Aalborg har det siden 1960'erne været en tradition, at historieforskningens resultater præsenteres i de såkaldte Torsdagsforedrag. Målsætningen er at præsentere et bredt udvalg af den nyeste viden, der bidrager til aktuelle historierelaterede temaer og debatter lokalt, regionalt og nationalt. En lang række af landets toneangivende kulturhistorikere har derfor gennem årene gæstet Aalborg er ikke være nogen undtagelse. Torsdagsforedragene afholdes i samarbejde med De Samarbejdende Kulturelle Foreninger i Aalborg.

D: Tyske flygtninge 1945-1949.

Forfatter, guide Ole Houmann, Aalborg Forsvars- og Garnisonsmuseum.

E: De rejsende skærslibere og optrædende med vinterkvarter på Dronninglund-egnen.

Museumsinspektør, cand.mag. Lykke Olsen, Museerne i Brønderslev Kommune.

F: Danmarks krig i Helmandprovinserne.

Stud.mag. Troels Alstrup, Aalborg Universitet, og tidligere udsendt til Helmand.

G: Fra arkivets og museets arbejdsmark.

Medarbejdere fra Aalborg Stadsarkiv og Nordjyllands Historiske Museum.

// 4 torsdage (D:24/10, E:31/10, F:7/11, G:14/11).

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården).

Pris: Kr. 125 pr. gang (medlemmer af en række samarbejdende foreninger har fri adgang).

Rusland

2. Verdenskrig: Krigen i Øst 1941-1945

Cand.mag., lektor Martin Husted, Århus Akademi. Ved dagry den 22. juni 1941 indledte det nazistiske Tyskland invasionen af Sovjetunionen: Operation Barbarossa. Konflikten udviklede sig fra første dag til et frontalt sammenstød mellem to totalitære systemer, to tyranner, to af verdens mest magtfulde nationer, der i fire lange år var fastlåst i en ubarmhertig og desperat kamp, der blev den hårdeste, længste og blodigste i Anden Verdenskrig. Temadagen gennemgår den militærhistoriske fortælling om krigen i øst i perioden 1941-1945 - fra de indledende og katastrofale nederlag for Den Røde Hær, over belejringen af Leningrad og vendepunkterne ved Stalingrad og Slaget ved Kursk til krigens afslutning i Berlins ruiner.

// Lørdag den 28/9 kl. 10.00-16.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 345.

D-dag og slaget om Normandiet 1944

Cand.mag., lektor Martin Husted, Århus Akademi. I år er det 75 år siden, verdens største militære operation fandt sted. D-dag - de allieredes landgang i Normandiet - var afgørende for udfaldet af 2. Verdenskrig i Vesteuropa. Operationen blev en succes, men det var på ingen måde givet på forhånd.

Forberedelserne til de allieredes invasion af Vesteuropa tog deres begyndelse allerede i foråret 1942, hvor de første amerikanske tropper ankom til Storbritannien. Der opbyggede man indtil juni 1944 en enorm luft, sø og landstyrke bestående af blandt andet britiske, canadiske, polske, franske og amerikanske styrker. Denne styrke gennemførte invasionen af Normandiet 6. juni 1944 - en næsten fejlfri succes, der både gennembrød Hitlers Atlantvold og etablerede de allierede på den franske kyst. Men det krævede alligevel de allierede styrker tre måneders bitter og ødelæggende kampe, før det stædige tyske forsvar var overvundet, og de allierede styrker brød ud af deres brohoved i Normandiet og befriede Paris.

Dagen vil belyse forberedelserne til og selve planlægningen af invasionen og gennemgå selve kampene på D-dag samt de efterfølgende slag mellem de allieredes og den tyske krigsmaskine.

// Lørdag den 12/10 kl. 10.00-16.00.

Sted: Trekanten, Sebbesundvej 2A, Aalborg Ø.

Pris: Kr. 345.

Hitler - Fra historisk personlighed til pop-fænomen

Cand.mag. i tysk og mediefag Rune Delfs, Aalborg Universitet.

I dette oplæg handler alt om manden med det karakteristiske skæg, og hvorfor han (især posthum) er blevet så kendt og stadig er interessant for mange mennesker. Fokus vil primært ligge på den vestlige verdens Hitler-reception og dens udvikling fra den umiddelbare efterkrigstid og frem til den status, han har den dag i dag i den moderne mediekultur.

I den kollektive bevidsthed eksisterer der nu til dags to slags Hitler: den historiske figur og et underholdende, til dels provokerende pop-ikon. Foredraget skal prøve at komme ind på spørgsmålet omkring en i Tyskland stadig særdeles omdiskuteret og ambivalent form for erindringskultur: Hvorfor er han stadig så stort et navn? Hvor og hvordan portrætteres Hitler? Kan det betragtes som 'positivt' eller 'negativt' og i så fald; findes der en 'korrekt' måde at omgås med temaet 'Hitler'?

// Onsdag den 4/12 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

I krigens skygge - De danske krigssejlere i 2. Verdenskrig

Cand.mag. i historie Jakob Tøtrup Kjærsgaard.

Omkring 6.300 krigssejlere i allieret tjeneste besejlede verdenshavene. De var med i ishavskonvojerne til Rusland. De fragtede forsyninger, tropper og materiel rundt i Stillehavet. Og de sejlede i pendulfart ad Atlanterhavets hovedfærdselsårer med de afgørende forsyninger. Krigssejlerne fik desuden en central rolle i forbindelse med D-dag og invasionen i Normandiet 1944. Det glemmes tit, at 2. Verdenskrigs længste slag hverken blev udkæmpet på landjorden eller i luften, men derimod til søs og med handelsflåden som hovedaktør. Hjemkomst og eftervirkninger af krigen tog hårdt på flertallet af krigssejlere, og i mange år efter krigen led de danske sømænd et politisk svigt af nærmest historiske dimensioner. På 70-årsdagen for D-dag i 2014 var Danmark for første gang officielt repræsenteret ved mindehøjtideligheden i Normandiet, og dermed blev der skrevet et nyt kapitel i historien om Danmark under 2. Verdenskrig. Dannebrog vajer nu sammen med flagene fra de øvrige allierede nationer, og det kan vi takke de danske krigssejlere for.

// Tirsdag den 29/10 kl. 19.00-21.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

FRA LENIN TIL PUTIN: RUSLAND I HISTORIEN

Lektor, forfatter Erik Kulavig, Syddansk Universitet.

A: DEN RUSSISKE REVOLUTION 1917.

Vi skal først se på de historiske forudsætninger for de dramatiske begivenheder i Rusland i 1917, hvor det gamle tsarregime gik under i krig og kaos. Derpå fulgte en kort periode med et liberalt styre, før Lenins og Trotskijs utopiske eksperiment, der førte til borgerkrig og udviklingen af den totalitære voldsstat under Stalin.

Revolutionen vil blive angrebet fra mange vinkler: Ideologi, politik, aktører og konsekvenser. Hvilke drømme, forhåbninger og bange anelser gjorde folk sig, og hvordan kunne det gå til, at alle de gode fortsætter blev gjort til skamme.

B: STALINS SOVJETUNIONEN.

Foredraget vil beskæftige sig med de historiske rødder til "Stalinismen" og i den forbindelse besvare spørgsmålet, om der var kontinuitet mellem Lenin og Stalin, eller om den sidstnævnte kørte socialismen ud på et vildspor. På baggrund af en redegørelse for centrale politiske beslutninger og begivenheder som kollektiviseringen, industrialiseringen, Gulag og "Den Store Fædrelandskrig" vil det blive diskuteret, hvad der holdt det sovjetiske system sammen under Stalin. Var det politisk undertrykkelse, vold og frygt, var der tale om en social kontrakt mellem lederne og befolkningen eller noget helt tredje?

C: KGB - HISTORIEN OM DE RUSSISKE SIKKERHEDSTJENESTER FRA IVAN DEN GRUSOMME TIL VLADIMIR PUTIN.

Sikkerhedstjenesten, det politiske politi, efterretningsvæsenet, den hemmelige tjeneste - kært barn har mange navne - har i sagens natur altid været omgærdet af hemmelighedskræmmeri, mystik og derfor også af mange myter. Også på det område tjener Rusland som et troldspejl af Vesten. I USA har de CIA, i Danmark PET, men ingen af dem slår NKVD (Stalins), KGB (efter Stalin) eller FSB (Putins), når det gælder overvågning af og kontrol med egne borgere - såvel hjemme som ude - eller når det drejer sig om at læse den potentielle eller måske reelle fjende i kortene. Dette foredrag vil først se på rødderne til de moderne tjenester, nemlig tsarernes apparater, dernæst på sovjettidens og sidst på Putins.

Om underviseren:

Erik Kulavig har skrevet en række bøger om Rusland og russisk historie. Bl.a. *Den russiske revolution 1917 - Et folks tragiske kamp for frihed og KGB - De russiske sikkerheds tjenester fra Ivan den Grusomme til Vladimir Putin.*

// 3 tirsdage kl. 17.00-18.45

(A:8/10, B:22/10, C:29/10).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 295 (pr. gang kr. 125).

Irans moderne historie

Ph.d., lektor i Iran-studier Rasmus Chr. Elling, Københavns Universitet.

Den 4. februar 2019 er det 40 år siden en islamsk præst steg ud af et fly i Teheran og ændrede historien: Ayatollah Khomeini væltede 2.500 års persisk kongedømme og satte islamismen på verdensagendaen.

I dag er Iran den vigtigste spiller i et Mellemøsten splittet mellem sunni og shia, mellem Iran på den ene side og Saudi-Arabien, Israel og USA på den anden. Det er et magtspil, der har konsekvenser langt ind i Vesten, og der går sjældent en dag uden Iran i nyhederne. USA's præsident Trump vil ødelægge atomaftalen og beskylder Iran for terror. Andre ser Iran som en pragmatisk aktør og en del af løsningen på blodige konflikter fra Afghanistan til Syrien. Uanset standpunkt er det tydeligt at Iran bliver afgørende for det 21. århundrede.

For det er også i Iran man finder kimen til en anderledes fremtid for Mellemøsten – blandt de iranske unge, kvindforkæmperne, filmkunstnerne, systemkritikerne og de demokratiske kræfter, der har fået nok af konflikt og diktatur. I den globaliserede middelklasse i Irans storbyer er det kun historiens bitre lærestreger, der begrænser visionerne for fremtiden.

Selvom danskernes nysgerrighed på Iran er stor, så er kendskabet begrænset og litteraturen knap. NY BOG: For første gang nogensinde på dansk præsenterer en ny bog *Irans moderne historie* (Gyldendal, 2019) Irans nyere historie.

// Onsdag den 27/11 kl. 19.00-21.00.
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

Dannebrogsmysten og flagets historie

Cand.mag. René Juul.

Danmarkshistorien er fuld af myter og sagn. I år er det 800 år siden at Dannebrog iflg. overleveringen faldt ned fra Himlen. Siden har flaget indgået i meget varierede sammenhænge. Men hvad er historien bag myten, og hvorfor var det i Estland og ikke ved en af Venderdogterne, at flaget dalede ned? Var det rent faktisk i 1219 at slaget fandt sted, og hvor stammer det hvide kors på rød bund i virkeligheden fra? Foredraget givet et bud på svaret og ser desuden nærmere på den politiske, religiøse og militære situation i Danmark før, under og efter Valdemarstiden.

// Onsdag den 18/9 kl. 17.00-18.45.
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

Arkæologien i nyt lys

Arkæologi er studiet af tidligere tiders menneskelige aktivitet – primært gennem studiet af menneskets materielle levn. Langt det meste af al menneskelig aktivitet foregik, før vi lærte at skrive, så arkæologi er den vigtigste metode til at studere ældre menneskeskabte samfund.

Denne foredragsrække præsenterer et bredt udvalg af den nyeste arkæologiske viden, der bidrager til aktuelle historierelaterede temaer og debatter lokalt, regionalt og nationalt. En lang række af landets toneangivende arkæologer har derfor gennem årene gæstet Aalborg.

Tilrettelægger: Museumsinspektør, ph.d. Torben Birk Sarauw, Nordjyllands Historiske Museum.

A: Middelalderbyernes klostre – om tiggerordene og deres bygningskultur.

Museumsinspektør, ph.d. Morten Larsen, Vendsyssel Historiske Museum.

B: Pilgrimsmærker - helgenkult, magisk tænkning og religiøs identitet.

Arkæolog Rachel Andersen.

C: "Skærm jeres hus med grav og planke" – sider af Aalborgs voldelige fortid belyst via nye fund.

Arkæolog Kenneth Nielsen, Nordjyllands Historiske Museum.

D: Viking – Ran, ild og sværd.

Museumsinspektør Jeanette Varberg, Nationalmuseet.

NY BOG: Med afsæt i sin nyeste bog tager underviseren os med helt tilbage til begyndelsen.

// 4 onsdage kl. 19.30-21.15 (A:30/10, B:13/11, C:27/11, D:11/12).
Sted: Aalborg Historiske Museum, Algade 48.
Pris: kr. 425 (pr. gang kr. 125).

Vikingetidens kvinder: Kluge koner og stærke fruer

Kunsthistoriker, cand.mag. Anne-Lise Schou.

Ordet viking fører hurtigt til fortællingen om hærgende og plyndrende mænd på togt.

Kvinderne spillede en langt vigtigere rolle i vikingetidens samfund end de fleste tror. De var kluge koner/datidens læger og kvinderne producerede og udviklede specialvarer.

Der vil blive vist eksempler fra nyere Nordjyske udgravninger, sagalitteratur og andre kilder om deres mange gøremål

Foredraget vil i billeder og små videoer vise, hvordan kvinderne havde friere forhold og flere rettigheder end andre kvinder i samtidens Europa.

// Tirsdag den 8/10 kl. 19.00-20.45.
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

Tøj og mode i vikingetiden

Kunsthistoriker, cand.mag. Anne-Lise Schou.

De islandske sager har det hele: Helte, mord, fejder og drager. Men overraskende har de også mange eksempler på tidens modebevidste mænd og kvinder.

Der blive vist eksempler på dette fra lige fra Saxos beskrivelser over Froelichs grafiske arbejder til nutidige Esben Hanefelts illustrationer.

Jim Lyngvilds design fra Nationalmuseet er et andet bud på denne farverige og flotte del af vikingehistorien.

De mørke dragter fra HBO-serien "Vikings" vil også blive taget under kærlig behandling.

// Tirsdag den 22/10 kl. 19.00-20.45.
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

EU og nationale mindretal

I samarbejde med Aalborg Grænseforening.

Professor em. i europæisk historie Uffe Østergaard, CBS.

Uffe Østergaard vil for mange være en kendt skikkelse: En kendt debattør, der har beskæftiget sig med identitetshistorie, herunder navnlig national identitet. Emner som vi skal høre om denne aften. Det ser ud til at nationale mindretal vil blive ved med at være med os. Til trods for bestræbelserne på at få staterne til svare til folkenes sprog og kultur i det 20. århundrede.

Det skyldes at ethvert nyt anerkendt mindretal straks bliver til et flertal, som producerer nye mindretal. EU har med Københavnskriteriernes krav om respekt for retsstatslige kriterier og demokrati gjort en stor indsats for mindretallene, samtidig med at borgerne i kraft af det frie marked har fået en lang række individuelle rettigheder.

Alligevel kan man ikke sige at situationen er problemløs. Mere vil åbenbart have mere, og vi ser stadig flere grupper stille krav om selvstændighed med katalanernes krav om at blive en ny nationalstat i spidsen. Der er mindst en halv snes potentielle nye stater i Europa. Trods Europarådets behjertede indsats for menneskerettigheder og EU's pragmatisme ser det ikke ud til at stadig flere nationalstater er løsningen, snarere den mindst ringe løsning på en håbløs spiral af vold som i eks-Jugoslavien. Uffe vil belyse disse både alvorlige og spændende emner.

// Mandag den 21/10 kl. 19.00-21.00.
Sted: Vejgaard Bibliotek, Hadsundvej 35.
Fri entré (tilmelding ej nødvendig).

Første verdenskrigs afslutning og grænselandet

I samarbejde med Aalborg Grænseforening.

Mag.art., dr.phil., tidligere generalkonsul Henrik Becker Christensen.

Det omtalte værk er nu at få, da antikvarboghandleren rømmer sit lager..." Sådan indledte den sønderjyske rigsdagsmand H.P. Hanssen et postkort, som han i oktober 1918 sendte fra Berlin til København. Det var kodesprog, der på tærsklen til det tyske nederlag i 1. verdenskrig forudså en ny situation i det dansk-tyske grænsespørgsmål.

I foredraget bliver der gjort rede for krigens gang og de begivenheder, der i efteråret 1918 fik H.P. Hanssens til at tage initiativer i grænsespørgsmålet. Herpå følger en gennemgang af den proces, der førte frem til de to folkeafstemninger i 1920.

Det var her et nyt princip – den nationale selvbestemmelsesret, der blev lagt til grund for fastlæggelsen af grænsen mellem Danmark og Tyskland. Og for det danske og det tyske mindretal, som vi kender dem i dag.

// Mandag den 23/9 kl. 19.00-21.00.
Sted: Vejgaard Bibliotek, Hadsundvej 35
Fri entré (tilmelding ej nødvendig).

Vi troede ikke, det kunne ske her Jugoslaviens sammenbrud 1991-1999

Lektor, ph.d. Christian Axboe Nielsen, Aarhus Universitet.

Jugoslavien var et af Europas mest mangfoldige lande med en hel særlig rolle mellem Vesten og Østblokken. Landets befolkning, der forholdsvis nemt kunne rejse til Vesten og også var vant til at være værter for vestlige turister, betragtede sig som borgere i et stabilt europæisk land. Ikke desto mindre ramte katastrofen Jugoslavien med store konsekvenser også for Europa og verden. De vigtigste årsager bag landets sammenbrud skitseres, med særlig fokus på hvorfor sammenbruddet blev så voldeligt. Med udgangspunkt i sin bog *Vi troede ikke, det kunne ske her* belyser underviseren Jugoslaviens sammenbrud 1991-1999.

NY BOG: Vi troede ikke det kunne ske her – Jugoslaviens sammenbrud 1991-1999 af underviseren (Kristeligt Dagblads Forlag, 2018).

Om underviseren: Ph.d. i østeuropæisk historie og lektor i Balkanstudier og Human Security på Aarhus Universitet. Forfatter til flere bøger og adskillige videnskabelige artikler.

// Mandag den 30/9 kl. 16.15-19.00.
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 145.

Infrastrukturens udvikling omkring Aalborg

Foredragsrækken giver en række nedslag i infrastrukturens udvikling i Aalborgområdet de sidste 150 år og er dermed med til at markere, at jernbanen langt om længe kom til Aalborg i 1869. Foredragene viser hver og især, hvordan lange, seje og komplekse beslutningsprocesser har præget udviklingen. Ikke bare, når det gælder togdrift, men også når man vender blikket mod forbindelserne over Limfjorden, som igen hænger tæt sammen med beslutninger om prioriteringer af transportformer til vands og lands gennem tiden. Med den tredje Limfjordsforbindelse berøres fremtiden med historien som reference. Som en ny mulighed tilbød flytrafikken sig i løbet af 1930'erne som en transportform, der gav helt nye muligheder for Nordjylland. Foredragene runder af med historien om, hvordan lastbilerne langsomt overtog togenes rolle og dermed er cirklen foreløbig sluttet.

Foredragsholderne er alle historikere, som har en baggrund i forskning på arkiver og museer.

A: Jernbanens kommer til Aalborg.

Direktør Steen Ousager, Jernbanemuseet i Odense. Fra de første danske jernbaneplaner begyndte at myldre frem, var Aalborg og Limfjordssegnene med.

C: Den 3. Limfjordsforbindelse i historisk lys.

Tidl. stadsarkivar Jens Topholm.

Limfjordsforbindelser har altid været og er stadig et kernepunkt i Aalborgs historie.

D: Aalborg Lufthavns historie.

Arkivar Bente Jensen, Aalborg Stadsarkiv.

Aalborg Lufthavn blev etableret som kommunal lufthavn i 1938 efter en række indledende tiltag i 1930'erne.

E: Da lastbilerne overtrumfede toget.

Cand.phil. Jørgen Burchardt, tidl. leder af Vejgmuseet.

Lastbiler overtog langsomt togenes rolle. I starten hjalp de faktisk togene med gods til og fra stationerne, men efterhånden blev transport med tog sprunget over.

// 4 dage kl. 17.00-19.00 (A:17/9, B:21/10, C:28/10, D:4/11).

Sted: Aalborg Stadsarkiv, Arkivstræde 1.

Pris: Kr. 425.

Foto: Aalborg Stadsarkiv

30 år for Murens fald i litteratur og kultur

Lektor Mirjam Gebauer, Institut for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet.

I anledning af 30 året for Murens fald vil dette foredrag stille skarpt på begivenhederne på selve den 9. november 1989, som helt uventet fik en fantastisk stor historisk betydning. Dernæst vil vi se på, hvordan dagen mindes, og hvilken rolle den spiller i det aktuelle politiske og kulturelle liv i Tyskland. Endelig gennemgås et udpluk af litterære fremstillinger med Murens fald som omdrejningspunkt. Det er især østtyske forfattere, der har reflekteret dette emne, og der behandles således tekster af Christa Wolf, Thomas Brussig, Ingo Schulze, Clemens Meyer og Lutz Seiler.

// Torsdag den 14/11 kl. 17.00-19.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

Slægtsforskning

I samarbejde med Danske Slægtsforskere Aalborg.

A: Faderskabssager og skilsmisser.

Slægtsforsker Svend-Erik Christensen.

Børn født uden for ægteskab giver ofte problemer i slægtsforskningen. Ikke sjældent er det svært at identificere faderen ud fra det opgivne navn i kirkebogen, hvis der overhovedet er anført noget navn på faderen deri. Vi vil se nærmere på muligheden for alligevel at finde frem til faderen via andre kilder som f.eks. alimentionssager (faderskabssager). I katolsk tid (før 1536) var det ikke muligt at blive skilt og indgå i nyt ægteskab. Siden blev det muligt at blive skilt, men i starten kun når særlige betingelser var opfyldt. Vi ser nærmere på kildernes oplysninger om ægtefolk, der ønsker at blive skilt.

B: Ejendoms historie.

Slægtsforsker Peter Olsen.

Ved at læse mellem linierne og sammenholde kilderne på tværs kan ejendoms historien være et godt bidrag til forståelsen af fortidens levevilkår. Foredraget vil omhandle de sidste 200 års ejendoms historie og vise hvad man som lokalhistoriker eller slægtsforsker kan læse ud af matrikelkort, brandforsikringer, skøde-/panteprotokoller og flere andre af de mange kilder, som ligger tilgængelige på nettet.

// 2 tirsdage kl. 19.00-21.00 (A:10/9, B:5/11).

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården).

Pris: Kr. 125 pr. gang (medlemmer af Danske Slægtsforskere har fri adgang mod fremvisning af medlemskort).

Filosofi & Religion

Se uddybende beskrivelser og eventuelle ændringer på www.fuaalborg.dk

Hannah Arendt

Man må forsvare sin plads i verden. Dét faktum var både politisk, filosofisk og personligt vigtigt for den tysk-jødisk-amerikanske filosof Hannah Arendt.

Arendt blev født i Tyskland i 1906, og hendes filosofi tog udgangspunkt i menneskets oplevelse i verden. Hun studerede filosofi under store tyske tænkere som Martin Heidegger og Karl Jaspers. Hun forstod mennesket som et politisk væsen og som en unik og særegen personlighed. Samtidig oplevede hun en krig, der konfronterede mennesket med store spørgsmål om ondskab, liv og rettigheder. Hun kom i koncentrationslejre, hun blev flygtning og senere fulgte hun opgøret med nazismens krigsforbrydelser under koncentrationslejr-lederen Adolf Eichmanns retssag i 1960'erne Jerusalem. Alle disse oplevelser gav anledning til en tænkning, der er levende forbundet med hendes eget livs oplevelser. Men som samtidig overskrider det rent personlige til at sige os noget universelt om, hvad det vil sige at være menneske. Foretagsrækken fremhæver bredden af Hannah Arendts tænkning, hendes problematiske samtid og hendes tanker om eksistensens vilkår.

A: Arendt og menneskets vilkår.

Lektor i filosofi, prodekan Anne Marie Pahuus, Aarhus Universitet.

B: Arendt og moral: Kritiske betragtninger om empati.

Lektor Noomi Mathiessen, Aalborg Universitet.

C: Arendt og totalitarismen.

Lektor i statskundskab Carsten Bagge Laustsen, Aarhus Universitet.

D: Arendt, Eichmann og det ondes banalitet.

Lektor i statskundskab Per Mouritsen, Aarhus Universitet.

E: Arendts kritik af menneskerettighederne.

Cand.mag. i idéhistorie, journalist Henrik Borup Nielsen, Avisen.dk.

// 5 onsdage kl. 17.00-18.45 (2/10, 9/10, 23/10, 30/10, 6/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 525.

Bevidsthedens udvikling

Fra Abe til Einstein og videre

Cand.mag. i filosofi og videnskabsteori Henrik Schöneberg.

Hvordan er menneskets bevidsthed opstået, og hvordan kan vi udnytte den bedre? Det ser vi på ved denne temalørdag ved hjælp af eksempler fra hverdagen, den nyeste arkæologiske indsigt, sjove opgaver så deltageren selv kan gå på opdagelse i bevidsthedens potentialer inspireret af Frederich Nietzsche, Søren Kierkegaard og Martin Heideggers

filosofi, og med velbegrundede og tankevækkende argumenter, der lægger op til debat om, hvem vi er, og hvilke potentialer vi besidder.

Overskrifter: Mennesket og chimpansen - Filosofi og selvstændig tænkning - Lektioner fra dødslejet - At leve som Kierkegaard - Kollektiv bevidsthed - Refleksioner over dagen.

Om underviseren: Er uddannet i filosofi og videnskabsteori og har publiceret artikler i aviser og tidskrifter, samt i nogle af verdens mest velansete og læste vidensmagasiner såsom Wired, Philosophy Now og New Humanist. Mød ham på www.henrik-schoenberg.dk.

// Lørdag den 16/11 kl. 10.00-15.00.

Sted: Trekanten, Sebbesundvej 2A, Aalborg Ø.

Pris: Kr. 295 (Cafe T er åben på dagen).

Hvorfor har vi ikke mere tid?

Om arbejdet og mening i arbejdslivet

Fhv. sognepræst, supervisor Hanne Pahuus og professor em. Mogens Pahuus, Aalborg Universitet.

Mange mennesker føler sig presset i deres arbejdsliv, samtidig med at arbejdet er med til at give deres liv mening. De føler sig desuden bestandigt i tidnød, både på arbejdet og i fritiden.

På dette kursus vil vi gennemgå forskellige teorier om holdningen til arbejde og til tid. Vi vil bl.a. komme ind på den tyske sociolog Max Webers: "Den protestantiske etik og kapitalismens ånd" og en nutidig sociolog, Hartmut Rosa, der beskriver det særlige verdensforhold, som han mener findes i det senmoderne samfund.

I forlængelse heraf vil vi prøve at vise, at arbejdet for det første får mest mening, når det klarende (præsterende og beherskende) forbindes med det magtende (bårethed af spontane energier). For det andet skal der komme noget vigtigt ud af arbejdet. For det tredje skal det have karakter af en opgave og en udfordring, hvor man får lejlighed til at gøre sit yderste og ypperligste. Og for det fjerde skal det rumme så mange sider af en selv som muligt og på den måde være indholdsfuldt.

Vi vil også prøve at vise, at den gode tid er den tid, der ikke er præget af det monotone eller af det stressende. Den vil ofte enten have karakter af tilblivelsens dynamiske tid, hvor vi er til ud fra selvdødsens form for verdenstilignelse, eller af en dvælende tid, hvor vi er til ud fra selvhængivelsens form for verdenstilignelse.

Se dagsprogram på www.fuaalborg.dk.

// 2 lørdage kl. 10.00-15.00 (2/11, 9/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 645 (inkl. frokost og vand i Kaffefair).

De moralske konsekvenser af Darwinistisk evolutionsteori

I samarbejde med Humanistisk Samfund.

Lektor, ph.d. Sune Holm, Institut for Fødevarer og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet.

Siden Darwin fremførte sin teori om arternes oprindelse og naturlig selektion har der været ophedet debat om, hvilke moralske konsekvenser vi bør drage af Darwinistisk evolutionsteori. Foredraget diskuterer nogle af de seneste videnskabelige og filosofiske teorier om relationen mellem menneskets evolutionære historie og vores intuitioner om, hvad der er moralsk rigtigt og forkert. Hvis vores moralske intuitioner blot er udtryk for, hvad der har været gavnligt for artens overlevelse, har vi så grund til at lade dem spille en rolle i vores etiske overvejelser?

// Mandag den 23/9 kl. 17.00-19.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

Kierkegaard som terapeut

BA i Anvendt filosofi Lise Karkov.

Søren Kierkegaard betragtede sit forfatterskab som "opbyggeligt". Også idag anser vi hans tekstunivers for en livsfilosofisk labyrint som "Hiin Enkelte" kan blive klogere af.

På denne dag dykker vi ned i nogle af de eksistensfilosofiske citater vi kender så godt:

- "Det Store er ikke at være Dette eller Hiint; men at være sig selv, og dette kan ethvert Menneske, naar han vil det"

- "Hjertets Reenhed er at ville Eet"

- "At vove er at miste fodfæste en kort stund. Ikke at vove er at miste sig selv"

Men Kierkegaard havde næppe tænkt sit forfatterskab som en bunke citater man kunne plukke fra efter for godt befindende. Hans tekster var derimod dybe eksistentielle meddelelser til det enkelte menneske. Omvendt var hans bøger næppe blevet så berømte, hvis ikke det var muligt at hive gode citater ud af deres sammenhæng.

På denne dag bruger vi nogle af de berømte citater som kaleidoskop - vi sætter dem tilbage igen i deres oprindelige kontekst - undersøger den litterære sammenhæng og baggrund, og ser derudfra om der fremkommer en dybere betydning eller en ny forståelse.

// Lørdag den 26/10 kl. 10.00-15.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 295. Bemærk: KaffeFair i umiddelbar nærhed er åben i pauserne.

Kierkegaard om medierne og publikum

Cand.phil. Ann Christiansen.

I værket "En litterær Anmeldelse" foretager Søren Kierkegaard nogle social-psykologiske analyser af sin egen samtid. Og undervejs i analyserne indkredser han den betydning, som udbredelsen af medierne og fremkomsten af begrebet "publikum" får for det moderne individ og dets omverdensforståelse og selvforståelse.

I takt med pressens udbredelse opstår der en anonymisering og en usynliggørelse af både det politiske og det personlige liv. En anonymisering, der knytter sig til kategorien publikum: Publikum er både et "Alt og et Intet", hævder Kierkegaard - og er dermed - på en og samme tid - den mest intetsigende og den farligste af alle magter.

Vi skal i læsningen af passager fra "En litterær Anmeldelse" og "Opbyggelige Taler i forskellig Aand" følge Kierkegaards samtidsdiagnose og hans overvejelser over de socialpsykologiske omvæltninger, der præger det 19. århundrede, som en konsekvens af mediernes udbredelse.

Herudover vil vi kaste et blik på vores egen samtid - i en undersøgelse og drøftelse af, om Kierkegaards analyser kan kaste lys over og bidrage til en større forståelse af de problemstillinger, der knytter sig til nutidens digitale medier: Facebook og vores 'online-afhængighed', selfiekulturen, udbredelsen af 'fake news' m.m.

// Lørdag den 16/11 kl. 10.00-15.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 295.

Kunstigt liv - Hvordan, hvornår og hvilke konsekvenser?

I samarbejde med Humanistisk Samfund.

Lektor, ph.d. Sune Holm, Institut for Fødevarer og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet.

Er din krop, når alt kommer til alt, blot et meget udviklet mekanisk system - eller er den grundlæggende forskellig fra ure, biler og robotter? Kan man bygge en ny livsform fra bunden på baggrund af ingeniørvidenskabelige metoder som eksempelvis rationelt design? Foredraget afdækker og diskuterer den moderne biologis sammenligninger mellem levende organismer og maskiner og maskinanalogiens rolle i frembringelsen af kunstigt liv og debatten om intelligent design.

// Tirsdag den 17/9 kl. 17.00-19.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

Tænkepauser

Mange kender de små bøger om store tanker, hvor topforskere fra Aarhus Universitet formidler deres viden om alt fra tro, håb og kærlighed til kød og karma. Forlaget kalder det viden til hverdagen. Anmelderne kalder det genialt.

I denne foredragsrække stiller vi med udgangspunkt i 'Tænkepauserne' skarpt på emner, som ikke er spor hverdagsfjerne men tæt inde på livet for ethvert menneske. Tag en pause og bliv klogere på skam, lykke, ansvar og håb.

A: Skam.

Lektor Carsten Stage, Aarhus Universitet.

B: Lykke.

Professor Christian Bjørnskov, Aarhus Universitet.

C: Ansvar.

Lektor Ulrik Nissen, Aarhus Universitet.

D: Håb.

Ph.d. Bertel Nygaard, Aarhus Universitet.

// 4 torsdage kl. 19.00-20.45 (A:3/10, B:10/10, C:24/10, D:31/10).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 425.

Tro og videnskab

Tro og videnskab bliver ofte sat op som modsætninger i Vesten. I bogen redegør og argumenterer de kristne videnskabsfolk for, at tro og videnskab kan leve side om side og har gjort det i idé- og videnskabshistorien. Faktisk kan de ikke blot sameksistere, de kan stimulere hinanden mener bogens forfattere. Troen kan bidrage til videnskabelig nysgerrighed, og videnskaben kan give nye perspektiver på bibelske tekster som fx skabelsesberetningen. De udelukker ikke hinanden, fordi det er to forskellige sprog, der beskriver forskellige dimensioner af tilværelsen.

NY BOG: Foredragene tager alle deres afsæt i den nye bog *Tro og videnskab* (forlaget ProRex, 2019).

A: Introduktion til skismet tro og videnskab.

Professor Peter Øhrstrøm, Aalborg Universitet.

B: Tro og tidslogik.

Adjunkt David Jakobsen, Aalborg Universitet.

C: Tro og fysik – Konflikt eller parløb?

Cand.scient., ph.d. Lars Jødal, Aalborg Universitetshospital.

D: Tro og matematik.

Lektor Bettina Dahl Søndergaard, Aalborg Universitet.

// 4 dage kl. 19.00-20.45 (A:31/10, B:4/11, C:11/11, D:18/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 425.

Kunst, oplevelse, åbenbaring: Menneskers tro og mødet med Jesus

Cand.theol., ph.d. Marianne Aagaard Skovmand, journalist, forfatter Charlotte Rørth og lektor, mag.art., kunsthistoriker Hans Jørgen Frederiksen, Aarhus Universitet.

"Er der ikke en af Herrens profeter her, hos hvem vi kan søge råd fra Herren?" hedder det i det Gamle Testamente på et tidspunkt, hvor gode råd var dyre. Men der har altid været profeter, ikke blot i jødedommen, men også i kristendommen. I evangelierne i Det nye Testamente forekommer tro først og fremmest i forbindelse med de undere, som Jesus gør.

Johannesevangeliet gengiver tre centrale samtaler, hvori det er kvinder, som modtager Jesu selvåbenbaring. Først ved mødet med den samaritaniske kvinde ved brønden, dernæst i samtalen med Martha og sidst men ikke mindst i samtalen med Maria Magdalene i gravhaven. Også i de evangelier, som ikke kom med i Bibelen, de såkaldt apokryfe evangelier som Thomas- og Mariaevangeliet hører vi om menneskers møde med Jesus.

Denne temadag belyser forholdet mellem tro og åbenbaring. Først ved en præsentation af de ældste kilder ved Marianne Aagaard Skovmand, dernæst fortæller Charlotte Rørth ud fra sine tre bøger om emnet. Hun udtrykker det selv sådan: "Som kulturkristen kunne jeg end ikke Fadervor, da jeg en onsdag eftermiddag satte mig på en bænk, og Jesus pludselig stod lyslevende foran mig og talte til mig i næsten 20 minutter". Hun belyser, hvordan hun som moderne, veluddannet, rationelt menneske overhovedet lever med sådan en åbenbaring? Endelig vil Hans Jørgen Frederiksen eksemplificere, hvordan "menneskers tro og mødet med Jesus" er blevet fortolket billedkunstnerisk i forskellige perioder.

Se dagsprogram på www.fuaalborg.dk.

// Lørdag den 21/9 kl. 10.00-16.00.

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården).

Pris: Kr. 425 (inkl. frokost og vand i KaffeFair).

De store verdensreligioner

De store, kulturbærende religioner hinduisme, buddhisme, jødedom, kristendom og islam har sat deres uudslettelige præg på menneskehedens historie og er i dag rykket hinanden nærmere i konfrontation og dialog end nogensinde før. Med stor sandsynlighed vil de også i det 21. århundrede komme til at spille en afgørende rolle for klodens fremtid. Men hvad går de ud på? Hvad adskiller dem fra hinanden, og hvad har de til fælles?

For at tage hul på disse spørgsmål vil vi i foredragsrækken belyse og drøfte religionernes basale ritualer, overbevisninger og værdier i et historisk forankret perspektiv.

A: Jødedom.

B: Kristendom.

Professor MSO Anders Klostergaard, Aarhus Universitet.

C: Islam.

Ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen, Københavns Universitet.

D: Hinduisme.

E: Buddhismen.

Lektor, ph.d. Marianne Qvortrup, Aarhus Universitet.

// 5 dage kl. 17.00-18.45 (A:9/10, B:23/10, C:29/10, D:6/11, E:13/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 525.

Kristendommen i H.C. Andersens forfatterskab

Dr.theol., fhv. sognepræst Kaj Mogensen.

H.C. Andersen skrev i sin selvbiografi 'Mit Livs Eventyr': "Mit Livs Historie vil vise Verden, hvad den siger mig: der er en kærlig Gud, der fører alt til det Bedste".

Troen på at Gud er kærlighed, at Gud har skabt os mennesker i sit billede, og at Gud elsker alle mennesker er den røde tråd i H.C. Andersens digtning. Det er H.C. Andersens tro, som han enkelt og dybt udfolder i eventyr og historier, digte, dramaer og romaner. Denne tro sættes bestandigt på prøve. H.C. Andersen vil fastholde den kristne tro og det kristne håb midt i erfaringen af tilintetgørelse og død. Han tror på, at Bibelen og naturen er Guds åbenbaringer. Der er en sammenhæng mellem skabelse og Guds nådige forsyn. I foredraget belyses dette ved en fortolkning af H.C. Andersens tekster - både kendte og mindre kendte.

// Torsdag den 3/10 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

Folkekirken nu og i fremtiden

I samarbejde med Gug Kirke.

Hvordan kan kristendommen, en 2000 år gammel religion, tale til mennesker i dagens Danmark? Det er et spørgsmål, som man har stillet sig selv i Folkekirken gennem generationer.

I disse år gennemgår vores samfund en rivende udvikling, og værdier, tro og kultur sættes til debat. Derfor konfronteres Folkekirkens rolle i samfundet mere end nogensinde.

A: Folkekirke som pejlepunkt i fremtidens livsnavigation.

Cand.theol., økonom Ole Kamp.

B: Hvad tror vi egentlig på?

Lektor i moderne kristendom og religionsvidenskab Marie Vejrup Nielsen, Aarhus Universitet.

C: Folkekirken - de store tankers sidste frirum.

Lektor em., forfatter, historiker og samfundskritiker Michael Böss, Aarhus Universitet.

// 3 onsdage kl. 19.30-21.30 (A:4/9, B:2/10, C:6/11).

Sted: Gug Kirke, Nøhr Sørensens Vej.

Fri entré (tilmelding ej nødvendig).

Mere information via www.gugkirke.dk.

Hasserisaftener

I samarbejde med Hasseris Kirke.

A: Tro og viden.

Professor, dr.scient. Peter Øhrstrøm, Aalborg Universitet.

Kristen tro og videnskabelig erkendelse er to meget vigtige kilder til moderne vestlig tænkning. Af og til hævdes det, at disse to kilder nødvendigvis giver anledning til en modsætning, men det er tværtimod tydeligt, at moderne videnskab og kristen tro kan stimulere og inspirere hinanden.

B: Anna Ancher.

Forfatter, lektor Lillian Munk Røsing.

I foredraget vil Lillian Munk Røsing præsentere sin anmelderroste bog om Anna Ancher. Det handler om at få sit eget rum. Og om at "lære at se". Det handler om farver.

C: Vesten mod Vesten.

Chefredaktør Rune Lykkeberg, Dagbladet Information.

I foredraget vil Rune Lykkeberg tage udgangspunkt i sin anmelderroste bog: "Vesten mod Vesten". I bogen analyserer han Vestens historie, nutidige tilstand og fremtid med eksempler fra kultur- og idehistorien.

// 3 onsdage kl. 19.30-21.30 (A:18/9, B:23/10, C:20/11).

Sted: Hasseris Kirkes krypt, Thorsens Allé.

Fri entré (tilmelding ej nødvendig).

Musik & Teater

Se uddybende beskrivelser og eventuelle ændringer på www.fuaalborg.dk

Vild med opera

Grineren – Græderen – Gyseren

Konservatorieuddannet musikhistoriker, organist Rolf Ruggaard.

Kurset vil gennemgå tre populære operaer fra teatrenes standard-repertoire: Mozarts syngespil 'Bortførelsen fra Seraillet', Verdis 'La traviata' og Puccinis 'Tosca'.

I Mozarts tyske syngespil er fire spaniolere, et kærestepar og deres to tjenere havnet i muslimen Bassa Selims borg. Damerne er indlemmet i hans harem. Den komiske haremsvogter er en bas-syn-gende eunuk! Se spaniernes kamp for spille bort. La traviata ('den vildfarne') bygger på Alexandre Dumas d. yngres eget forhold til 'kamelia-damen', den ombejlede demimonde (escort-pige) Marie du Plessie, der steg i graderne og til sidst blev 'holdt' af rige grever og baroner. Det er også hendes uheldige historie om at prøve at bryde ud af sit prostituerede liv.

Tosca er Puccinis hårdtslående gyser-opera om den romerske politi-chef, Scapia der vil voldtage den berømte operastjerne Tosca og udnytter hende til at fange hendes mand, maleren Cavaradissi. Han mistænkes for at skjule revolutionære venner, der deltog i den mislykkede romerske 'republik' i 1898-99. 2. akt især er et hårdtpumpet forløb af vold og drab – det sidste begået af primadonnaen selv udført med en bordkniv!

Opera er for alle og enhver, da vi jo alle har ører og øjne. Det er verdens bedste musikvideoer. Derfor imødeses en livlig diskussion med deltagerne om musik, drama, iscenesættelse og sangernes præstationer – og hvad der ellers dukker op.

// 5 tirsdage kl. 10.00-12.30 (27/8, 3/9, 10/9, 17/9, 8/10).

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 625 (inkl. kaffe/the).

Se og forstå – Opera, skuespil og ballet

Ballet, opera og skuespil. Tre fantastiske kunstarter der alle opleves live, og som gennem århundreder har fascineret sit publikum. Tag til denne foredragsrække og få smag for de forunderlige kunstverden, der ikke er spor fine på den, men tværtimod tager fat på temaer, som vedrører os alle – fra kødeligt begær til sygelig jalousi og dyb sorg. Balletten introduceres kærligt af Vibeke Wern, balletanmelder for Berlingske, operaen kommer under kyndig behandling af operaekspert Peter Wang, og skuespilkunsten præsenteres af skuespiller Lisbeth Holdt Jørgensen. Bliv klædt på til de helt store kunstneriske oplevelser af nogle af de bedste folk fra branchen.

A: Opera.

Docent Peter Wang.
Cand.phil. i musikvidenskab, docent, operaskribent, redaktør på operatidsskriftet Ascolta mm.

B: Skuespilkunst.

Cand.mag., skuespiller Lisbeth Holdt Jørgensen.
Har bl.a. undervist skuespillere og erhvervslivets topfolk. Tidligere konsulent på Det Kongelige Teater.

C: Ballet.

Cand.mag., balletanmelder Vibeke Wern, Berlingske.

Anmelder af ballet, dans og performance på bl.a. Berlingskes kulturredaktion. Ekstern lektor ved Københavns Universitet.

// 3 onsdage kl. 17.00-18.45 (A:6/11, B:13/11, C:20/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 295 (pr. gang kr. 125).

H. C. Andersen i operaen

Musikformidler, tidligere musikchef Henrik Engelbrecht.

H.C. Andersen går i operaen over det meste af Europa. Han oplever 1800-tallets megastjerner som Maria Malibran, Giulia Grisi og Jenny Lind, de splinternye operaer af Verdi og Wagner, og han skriver hjem om den vilde oplevelse af at sidde i de enorme operahuse i Napoli, Wien og Paris. Tag med H.C. Andersen i operaen. Vær med helt fra begyndelsen, da han selv som teenager drømmer om en stor sangerkarriere og synger i koret på Det Kongelige Teater – og oplev ham få kastet mange af de operatekster, han forsøger sig med, da han bliver fyret som sanger, direkte i hovedet igen af Det Kongelige Teaters direktion.

Underviseren er guide på en levende og underholdende tur tilbage til Danmarks og Europas operaverden af i går ved hjælp af Andersens egne dagbøger, rejsebrev og operatekster.

NY BOG: Det er muligt at købe underviserens nye bog 'Hjertet brast i toner - med H.C. Andersen i operaen' til særpris kr. 300 (vejl. udsalgspris kr. 399) ved arrangementet.

// Søndag den 15/9 kl. 11.30-16.30.

Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.
Pris: Kr. 595 (inkl. adgang til museets udstillinger på dagen). Café Aalto er åben.

**DEN RYTMISKE
I NORDKRAFT**

SE DET NYE PROGRAM PÅ
WWW.DEN-RYTMISKE-NORDKRAFT.DK

Aalborg Symfoniorkester Koncertintroduktioner

15 koncerter med koncertintroduktioner

Oplæg: Konservatorieuddannet musikhistoriker Rolf Ruggaard (RR), konservatorieuddannet musikhistoriker Jan Mygind (JM) og docent Peter Wang (PW).

Forud for Aalborg Symfoniorkestrets koncerter afholdes der en gratis koncertintroduktion, hvor publikum kan deltage i et ca. 45 minutters oplæg om den enkelte koncert. Det kræver ingen særlige forkundskaber at deltage i introduktionerne, og arrangementet er ment som et tilbud til dig, der ønsker at høre lidt om værkerne og selve komponisterne, som står bag selve koncerten, som du overværer. Alle er velkomne, så længe der er ledige pladser.

Program:

A: Sæsonåbning (RR).

B: Graf og Nordiske stemninger (JM).

C: Søndergård & franske klange (JM).

D: Ung stjerne & Beethovens 6 (PW).

E: Mozart & Stravinskij (RR).

F: Slagtøj og smuk symfoni (PW).

// 6 dage i efteråret (A:5/9, B:12/9, C:19/9, D:24/10, E:31/10, F:7/11). Alle introduktioner kl. 18.30; 1 time før koncerten.

Sted: Aalborg Symfoniorkester, Musikkens Hus, Musikkens Plads 1.

Fri entré (tilmelding ej nødvendig).

Rækken af introduktioner fortsætter i 2020.

Flere informationer på www.aalborgsymfoni.dk.

Klassisk musik for begyndere Slutningen af 1800-tallet: Nye veje

Konservatorieuddannet musikhistoriker Jan Mygind.

I slutningen af 1800-tallet gennemlevede den europæiske kultur gevaldige omvæltninger; industrialiseringen rasede og gamle såvel som nye konflikter mellem lande tilspidsede og det hele kulminerede i 1. Verdenskrig, som med et lang sejt træk ændrede alt. Kunsten og kulturen sad ikke alle disse begivenheder overhørigt - tværtimod.

Indenfor musikken skete der store forandringer. Komponisterne søgte nye veje, nye udtryk, de ville være individualister og skabe unikke kunstværker. Nogle af dem ville bryde med traditionen, andre forsøgte sig med fornyelse, og det musikalske landkort blev et sandt kludetæppe af stilretninger og ismer.

Vi vil lytte os ind på denne spændende tid, hvor den musikalske gryde i den grad var sat i kog og lytte til komponister som Achille-Claude Debussy (1862-1918), Igor Stravinsky (1882-1971), Béla Bartók (1881-1945), Arnold Schönberg (1874-1951), Charles Edward Ives (1874-1954) og mange flere.

// 6 mandage kl. 10.00-12.00 (30/9, 7/10, 28/10, 4/11, 11/11, 18/11).

Sted: Den Rytmiske i Nordkraft, Teglgaards Plads 1, niv. 7.

Pris: Kr. 745 (inkl. kaffe/the).

Arrangementer i Nordjylland

| Brønderslev | Frederikshavn
| Han Herred | Hjørring | Læsø
| Mariagerfjord | Midthimmerland | Skagen
| Vesthimmerland | Østhimmerland
| Bornholm |

Folkeuniversitetet udbyder hvert år en række arrangementer i hele den nordjyske landsdel, samt på Bornholm. Savner du aktivitet i dit lokalområde, så gå i første omgang direkte til den lokale folkeuniversitetskomite.

Har du lyst til selv at engagere dig, er der rige muligheder for selv at starte en folkeuniversitetskomite op i netop dit lokalområde. Kontakt Folkeuniversitetet i Aalborg for flere oplysninger.

TEATERSAMTALER PÅ AALBORG TEATER

GRATIS FOR FOLKEUNIVERSITETETS BRUGERE.

I samarbejde med Aalborg Teater kan Folkeuniversitetet tilbyde fri entré til teatrets populære kultursalon FORMAT.

FORMAT er en kultursalon for teatersamtaler og alt muligt andet.

I FORMAT møder publikum Aalborg Teaters kunstneriske personale, gæstende instruktører, scenografer og særligt inviterede gæster til teatersamtaler i fast og løst tilknytning til aktuelle forestillinger. Der er teaterkunstneriske og improviserede indslag

og salg af drikkevarer. Teatrets chefdramaturg, Jens Christian Led, arrangerer og styrer slagets gang.

FORMAT foregår altid lørdag aftener kl. 19.30 på Mindste Scene.

Som bruger af Folkeuniversitetet er der fri adgang til FORMAT.

Mere information om aktuelle FORMAT via folkeuniversitetets facebookside, nyhedsmail, samt på www.fuaalborg.dk.

"RIV-UD" - FOLDER
De næste 8 sider omhandler
det øvrige Nordjylland

BRØNDERSLEV

BRØNDERSLEV FOLKEUNIVERSITET.

Komiteemedlemmer: Henrik Qvist (formand), Karl Johan Fuglsang Jensen, Martin Hare, Kurt Pedersen, Birgitte Rohbrandt, Solveig Sanders. Kontakoplysninger: hwqvist@gmail.com / tlf. 40204811. Se også www.bronderslevbib.dk.

KAJ MUNK - DIGTNING OG LIVSSYN.

Dr.phil., professor emeritus Anker Gemzøe.

I bogen "Kaj Munks digtning og livssyn", der udkommer i september 2019, har Mogens Pahuus og Anker Gemzøe givet en gennemgribende ny, nuanceret tolkning af Kaj Munks digteriske forfatterkab med fokus på de litterære kvaliteter og det livssyn, denne digtning rummer. Begge er professor emeritus (i henholdsvis filosofi og nordisk litteratur) fra Aalborg Universitet, har gennem mange år været tilknyttet Kaj Munk Forskningscentret og medvirket i dettes arbejde, herunder den digitale udgivelse af Kaj Munks samlede værker.

Anker Gemzøe vil vise hovedlinjerne i bogen og give prøver på de nye læsninger af et stort, sammensat og farverigt forfatterskab.

Tid: Torsdag den 26/9 kl. 19.30. Sted: Brønderslev Bibliotek. Pris: Kr. 90 - studerende halv pris - køb billet på www.bronderslevbib.dk, tlf. 99454747, samt ved indgangen.

Arrangeret i samarbejde med Brønderslev Bibliotek.

MAUSSOLLÆET I HALIKARNASSOS - ET AF ANTIKKENS 7 UNDERVÆRKER - OG DET DANSKE HALIKARNASSOSPROJEKT 1966-2019.

Professor emeritus, dr. phil. Poul Pedersen, Syddansk Universitet.

Poul Pedersen, som er klassisk arkæolog, har deltaget i undersøgelserne i Halikarnassos siden 1970. Danske arkæologer har siden 1966 udforsket resterne af Maussollæet og den omliggende by, Halikarnassos, under nutidens Bodrum i Vesttyrket, og så mange rester er identificeret, at det nu har været muligt at rekonstruere Maussollæet i alle væsentlige træk samt hovedtrækkene i den omliggende antikke by.

Tid: Torsdag den 24/10 kl. 19.30. Sted: Brønderslev Bibliotek. Pris: Kr. 90 - studerende halv pris - køb billet på www.bronderslevbib.dk, tlf. 99454747, samt ved indgangen.

Arrangeret i samarbejde med Brønderslev Bibliotek.

KLIMAKAMPEN - PÅ TVÆRS AF GENERATIONER.

Ph.d., postdoc i bæredygtighed og psykologi Simon Elsborg Nygaard, Aarhus Universitet.

På hele kloden samler unge sig i klimademonstrationer. Indtil videre har børn og unge i 125 lande meldt sig under fanerne. De samles under 'Fridays for Future' og 'Skolstrejk för Klimatet', som der står på unge Gretha Thunbergs verdenskendte strejkeplakat.

Demonstrationerne for klimaet kan ses som en af

de vigtigste generations-demonstrationer i rigtig mange år. Men hvordan kan vi på tværs af generationer skabe en verden, som er bæredygtig, dvs. langtidsholdbar? Og hvordan kan de unges energi kanaliseres i en frugtbar retning?

Tid: Onsdag den 27/11 kl. 18.00. Sted: Dronninglund Bibliotek. Pris: Kr. 50 - studerende halv pris - køb billet på www.bronderslevbib.dk, tlf. 99454747, samt ved indgangen.

Arrangeret i samarbejde med Brønderslev Bibliotek.

FREDERIKSHAVN

FREDERIKSHAVN FOLKEUNIVERSITET.

Ved Frederikshavn Bibliotek, Pernille Lisborg. tlf. 98459131, peli@frederikshavn.dk.

Lokalt program vil foreligge på Frederikshavn Bibliotek.

Arrangeret i samarbejde med Saltlandets Historiske Forening og Sæby Bibliotek:

DYK NED I VESTKYSTENS STRANDINGS Historier.

Cand.mag., ph.d. Helle Sigh.

Den jyske vestkyst er et paradis. Smuk og storslået natur og kilometervis af kridhvide sandstrande, der former et idyllisk og oplevelsesrigt landskab, som hvert år tiltrækker tusindvis af besøgende. Men Vestkysten er samtidig en af verdens farligste kyster. Den jyske vestkyst har tusindvis af menneskeliv på samvittigheden, og under havets overflade ligger hundredvis af skibsvrag. I dette foredrag fortæller historiker Helle Sigh udvalgte strandingshistorier - om dramaet og efterspillet. Udgangspunktet vil være historiens værste strandingskatastrofe, der fandt sted julenat i 1811, da to engelske skibe, HMS St. George og HMS Defence strandede ved det nuværende Thorsminde. En forgæves kamp mod havets kræfter, der i sidste ende knuste skibene og tog stort set begge mandskaber med i døden. Mere end 1300 søfolk omkom, og blot 17 overlevede.

Tid: Tirsdag den 12/11 kl. 19.00. Sted: Sæby Bibliotek. Pris: Kr. 50 (billet købes på bibl.frederikshavn.dk).

HAN HERRED

HAN HERRED FOLKEUNIVERSITET.

Der udbydes ikke arrangementer i 2019. Har du lyst til at engagere dig i det lokale folkeuniversitet så kontakt evt. tidl. formand Bruno Christiansen via fuihh@fuihh.dk eller Folkeuniversitetet i Aalborg via tlf. 9867500 / info@fuaalborg.dk.

HJØRRING

HJØRRING FOLKEUNIVERSITET.

Ved Birger Østergaard, Grønagervej 5, 9760 Vraa, tlf. 51282970, birka@privat.dk.

GUD OG MENNESKE I JAKOB KNUDSENS TÆNKNING.

Cand.theol. tidl. sognepræst Knud Nyboe Rasmussen, Skive.

Hvem var manden, der skrev den mest sunge salme i Danmark "Se, nu stiger solen", og hvad tænkte han om kristendommen og menneskelivet. Jakob Knudsens tænkning er original og kompromisløs og forbinder grundtvigsk og luthersk kristendom - og af K.E. Løgstrup kaldt "en af de betydeligste teologer, vi har haft i Danmark".

Knud Nyboe Rasmussen fortæller om Jakob Knudsens syn på Gud og menneske. Der bliver med andre ord lejlighed til at høre både om den mand, der har skrevet morgensalmen "Se, nu stiger solen", og om den forståelse af kristendommen, der kommer til udtryk i den populære salme, som mange har et særligt forhold til.

Tid: Onsdag den 23/9 kl. 19.00. Sted: Vrå Højskole. Fri entré.

KLASSIKKEN.

Musikhistoriker, organist Jan Mygind.

Perioden mellem 1750 og 1830 danner en sammenhængende stilperiode, som kaldes Klassik. Karakteristisk for klassikken er, at man dyrker det enkle, klare, symmetriske og harmoniske, som ikke stiller for store fordringer til lytteren, lybhaveren, men som samtidig sikrer en god oplevelse for kenderen; den klassiske musik er netop ofte komponeret for Kenneren und Liebhaber. Følelse og forstand, men også indhold og form, er i balance i kunstværkets udformning, og dette er medvirkende til at skabe tidløse værker. Alle disse karakteristika passer perfekt på den musik, som blev skabt af periodens tre største musikalske personligheder: Haydn, Mozart og Beethoven.

Overgangen fra barok til klassik er på én gang kendetegnet ved kontinuitet og brud. Allerede omkring 1720'erne melder nye "galante" strømninger sig i musikken. Men længslen mod det enkle og naturlige - som afløsning for det svulstige og patetiske - synes først at slå definitivt igennem omkring 1750, hvor Rousseau formulerede en ny livsopfattelse.

Fokus vil være hovedgenrerne symfoni, strykekvartet, klaversonate og opera.

Tid: 6 mandage kl. 19.00-21.00 (30/9, 7/10, 28/10, 4/11, 11/11, 18/11). Sted: Koncertsalen på Den Musiske Skole, Dronningensgade 12B, Hjørring. Pris: Kr. 650. Tilmelding senest 15/9 ved indbetaling på konto 7370 2605376. Oplys gerne navn(e), e-mail og tlf.

I samarbejde med Slægtshistorisk Foreningen for Hjørring og Omegn:

HJEMMESIDEN SALLDATA.DK.

Slægtsforsker Lars Jørgen Helbo.

Slægtsforskning handler grundlæggende om at finde og samle oplysninger fra forskellige kilder. På Rigsarkivet findes uendelige mængder af disse kilder og meget er digitaliseret og kan findes på nettet - hvis man lige ved, hvor og hvordan man skal søge. Hjemmesiden Sall Data er opstået som et hjælpemiddel hertil. Formålet er dels at samle alle de ting, som en slægtsforsker har brug for, dels at præsentere det på en måde, så det er nemt at finde rundt i.

Foredragsholderen fik i 2018 Slægtsforskerprisen for sin hjemmeside.

Tid: Tirsdag den 3/9 kl. 19.00. Sted: Forsamlingsbygningen, Østergade 9, Hjørring. Pris: Kr. 75. Tilmelding ikke nødvendig.

I samarbejde med Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur Hjørring:

FORTIDEN ER GULD FOR FREMTIDEN - OM BYGNINGSKULTURARVENS BETYDNING.

Adjungeret professor Lars Juel Thiis, Partner i Cubo Architects.

Debatten om bygningskulturarvens betydning er meget aktuell i Hjørring kommune. Hjørring by er under omdannelse, hvor bymidten er/var under afvikling, men nu forsøges "bevaret"/"omdannet" med de gamle facader og nyt indhold i bygningerne. Lønstrup er allerede omdannet til en moderne kystby med bevarelse af dele af bygningskulturen. Lars Juel Thiis har været hovedkraften bag utallige projekter for genanvendelse af kulturarvsprojekter. Mest kendt i det nordjyske er hans arbejde med

omdannelsen af "Nordkraft" i Aalborg. Fra det tidligere elværk til Aalborgs største kulturhus, hvor en palet af musik, idræt, teater, kunst og undervisning er indrettet i det gamle industrikompleks. Ideen bag omdannelsen af Nordkraft var at mangfoldighed skulle generere bygnings liv og indhold. Bygningsmæssigt har man friholdt de smukke indre højloftede rum og genbrugt industriarkitekturens store betonkonstruktioner.

Lars Juel Thiis er fmd. for Statens Kunstfonds bestyrelse og var medlem af Kanonudvalget for Arkitektur. Tid: Onsdag den 9/10 kl. 19.30. Sted: Det gl. Rådhus, Torvet 6, Hjørring. Pris: Fri entré for alle i anledning af Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur Hjørrings jubilæum.

TRYGHED I EN TERRORTID - NÅR VI FORSTÅR MERE, BLIVER VI MINDRE BANGE.

Førende dansk terrorforsker Anja Dalgaard Nielsen. Terrorismen rammer os på følelserne. De seneste års angreb mod civile i byer som London, Paris og København gør os vrede og skræmmer os. De sætter vores hverdagstryghed, den gensidige tillid og sammenhængskraften i vores samfund under pres. Heldigvis behøver det ikke at være sådan. Jo bedre vi forstår, hvordan voldelige, ekstremistiske grupper kommunikerer og rekrutterer, jo bedre kan vi undgå at spille med på deres spil.

Når vi får indblik i, hvad der gøres for at holde vores samfund sikkert, bliver vi også mindre bange.

I bogen Tryghed i en terrortid, leverer Anja Dalgaard Nielsen det perspektiv, der skal til, for at vi kan handle velovervejede og føle os trygge i en tid, hvor terrorisme fylder på den sikkerhedsmæssige dagsorden og i medie billedet.

Anja Dalgaard Nielsen har udgivet bøger og lavet programmer på P1 om terror. Hun modtog i 2017 Rosenkjærprisen for sin formidling om terror og radikaliserings.

Tid: Tirsdag den 29/10 kl. 19.00. Byrådssalen, Springvandspladsen 5, Hjørring. Pris: Kr. 75. Unge under 26 år dog kr. 50. Tilmelding ikke nødvendig.

Foredrag i samarbejde med Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur Hjørring:

NÅR NYT SPILLER SAMMEN MED DET GAMLE I VIDEREFØRELSEN AF KULTURARV.

Arkitekt Søren Thirup Pihlmann.

Søren Thirup Pihlmann og hans kollega Kim Lenschow Andersen fik i 2018 både "Træprisen" og "Hack Kampmann Arkitekturpris" for deres arbejde med Studielandsbyen i Viby J, hvor de gennem modernisering af og tilbygning til en faldefærdig firlænget bindingsværksgård fra 1600-tallet, har videreført vores kulturarv og skabt moderne studieboliger med en hyggelig landsystemning.

Udgangspunktet var den gamle bondegård, Søgaarden, hvoromkring der blev bygget en række mindre huse i træ. De nye bygninger og den gamle gård skaber nu en lille landsby inspireret af traditionelle danske vejklængelandsbyer med et netværk af gader og pladser. Landsbyen huser i dag ca. 60 universitetsstuderende.

Foredraget vil belyse, hvorledes Studielandsbyprojektet bevarer og videreudvikler kulturarven og hvorledes anvendelse af træ indgår i dette projekt.

Tid: Onsdag den 30/10 kl. 19.30. Sted: Det gl. Rådhus, Torvet 6, Hjørring. Pris: Fri entré for alle i anledning af Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur Hjørrings jubilæum.

LITTERÆR VULKANISME - OM ISLANDSK LITTERATUR.

Litteraturhistoriker og litteraturanmelder Erik Skyum-Nielsen.

Islandsk litteratur har gennem de seneste årtier oplevet en veritabel storhedsperiode.

Islandske prosaister og lyrikere oversættes til

talrige sprog, ligesom de deltager i festivaler og bogmesser verden over.

Også her i landet er interessen stor, både for den nyere sprogkunst og for den tradition, som den bygger på, og som går helt tilbage til middelalderen.

Erik Skyum-Nielsen, som gennem over 40 år har været særdeles aktiv i formidling og oversættelse af islandsk litteratur, vil i foredraget søge at forklare Islands "litterære mirakel" og levere en række illustrative eksempler på det.

Tid: Torsdag den 7/11 kl. 19.30 (bemærk tidspunkt). Sted: Sindal Bibliotek, Torvegade 15, Sindal. Pris: Kr. 75. Unge under 26 år dog kr. 50. Tilmelding ikke nødvendig.

ARGUMENTER IMOD KVINDER.

Professor emerita i historie og antropologi Birgitte Possing.

Generationer af kvinder har siden tidernes morgen kæmpet for at kunne blive inkluderet som medborgere med indflydelse, store positioner og prestige i det offentlige liv. Netop det har professor emerita Birgitte Possing undersøgt i bogen Argumenter imod kvinder, hvor Possing har samlet de mange fordomsfulde argumenter, som kvinder har mødt igennem tiden. Det er der blevet en meget vigtig og på sin vis meget skræmmende og grotesk sjov bog ud af.

Birgitte Possing er forfatter til biografier om blandt andre skolepioneren Natalie Zahle og minister Bodil Koch. Hun har desuden skrevet adskillige bøger om køn, demokrati, kulturarv og kvinders kultur, arbejde og historie.

Tid: Onsdag den 20/11 kl. 16.30 (bemærk tidspunkt). Sted: Det gl. Rådhus, Torvet 6, Hjørring. Pris: Kr. 75. Unge under 26 år dog kr. 50. Tilmelding ikke nødvendig.

I samarbejde med Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn:

"... OG DENNE QUINDE HAR LADET SIG BRUGE TIL UTUGT I HENDES HUS."

Cand.mag. Agnete Birger Madsen.

Om ulovlig udskænkning, bordelvirksomhed, ludere og lommetyve i Hjørring i midten af 1800-tallet.

Tid: Tirsdag den 3/12 kl. 19.00. Sted: Det gl. Rådhus, Torvet 6, Hjørring. Pris: Kr. 75. Tilmelding ikke nødvendig.

LÆSØ FOLKEUNIVERSITET.

Ved Jens Christian Olesen, Stoklundsvejen 9, 9940 Læsø, tlf. 24909412, 58jcoolesen@gmail.com. Arrangementer bliver annonceret i LæsøPosten.

MARIAGERFJORD MARIAGERFJORD FOLKEUNIVERSITET.

Formand Ulla Thomsen, Morbærvej 6, 9500 Hobro, tlf. 51729201, uthomsen@oncable.dk.

Arrangementerne annonceres i lokalpressen. Yderligere information ved ovennævnte.

Der tilbydes i år livestreamede foredrag fra Aarhus Universitet på storskærm. Alle foredrag foregår kl. 19.00-21.00 på GASmuseet, Gasværksvej 2, Hobro. Alle foredrag er gratis.

PÅ RUMKRYDSTOGT UD I SOLSYSTEMET.

Professor Hans Kjeldsen, Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet.

Om hvad den nyeste forskning har lært os om vores Solsystem. Med blandt andet en række rumsonder har vi fået ny viden om vores Solsystems planeter, deres måner og om småplaneter, asteroider og kometer. Rumsonderne har taget betagende billeder og deres målinger afslører fascinerende naturscenerier og verdener som er meget forskellige fra Jordens.

Note: Foredraget er en opdateret udgave af et tidligere foredrag i serien.

Tirsdag den 8/10.

SNEDIGE BAKTERIER.

Lektor Rikke Louise Meyer, Interdisciplinary Nanoscience Center, iNANO og professor Lars Peter Nielsen, Institut for Bioscience, Aarhus Universitet. Bakterier er ikke bare små encellede kræ som lever et simpelt liv hvor de blot hver for sig spiser og deler sig. Bakterier danner samfund som er præget af indbyrdes afhængighed og konkurrence og som har avanceret arbejdsdeling, forsvarsalliancer, elektriske ledningsnet, massekommunikation og tætbefolkede "byer".

Tirsdag den 22/10.

VIDEN OM VAND.

Professor Søren Rud Keiding, Institut for Kemi, Aarhus Universitet.

Om verdens vigtigste, mest kendte og på alle måder mest forunderlige molekyle, H₂O. Hør eksempler på den nyeste forskning i vand. Hemmeligheden bag vands mange forunderlige egenskaber ligger ikke i det enkelte vandmolekyle, men i samspillet mellem molekylerne. Ultrakorte laserpulser giver os nu en ny og bedre indsigt i hvordan molekylerne i vand spiller sammen og om vands forunderlige egenskaber.

Tirsdag den 29/10.

MENNESKER I KLIMAETS BRÆNDPUNKTER.

Professor Sebastian H. Mernild, Nansen centeret i Bergen og journalisterne Lars From og Klaus Dohm, Jyllands-Posten.

Tag med to journalister på en opdagelsesrejse Jordan rundt til klimaets brændpunkter, hvor stadig

mere vildt og uforudsigeligt vejr forandrer levevilkårene for helt almindelige mennesker. Og hør klimaprofessoren fortælle om indianernes, fiskernes, landmændenes og kvægavlernes udfordringer og om disse forandringer skyldes tilfældigheder, eller om de er en konsekvens af at klimaet forandrer sig. Hvorfor det sker, og hvad det betyder. Tirsdag den 5/11.

HVORDAN IS OG VAND DANNEDE DANMARK.

Professor David Lundbek Egholm, Institut for Geoscience og lektor Nicolaj Krog Larsen, Institut for Geoscience, Aarhus Universitet.

Om hvordan bjergkæder Jordan over blev nedbrudt under istiderne, og hvorfor det danske landskab ser ud som det gør. Det danske landskab bærer tydeligt præg af at være dannet af is og vand: vi har alle bemærket smeltevandssletter og morænelandskaber samt store sten, som blev medbragt af isen fra Norge eller Sverige under de seneste istider. Men helt præcist hvornår og hvordan er det danske landskab blevet skabt – og hvad er forbindelsen til bjergene mod nord?

Note: Foredraget er en opdateret udgave af et tidligere foredrag i serien.

Tirsdag den 12/11.

FORÆDLING AF MENNESKET - FØR OG NU.

Professor Tobias Wang, Institut for Bioscience, Aarhus Universitet.

"Er det et problem for menneskets fremtid at alle mennesker, selv dem med fysiske og mentale handicap, får børn?" Denne type spørgsmål spillede en vigtig rolle i samfundsdebatten i starten af 1900-tallet med udgangspunkt dels i den gryende forståelse af den naturlige selektions betydning for den biologiske evolution, dels genopdagelsen af Mendels arvelighedslove i år 1900. Hør om hvorledes den vordende videnskab i biologi kom til at spille en vigtig rolle i fremkomsten af arvehygiejne og eugenik og om, hvordan nutidens enorme landvindinger inden for genterapi og genetiske tests skaber vigtige etiske dilemmaer, som flere og flere af os vil stifte bekendtskab med – fx når vi får børn, bliver syge eller er pårørende.

Tirsdag den 19/11.

LUFTEN VI INDÅNDER.

Professor Torben Sigsgaard, Institut for Folkesundhed og lektor Marianne Glasius, Institut for Kemi, Aarhus Universitet.

Om hvad der er i luften som vi indånder – det er ikke det rene luft: både naturen selv og menneskeskabt forurening tilfører partikler og gasser til luften. Hvilke partikler er der i luften, hvor mange er der og hvilke effekter har partiklerne på miljøet, på klimaet og på vores helbred? Og hvordan sporer forskerne de kilder som skaber partiklerne? Få svarene fra en læge og en kemiker der begge forsker i luftforurening, og hvordan den påvirker vores sundhed.

Tirsdag den 26/11.

MIDTHIMMERLAND

MIDTHIMMERLANDS FOLKEUNIVERSITET.

Ved Jørgen Gjedsted, Gyvelvej 11, 9530 Støvring, tlf. 98372533, joergen.gjedsted@gmail.com.

To foredrag om Balkankrigen - under og efter:

A: VI TROEDE IKKE, DET KUNNE SKE HER.

Lektor i Balkanstudier, Christian Axboe Nielsen, Aarhus Universitet.

Med udgangspunkt i sin bog, "Vi troede ikke, det kunne ske her", forklares de vigtigste årsager til Jugoslavien sammenbrud. Jugoslavien var et af Europas mest mangfoldige lande med en helt særlig rolle mellem Vesten og Østblokken. Landets befolkning var vant til at være værter for vestlige turister, betragtede sig som borgere i et stabilt europæisk land. Ikke desto mindre ramte katastrofen Jugoslavien med store konsekvenser - også for Europa og verden. I foredraget skitseres de politiske, økonomiske og kulturelle årsager bag landets sammenbrud, med særlig fokus på hvorfor sammenbruddet resulterede i flere krige og "etnisk udrensning".

B: JUGOSLAVIEN EFTER SAMMENBRUDET, NU OG I FREMTUDEN.

Ph.d. i Jugoslavien samtidshistorie, Balkanekspert, projektleder Zlatko Jovanovic, DEO - Demokrati i Europa Oplysningsforbundet.

I sit foredrag vil han gå i dybden med nogle af de tendenser, der har præget udviklingen siden Jugoslavien opløsning. Siden da har alle nye lande erklæret EU-medlemskabet som et af deres vigtigste politiske mål. Han vil forklare, hvor langt de forskellige lande er nået i forhold til deres EU-medlemskab, og hvor de største udfordringer for stabilitet i regionen ligger. Deltagerne hører også om den nationalisme, der fortsat præger politik og hverdagsliv i landene, og om kampen om historiefortolkning, herunder ikke mindst fænomenet jugo-nostalgi.

Tid: 2 onsdage kl. 19.00-21.00 (A:11/9, B:18/9). Sted: Støvring Gymnasium, Mastrupvej 77, Støvring. Pris pr. foredrag: Kr. 90. For begge: Kr. 150. Billetter fås på www.himmerlandsbilletten.dk eller ved tilmelding til Jørgen Gjedsted.

KURS MOD ET NYT EUROPA - HVAD SKER DER EFTER VALGET?

Ph.d. i statskundskab, Ditte Maria Brasso Sørensen, Københavns Universitet.

EU-spørgsmålene er mange, og de er store. Danskernes interesse for EU er støt stigende i takt med at problematikkerne udfolder sig ift. Brexit, massiv immigration, russisk annektering på europæisk fastland, højredrejning og protektionisme, skattesvig, arbejdstagervilkår og håbet om en bæredygtig verden, som vores børn kan overtage. Efter valget i maj og konstitueringen af et nyt EU-parlament skal der gøres status på hvor EU står på en håndfuld af de store spørgsmål. Vær med når vi skal kigge nærmere på kursen som

det nye parlament sætter på dagsordenen i EU. Tid: Onsdag den 9/10 kl. 19.00-21.00. Sted: Støvring Gymnasium, Mastrupvej 77, Støvring. Pris: Gratis. En del af Folkeuniversitetet i Aarhus' forskerturné EuropaNU. Billetter fås på www.himmerlandsbilletten.dk eller ved tilmelding til Jørgen Gjedsted.

SKAGEN

SKAGENS FOLKEUNIVERSITET.

Ved Søren Raaberg-Møller, Krøyersvej 10, 9990 Skagen. Tlf. 23499023.

Program vil foreligge i Kulturhus Kappelborg og på www.folkeuniversitetet-skagen.dk.

MÆND SOM KRÆNKER KVINDER.

Lektor Kenneth Reinicke, Roskilde Universitet.

Kom og hør hvorfor mænd udøver sexchikane, hvem de mænd er, som udøver sexchikane, hvor i samfundet sexchikane finder sted og hvorfor vi som samfund har så svært ved at håndtere emnet? Hvad er årsagen til at mænd og kvinder ofte opfatter sexchikane så forskelligt? Hvorfor er nogle mænd klar til at gå op imod overgrebskulturen i et eller andet omfang, medens andre mænd tøver og ikke ønsker at se fx #metoo-bevægelsen som en mulighed for at forandre sig?

Tid: Mandag den 2/9 kl. 16.30-18.15. Sted: Kulturhus Kappelborg. Pris: Kr. 100.

TERRORBEKÆMPELSE OG FREMMEDKRIGERE.

Professor i strafferet Jørn Vestergaard, Københavns Universitet.

Vi lever i antiterrorens tidsalder. Siden årtusindskiftet er der gennemført omfattende lovgivning som led i bekæmpelsen af den internationale terrorisme. Danske domstole har pådømt et betragteligt antal sager om forberedelse af terror og forskellige former for støtte til terror. Lovgivningen er meget vidtgående og til dels også uklar, hvilket kan sætte borgernes retssikkerhed under pres. Senest har såkaldte fremmedkrigeres deltagelse i væbnet konflikt i Syrien og Irak givet anledning til bekymring og modforanstaltninger, bl.a. som følge af Danmarks bidrag til kampen mod Islamisk Stat i Irak. Særligt har spørgsmålet om strafansvar for landsforræderi fået aktualitet. Nye regler om inddragelse af pas og fratagelse af opholdstilladelse er vedtaget, og overvågning af danskere i udlandet er blevet tilladt. Med koalitionen sejr over IS er der opstået påtrængende spørgsmål vedrørende behandlingen af de udrejste, som har tilsluttet sig terrorbevægelsen.

Tid: Mandag den 16/9 kl. 16.30-18.15. Sted: Kulturhus Kappelborg. Pris: Kr. 100.

PUTINS RUSLAND.

Lektor Mette Skak, Aarhus Universitet.

Først opridses træk ved zarismens Rusland og Sovjetunionen. Derpå stiller foredraget skarpt på

Putins Rusland som et land, der er gået fra at være et svagt demokrati (under Jeltsin) til nu at udgøre en såkaldt kontraspionagestat. Foredraget kommer her ind på Putins professionelle baggrund i KGB og hans veneration for Andropov. Spindoktoren Surkov tages op som en mindre kendt nøgleaktør; ligeledes belyses Ruslands økonomiske udvikling og reformefterslæb under Putin.

Tid: Mandag den 28/10 kl. 16.30-18.15. Sted: Sognehuset, Kirkevej 7a. Pris: Kr. 100.

OPERAEN I 1800-TALLET.

Konservatorieuddannet musikhistoriker Jan Mygind.

Den italienske opera (Rossini, Bellini, Donizetti og Verdi) udgør en stor del af alle operahuses standardrepertoire. Det sangbare lette og elegante blandes med det komiske og dramatiske. Italienernes sødmefulde melodik har gjort mange af deres arier til ørehængere. I Tyskland sætter Wagner helt nye standarder for musikdramatik og skaber det store "Gesamtkunstwerk".

Tid: Mandag den 25/11 kl. 16.00-18.15. Sted: Kulturhus Kappelborg. Pris: Kr. 100.

VESTHIMMERLAND

VESTHIMMERLANDS FOLKEUNIVERSITET.

Formand Rikke Christensen, tlf. 20208646, rc@vibkat.dk. Kasserer Minna Kristensen, tlf. 98671443, minnakurt@gmail.com. PR: Gertie Elmo, tlf. 29477789, gertielmo@hotmail.com. Referent Berit Byg, tlf. 24483623, beritbyg@gmail.com. Mere information på www.fuvh.dk.

KROP, ÅND OG JAGTEN PÅ LYKKE.

Sognepræst Mikkel Wold, Marmorkirken.

Vi har i stigende omfang kastet os over en kropskultur, hvor vi er dybt optaget af kosten, motivationen, sporten og nogle gange ekstremsporten. Nogle gange er det som om sporten næsten får en meningsbærende karakter for vores liv. I særlige tilfælde er det som om sporten bliver nutidens udgave af askesen.

Men sporten kan ikke gøre vores liv lykkeligt eller meningsfuldt. Den er vigtig, men den er ikke det eneste. I vores egen tid glemmer vi ofte indholdet af begreberne sjæl og ånd til fordel for krop. En sund sjæl i et sundt legeme sagde digteren Juvenal. Hvad blev der af sjælen. Og ånden?

Tid: Mandag den 9/9 kl. 19.00-21.00. Sted: Byrådssalen, Torvegade, Løgstør. Pris: Kr. 90.

DET 20. ÅRHUNDREDES MAKROØKONOMI OG VÆKST OG BÆREDYGTIG UDVIKLING I DET 21. ÅRHUNDREDE.

Professor, dr.scient.adm. Jesper Jespersen, Roskilde Universitet.

1) Keynes - det 20. århundredes makroøkonomi, økonomi, politik og virkelighed.

J.M. Keynes (1883-1946) revolutionerede i 1936 den samfundsøkonomiske forståelse og betydningen af økonomisk politik med sit hovedværk The General Theory of Employment, Interest and Money. Han blev arkitekten bag det 20. århundredes mest fremgangsrige periode fra 1945-1970 med økonomisk vækst og hidtil uset lav arbejdsløshed. Vi ser på baggrunden for, at Keynes kunne bryde med den hidtidige neoklassiske, stærkt markedsorienterede, økonomiske teori. Hans teorier lå bag udformningen af det internationale samarbejde, Bretton Woods systemet, der muliggjorde opbygningen af efterkrigstidens velfærdsstater.

2) Vækst, fordeling og bæredygtig udvikling i det 21. århundrede.

Der sættes sjældent spørgsmålstegn ved nødvendigheden af økonomisk vækst. Det antages i traditionel økonomisk teori, at en fri markedsøkonomi kan bidrage effektivt til at sikre varig vækst i BNP til fordel for alle. Men erfaringer fra den virkelige verden giver et noget andet billede i form af stigende ulighed, mindsket velfærd og øget miljø- og klimabelastning.

Foredragene vil besvare spørgsmålet: Hvordan kan disse vigtige forhold inddrages i de økonomiske modeller og dermed indgå i den økonomisk-politiske rådgivning til fordel for alle?

Tid: 2 dage kl. 19.00-21.00 (tirsdag den 24/9 og torsdag den 26/9). Sted: Byrådssalen, Torvegade, Løgstør. Pris: Kr. 90 pr. gang eller kr. 150 for begge.

DE SVÆRE VALG: PRIORITERING I SUNDHEDSVÆSNET.

Cand.theol., ph.d., lektor i bioetik Mickey Gjerris, Københavns Universitet.

Den økonomiske situation stiller krav til anvendelsen af samfundets fælles midler. Samtidig vokser udgifterne til sundhedsvæsenet. Nye dyre behand-

lingstyper, stigende forventninger hos borgerne og voksende udgifter til at håndtere "livsstilssygdomme" forårsaget af fedme, rygning og stress presser budgetterne. Bunken med problemer, som vi gerne vil have løst inden for rammerne af sundhedsvæsenet vokser - men bunken af penge til at gøre det med, vokser ikke i samme takt. Prioriteringsdiskussionen handler om mange ting. Ingen er i tvivl om, at det er en lægefaglig og en økonomisk diskussion. Men det er mindst lige så meget en diskussion om, hvilke værdier, der skal guide de mange valg, der skal træffes - og hvordan de valg bør træffes. Prioriteringsdiskussionen er med andre ord også en etisk diskussion. Tid: Torsdag den 3/10 kl. 19.00-21.00. Sted: Byrådssalen, Torvegade, Løgstør. Pris: Kr. 90.

HVOR ER EU PÅ VEJ HEN?

Ph.d. i statskundskab Ditte Sørensen.

2019 har været et skelsættende år for EU, Europa-Parlamentsvalg, Brexit-debat, problemer med Ungarn og Polen, toppostkabale og nyt budget. Vi gør status og giver et bud på, hvilket EU der tegner sig i horisonten. Ser vi konturerne af en ny politisk situation, og hvad bliver de store spørgsmål vi skal holde øje med i 2020.

Tid: Torsdag den 10/10 kl. 19.00-21.00. Sted: Byrådssalen, Torvegade, Løgstør. Fri entré.

FOREDRAG OG FILM:

HIROKAZU KORE-EDA'S SØSTRE.

Tidligere lektor i dansk og filosofi Ole Wøide.

Den japanske instruktør Hirokazu Kore-eda blev særligt bemærket, da han i 2018 vandt guldpal-

merne i Cannes for sin seneste film, Shoplifters. Mange af hans film er en udforskning af, hvad der under en mere moderne synsvinkel kan forstås ved begrebet en familie, og hvad der får den til at hænge sammen; hvad skaber tilknytninger, er det bevidstheden om blodsbåndet, den genetiske sammenhæng, er det de konventionelle rolledefinitioner - eller er det det performative: dvs. hvad mennesker rent faktisk gør for og ved hinanden for at bekræfte nærhed, kontakt, glæde, medfølelse. Ole Wøide så for nylig hans film Søstre, hvis livsglæde gjorde ham glad og eftertænksom. Ikke nogen dårlig kombination! Derfor vil han på denne lørdag først præsentere instruktøren og hans film og give et lille oplæg til filmen Søstre (2015). Derefter vil vi se filmen i Løgstør Bio efterfulgt af

sandwich, hvor snakken kan gå og de umiddelbare indtryk kan fæstne sig.

Vi slutter af med at Ole Wøide giver en filosofisk perspektivering af filmen suppleret af spørgsmål fra salen.

Tid: Lørdag den 9/11 kl. 11.00-15.30. Sted: Løgstør Bio, Lanternevej 4. Pris med sandwich kr. 150. Tilmelding nødvendig af hensyn til bestilling af sandwich.

KULTURARV TIL EFTERSYN.

Mag.art., museumsdirektør Broder Berg.

Mennesker kan benævne fænomener og processer af størst kompleksitet med et enkelt ord. Natur, kultur og kulturarv hører til dem. Alle tre begreber er underlagt skiftende tolkninger og fremherskende samfundssyn på et givent tidspunkt. Mens natur og kultur indeholder en uoverskuelig mængde af strukturer og informationer, fremstår begrebet kulturarv som mere afklaret. Men hvad rummer begrebet egentlig? Hvor kommer det fra, og hvordan kommer det til anvendelse i dagens Danmark?

Tid: Torsdag den 21/11 kl. 19.00-21.00. Sted: Byrådssalen, Torvegade, Løgstør. Pris: Kr. 90.

ØSTHIMMERLAND

ØSTHIMMERLANDS FOLKEUNIVERSITET.

Ved Peter Müller, Askildrupvej 21, 9520 Skørping, tlf. 96828283, oesthimmerlands.fu@gmail.com. Arrangementerne annonceres i lokalpressen. Ring for nærmere oplysninger.

BORNHOLM

BORNHOLMS FOLKEUNIVERSITET.

Ved biblioteksleder Jon Madsen, Jon.Madsen@brk.dk. Se programmet på <https://bibliotek.brk.dk>.

Kunst, Arkitektur & Fotografi

Se uddybende beskrivelser og eventuelle ændringer på www.fuaalborg.dk

"RIV-UD" - FOLDER

Markante kvindelige kunstnere

Synet på kvindelige kunstnere var tidligere domineret af et fuldstændig mandsdomineret patriarkalsk tankesæt. Kvinder kunne alene qua deres køn ikke komme i nærheden af mænds skabende formåen. Heldigvis har tiden her forandret sig, og i dag er der fx stadig øget fokus på at finde frem til en lang række udmærkede, til tider fremragende kvindelige malere, der måske har været gemt og glemt. Foredragene vil søge at trække nogle af dem frem i lyset uden at gøre krav på at nå omkring mere end en brøkdel. Andre og måske større må vente til en anden god gang, ligesom flere danske malerinder kun sporadisk vil blive inddraget.

A: Artemesia Gentileschi (1593-1653).

Cand.mag., kunsthistoriker Jørgen Steinicke.

B: Berthe Morisot (1841-1895).

Cand.mag., kunsthistoriker Jørgen Steinicke.

C: Hilma af Klint (1862-1944).

Cand.mag., kunsthistoriker, kurator, kunstner Tina Marie Krogh Madsen.

D: Frida Kahlo (1907-1954).

Cand.mag., kunsthistoriker Jørgen Steinicke.

E: Anna Ancher (1859-1935).

Kunstfaglig chef, mag.art. Charlotte Linvald, Skagens Kunstmuseer.

F: Else Alfelt (1910-1974).

Cand.mag., kunsthistoriker, kurator, kunstner Tina Marie Krogh Madsen.

G: Sonja Ferlov Mancoba (1911-1984).

Cand.mag., kunsthistoriker, kurator, kunstner Tina Marie Krogh Madsen.

// 7 onsdage kl. 18.30-20.15 (A:23/10, B:30/10, C:6/11, D:13/11, E:20/11, F:27/11, G: 4/12).

Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.

Pris: Kr. 895 (inkl. adgang til museets udstillinger på foredragsdage). Café Aalto er åben.

JEG ER HAV – Holger Drachmann med pen og pensel

Museumsinspektør Mette Harbo Lehmann, Skagens Kunstmuseer.

Store dele af både Drachmanns forfatterskab og hans maleri kredsedde om havet som motiv, som spejling og som sjælebillede. Gennem foredraget stilles der skarpt på denne vigtige vinkel af hans oeuvre, og hans virke som billedkunstner hædres. Digteren og forfatteren Holger Drachmann (1846-1908) var uddannet marinemaler ved kunstakademiet, og sideløbende med sin succesfulde litterære karriere malede og tegnede han hele livet igennem. Den litterære karriere kom i første række, men valget mellem de to kunstarter var svært for Drachmann at træffe. Han deltog på flere male-riudstillinger i den første del af arbejdslivet, og

længe efter at digtningen tog broderparten af hans tid, solgte han af de værker han til stadighed producerede.

AKTUEL Udstilling: Udstillingen 'JEG ER HAV – Holger Drachmann med pen og pensel' kan ses på Skagens Museum 28/9 2019 – 24/5 2020, og der udgives i den forbindelse en forskningsbaseret bog med samme titel.

// Onsdag den 9/10 kl. 18.30-20.15.

Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.

Pris: Kr. 125 (inkl. adgang til museets udstillinger på dagen). Café Aalto er åben.

Kunst i Italien: Barokken i Rom og danske kunstnere i Italien

Kunsthistoriker, BA Jesper Møller-Andersen.

En temadag om Kunst i Italien: Barokken i Rom og Danske kunstnere i Italien – Rom og omegn – Venedig, Firenze og Pisa m.fl.

1) Barokken i Rom.

Barok betyder egentlig mærkelig, og ordet blev i begyndelsen brugt som et skældsord om det voldsomme og uordnede, der afløste renæssancens orden. Rom blev centrum for denne storlæde stil, der gav udtryk for stærke følelser og ikke mindst kirkens magt. Det var arkitekter som Bernini, Maderno og Borromini, der prægede byen i form af fontæner, paladser og kirker. Og for Berninis vedkommende ikke mindst i form af statuer, der fik en hidtil uset livagtighed og udtryksfuldhed.

Inden for malerkunsten er det blandt italienerne især Caravaggio, Carracci og Tiepolo, men også udlændinge som Velasquez og Rubens var aktive i Rom. Af mindre kendte skal vi bl. a. stifte bekendtskab med Reni, Gentileschi og Filippo delle Valle.

2) Danske kunstnere i Italien.

I første halvdel af 1800-tallet var det guldaldermalerne, der var samlet omkring Thorvaldsen i Rom. De kendteste er Eckersberg, Constantin Hansen, Martinus Rørbye, Wilhelm Marstrand, Chresten Købke og J. Th. Lundbye.

Op gennem århundredet og ind i 1900-tallet drog flere kunstnere til Italien. I Civita d'Antino samlede Kristian Zahrtmann en gruppe om sig, heriblandt P.S. Krøyer, Weie og Karl Isakson. I Sora mødtes Joakim Skovgaard, Th. Phillipsen og Viggo Petersen med flere. I Firenze og Pisa var det Syberg og Niels Larsen Stevns – i Venedig J.F. Willumsen.

Mange flere kan nævnes. F.eks. Wenzel Tornøe, Johan Rohde, Mønsted, Carl Budtz Møller og Peter Hansen.

// Lørdag den 2/11 kl. 10.30-15.30.

Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.

Pris: Kr. 395 (inkl. adgang til museets udstillinger på dagen). Café Aalto er åben.

Stjernen ledte vise mænd – De hellige tre konger i kunsten

Mag.art., arkæolog Ulla Rald, mag.art., ph.d. Lise Gjedssø Bertelsen og ph.d., historiker Torben Svendrup.

I Det Nye Testaments Matthæusevangelium kapitel 2, 1-12 kan vi læse beretningen om de vise mænd fra Østerland, et motiv, der hører til blandt de mest elskede indenfor den kristne tro.

Vi skal denne dag følge billedmotivets udvikling fra antikkens tidlige fremstillinger i Roms katakomber, over vikingetidens elegante runesten fra Nordre Dynna i Norge, Åkirkebys berømte døbefont, midaldralderens fromhedsliv i prædikener, bønnebøger og kalkmalerier til nyere gravsten på Bramdrup kirkegård ved Kolding.

// Lørdag den 23/11 kl. 10.15-16.15.

Sted: Lindholm Høje Museet, Vendilavej 11, Nørresundby/Aalborg Nord.

Pris: Kr. 395 (inkl. kaffe/the). Museets café er åben hele dagen.

KUNSTHISTORIE

Dansk og nordisk samtidskunst ca. 1960-2019

Cand.mag., kunsthistoriker Mathilde Teglgard Nielsen.

Hvad er kunst? Hvad er en kunstner? Kunstbegrebet er under voldsom forandring i perioden fra ca. 1960 og frem til i dag. Som noget nyt kommer de kunstneriske impulser i periodens begyndelse især fra New York: Minimalisme, popkunst, landart og konceptkunst ansporer Nordens kunstnere til at skabe tvivlende, legende, ironisk, intim og beskuerinddragende kunst. Omkring 1970 nærmest eksploderer interessen for fotografi som kunstnerisk udtryksmiddel, og et væld af nye udtryksformer som performance, video og installation tages i anvendelse. Efter et par årtier ude i kulden, vender maleriet i 1980'erne stærkt tilbage på kunstscenen, dog i en ny postmoderne form. 1990'er-kunsten er kendetegnet ved virkelighedshunger samt relationel æstetik; fællesværker, hvis betydning skabes kollektivt. Malerisk fotografi, økokunst og global kunst er blot nogle af tendenserne inden for den allernyeste kunst.

I løbet af kurset vil vi bl.a. møde kunstnerne Öyvind Fahlström, Kirsten Ortved, Nina Steen Knudsen, Odd Nerdrum, Per Kirkeby, Michael Kvium, Marte Aas og Olafur Eliasson.

// 10 gange: 8 torsdage kl. 12.15-14.15 (5/9, 12/9, 19/9, 26/9, 3/10, 10/10, 24/10, 31/10) og 1 torsdag kl. 12.15-14.15 + 14.45-16.45 (7/11).

Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.

Pris: Kr. 1.195 (inkl. adgang til museets udstillinger på kursusdage). Café Aalto er åben.

Bauhaus – 100 år

Cand.phil., kunsthistoriker Pia Høy.

Bauhaus (1919-33) var en tysk kunstskele, der blev grundlagt i 1919 af arkitekten Walter Gropius. Bauhaus lukkes i 1933, men skolens ideer videreføres i USA af kunstnere som Josef Albers og Lazlo Moholy-Nagy.

Bauhaus forbindes ofte til modernitet og funktionalisme, men især den tidlige Bauhaus skole var også under påvirkning fra kunstnere som Johannes Itten, Klee og Kandinsky, der alle var åndeligt søgende og modstandere af materialismen.

Temalørdagen vil omfatte en introduktion til skolens tre direktører Walter Gropius, Hannes Meyer og Mies van der Rohe. Dernæst vil det legendariske forkursus blive gennemgået, og efterfølgende vil der blive talt om Bauhaus skolens aktiviteter indenfor maleri, kunsthåndværk, teater og dans.

// Lørdag den 16/11 kl. 10.30-15.30.

Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.

Pris: Kr. 395 (inkl. adgang til museets udstillinger på dagen). Café Aalto er åben.

KUNSTHISTORIE

Dansk kunst og fortælling Historiemaleri, myter, sagn og temaer

Mag.art., kunsthistoriker Gitte Tandrup.

Foredragene vil byde på en rejse gennem dansk kunst (1800-2019) med fokus på forskellige temaer. Hvordan har guldaldermalere, realister, modernister og malere fra vores egen tid set på en bestemt emnekreds? Hvordan forholder kunstneren sig til en bestemt fortælling? Hvad får han frem med form, linje, farve, stenlug? Hvad har han på hjerte? Stoffet giver nye, friske perspektiver, når kunstværker fra før og nu sættes i stævne omkring beslægtede temaer.

Kunstnerne i fokus er blandt andre Abildgaard, Eckersberg, Constantin Hansen, Jørgen Sonne, Bissen, Marstrand, Zahrtmann, Anna og Michael Ancher, P. S. og Marie Krøyer, Agnes Slott-Møller, Annemarie Carl Nielsen, Niels Hansen Jacobsen, Nolde, Willumsen, Ring, Kai Nielsen, Weie, Syberg, Scharff, Giersing, Sonja Ferlov Mancoba, Rita Kernn Larsen, Carl Henning Pedersen, Svend Wiig Hansen, Palle Nielsen, Asger Jorn, Peter Brandes, Arne Haugen Sørensen, Bjørn Nørgaard, Kørner.

// 10 tirsdage kl. 10.30-12.30 eller kl. 13.30-15.30 (3/9, 10/9, 17/9, 24/9, 1/10, 8/10, 29/10, 5/11, 12/11, 19/11).

Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.

Pris pr. hold: Kr. 1.195 (inkl. adgang til museets udstillinger på kursusdage). Café Aalto er åben.

OBS: Tidligere delt. har fortrinsret indtil den 15/8.

Kunst, Cava og kransekage: Få styr på den nyeste samtidskunst

3 kunstsaler i Kunsthall NORD

Cand.mag. i kunsthistorie Henrik Broch-Lips, leder af Kunsthall NORD.

Tre inspirerende og hyggelige kunstsaler i Kunsthall NORD. Med et glas Cava i den ene hånd og en kransekage i den anden vil I blive klogere på, hvad der rører sig inden for den nutidige billedkunst. I vil blive introduceret til generelle tendenser og konkrete kunstnere, og derefter blive guidet rundt i den aktuelle udstilling. De tre kunstsaler vil give en større forståelse for det til tider udfordrende kunstbegreb og forhåbentlig gøre jeres oplevelse større, når I selv går på opdagelse i kunsten.

Samtidskunst 1: Introduktion til rumlige installationer og interventioner.

Samtidskunst 2: Introduktion til identitet, køn og politik.

Samtidskunst 3: Introduktion til form, figur og ung nutidskunst.

// 3 torsdage kl. 17.00-18.30 (10/10, 7/11, 5/12).
Sted: Kunsthall NORD, Nordkraft, Kjellerups Torv.
Pris: Kr. 345 (inkl. Cava og kransekage alle dage).

Leonardo da Vinci - 500 året efter hans død

Cand.phil., kunsthistoriker Pia Høy.

Leonardo da Vinci (1452-1519) mestrede både maleriet, skulpturen og arkitekturen og var derudover kunstteoretiker, videnskabsmand og opfinder.

På temalørdagen vil vi især beskæftige os med Leonardo da Vincis kunstneriske virke og analysere berømte malerier som "Nadveren" og "Mona Lisa" - ligesom pennetegningen "Vitruviansk mand" vil blive gennemgået. Leonardo nedfældede sine iagttagelser, ideer og tanker i mange notesbøger. Vi vil særligt interessere os for Leonardos indsigtsfulde noter om maleriet og for den såkaldte paragon-strid, der handler om kappestriden mellem forskellige kunstarter.

// Søndag den 17/11 kl. 10.30-15.30.
Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.
Pris: Kr. 395 (inkl. adgang til museets udstillinger på dagen). Café Aalto er åben.

Art-Walk

Cand.mag., kunsthistoriker Maria Stensgård Poulsen.

Aalborg har udviklet sig til en internationalt orienteret metropol, hvor kunsten stortrives og stadig nye udstillingssteder dukker op.

Vi går en tur i Aalborg centrum og besøger tre gallerier med fokus på de nyeste tendenser. Evtigt gyldige tematikker som kultur kontra natur, hvor naturen ofte er repræsenteret ved de fire elementer, jord, luft, ild og vand har været meget synlige de seneste årtier, men i nyere tid har miljøforurening i et globaliseret perspektiv haft en særlig fokus for billedkunstens udtryk indenfor både klassiske og nyere udtryksformer som installation og performance.

Fokus er analyse og fortolkning af de enkelte kunstværker, dvs. afkodning af form, farve og komposition. Dernæst en kunsthistorisk placering. Hvilken periode og stil tilhører det enkelte værk? Undervejs bliver der lejlighed til at nyde et glas vin eller vand.

// Lørdage den 15/9 kl. 11.00-13.00.
// Lørdag den 27/10 kl. 11.00-13.00.
Mødested: Galleri Wolfsen, Tiendeladen 6.
Pris pr. hold: Kr. 125 (inkl. et glas vin/vand).

Hvordan skal vi forstå kunsten?

Kunsthistoriker, mag.art. Birgitte Zacho.

Hvordan skal vi forstå kunsten? I denne foredragsrække bliver du introduceret for klassiske, kunsthistoriske værktøjer til billedanalyse. Hvordan kender man forskel på kunst fra renæssance og barok? Hvordan skiller man billedets elementer ad, når man analyserer et maleri? Fra stilhistorie over kompositionsanalyse til semiotik - faget præsenterer dig for kunsthistoriske grundbegreber, der gør dig parat til dit næste museumsbesøg.

Program:

1. Kunstforståelse - At se på kunst.
2. Form og farve.
3. Stilhistorie.
4. Kompositions-analyse.
5. Ikonologisk og semiotisk analyse.
6. Værkets ydre rammer - Museet, udstillingen og det offentlige rum.

// 6 mandage kl. 13.00-15.00 (4/11, 11/11, 18/11, 25/11, 2/12, 9/12).
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 665 (inkl. kaffe/the og kage).

Danmarks største naturfotografer

Mag.art., kunsthistoriker, kurator Anna Krogh, Kunsthallen Brandts.

Naturen har en magisk tiltrækningskraft på os. Uanset om det er fra det høje nord eller det sydlige syd, taler vi om den som aldrig før. De globale klimaudfordringer får os til at diskutere en række af de værdier, vi knytter til netop havet, skoven, markerne.

Også billedkunstnerne. Med skildringer af det danske land i sanselige og betagende billeder besøger vi i løbet af denne forelæsningsrække steder med helt særlige karakteristika: Kirsten Kleins monumentale værker fra Mors, Trine Søndergaards plovfuger på Lolland, Janne Klerk's kystbilleder fra Fyns Hoved og Henrik Saxgrens sublimе fortolkninger af Tøndermarsken. Men vi vil også møde mere klimaskeptiske kunstnere, eksempelvis Olafur Eliasson og gruppen Superflex.

Få svaret på, hvad naturen betyder for række af Danmarks væsentligste fotografer - hvad er det, den kan? Og hvad betyder den for os?

// Søndag den 10/11 kl. 10.30-14.30.
Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.
Pris: Kr. 295 (inkl. adgang til museets udstillinger på dagen). Café Aalto er åben.

Marinus - Karikaturtegner med kamera

Cand.mag., forfatter Gunner Byskov.

I 2003 stødte underviseren første gang på navnet Marinus Jacob Kjeldgaard. Det var på udstillingen "Paris Photo" i Carroussel de Louvre, hvor man kunne se 10 af hans politiske fotomontager. De billeder var fantastiske, men manden var helt ukendt. Man vidste kun, at han var dansk, hvornår han var født og hvornår han døde - og så kendte man hans omkring 250 fremragende politiske fotomontager fra avisen Marianne.

Det fascinerede underviseren så meget, at han gik i gang med et større detektivarbejde og brugte de næste fem år på at jage historien om den ukendte dansker, der skabte en ny kunstart under 1. Verdenskrig - og døde helt ukendt. Det var en jagt i arkiver, på gallerier, i hospitalskældre, i parisiske gader og på internettet, men det var dér, der var mindst at hente.

Resultatet af den jagt var udgivelse af bogen 'Marinus. Karikaturtegner med kamera' og udstillinger i Aalborg, Odense, Köln og Paris. Foredraget er rigt illustreret af Marinus' montager, og udover den forbløffende historie medbringer underviseren originale materialer fra både 1. Verdenskrig og 1930'erne.

// Torsdag den 29/10 kl. 19.00-20.45.
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

KUNSTPIONERERNE

KUNSTHAL NORD

VI STARTER 10.09.19 SØG NU

LÆS MERE PÅ WWW.KUNSTHALNORD.DK

KUNSTPIONERERNE ER EN TO-ÅRIG DELTIDSUDDANNELSE FOR 18-29 ÅRIGE

Ubegrænset adgang til kunst på Kunsten

Holder du af kunst og store kunstoplevelser, så bliv medlem af vores klub og få fri adgang til det hele for dig og en ven

- Et års fri adgang til Kunsten og Utzon Center for dig og en ledsager
- Invitation til udstillingsåbninger og klubarrangementer
- 10 % rabat i vores butikker, Café Aalto og Restaurant JØRN for dig og en ledsager
- Nyhedsbreve via mail
- Gratis adgang til Louisiana for dig + en ledsager
- Pris 395 kr.

Bliv medlem Klub Kunsten + Utzon på kunst.dk/klub, eller når du besøger os.

Oplev Aalborg

Turguide: Kunsthistoriker, cand.mag. Anne-Lise Schou.

Street Art - Aalborg set med 'Street Art-briller'.

Aalborg er i de seneste år blevet Danmarks mest interessante by, hvad angår Street Art – gadekunst. På denne guidede tur kommer vi rundt i byen og ser nogle af de mest fascinerende gavlmalerialer. Vi lærer kunstnerne bag malerierne at kende og hører, hvad de ønsker at fortælle om Aalborgs historie gennem deres kunst. På nogle af byens mere kendte pladser ser vi desuden spændende eksempler på arkitektur og skulptur. Vi kommer også ind i baggårde og hemmelige steder, du ikke kendte til.

Torsdag den 5/9 kl. 16.00- ca. 17.45.

Aalborgkunst - Ude og inde.

Aalborg byder på en mangfoldighed af billedkunst i det offentlige rum. På denne guidede tur besøger vi malerier inde som store gavlmalerialer ude. Vi stopper også og hører alle historierne, som baggårdenes gavl billeder og fx Toldbodens billeder gengiver. På havnen hører vi den forrygende fortælling om Danmarks største murmaleri, der pryder de 1200 m2 på Hedegaards silo.

Torsdag den 19/9 kl. 14.00- ca. 15.45.

Kultur i undergrunden.

Kom med helt ned under jorden på en anderledes tur i Aalborg. Der har været gravet meget i Aalborg i de seneste år, men der er meget andet end gamle arkæologiske fund. Vi besøger 'de hemmelige steder' du ikke kender; bl.a. de underjordiske kultur- og kunstnersteder, kommer forbi gamle rum herunder et fængsel og en kælder fuld af vin. Det sidste sted vil vi slukke tørsten.

Torsdag den 26/9 kl. 15.00- ca. 16.45.

Musik og kunst - AKKC.

Hvem tænker på, at Aalborg Kongres og Kulturcenter ejer en af landets største og mest forskelligartede private kunstsamlinger? Samlingen omfatter værker af store anerkendte kunstnere samt værker af kunstnere med en særlig tilknytning til huset og musikken.

I samarbejde med AKKC og Ernst Trillingsgård går vi på en guidede tur rundt og kigger på såvel store som mindre kendte værker og får historierne om de forskellige kunstnere og deres værker. Derudover går vi en tur i den omgivende kildepark og hører historierne om skulpturerne derude og om det landskendte musikkunstværk: "De Syngende Træer".

Mandag den 4/10 kl. 16.00-ca. 17.45.

// Pris pr. gang: Kr. 125.

Se mødested på www.fuaalborg.dk.

Havekunstens historie

Cand.mag., havehistoriker Ole Fournais.

Få overblik over de betydningsfulde perioder i havekunstens historie og samspejlet mellem kulturhistorien og havernes forandringer.

Temadagen fører os gennem havestilarter som den mauriske have i Spanien, den italienske renæssancehave, barokhaven i Frankrig og de forskellige former for engelsk landskabelig og romantisk havestil. Hertil kommer enkelte ideer fra de klassiske kinesiske og japanske haveformer.

Der vises enkelte eksempler fra store og verdenskendte anlæg som bl.a. Alhambra, Villa Lante, Vaux-le-Vicomte og Stourhead og fra private haveanlæg, som udtrykker de kendte stilarter. Desuden præsenteres aktuelle tendenser fra de anerkendte tyske udstillingsparker 'Bundesgartenausstellung' (BUGA) og de ofte trendskabende og populære engelske haveshows som 'Chelsea Flower Show' og 'Hampton Court Palace Flower Show'.

// Søndag den 26/1 2020 kl. 10.30-15.30.

Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.

Pris: Kr. 395 (inkl. adgang til museets udstillinger på dagen). Café Aalto er åben.

Gennem arkitekturens øjne

Mag.art., ph.d., kunsthistoriker Line Marschner.

En temadag om arkitektur. Bygninger holder regnen ude af vores hår; de giver os steder at sove, bo og arbejde. Arkitektur er noget funktionelt, men den er mere end det. Arkitektur er også en kunst, og som kunst vil den os noget! Nogle bygningsværker har kraft til at åbne vores øjne for sider af tilværelsen, vi ellers overser midt i den travle hverdag. I løbet af temadagen skal vi udforske arkitekturens evne til at pege på og forbinde os med lyset, mørket og dybet; naturen, historien og et 'mere' ved tilværelsen, der ikke altid kan sættes ord på - 'det udsigelige'.

På temadagen trækkes der linjer mellem historisk og moderne arkitektur, men med særlig vægt på den mest aktuelle bygningskunst. Vi skal fordybe os i arkitektur fra både Aalborg, Danmark og den store verden, og vi skal vidt omkring i bygningskunstens genrer: kirker, udstillingsbygninger, svømmehaller, undervandsarkitektur, kontorer, historiske monumenter – og vild arkitektur i den vilde natur.

Overskrifter: Lyset, mørket og stoffet. Naturen og dybet. Historien og evigheden.

// Lørdag den 9/11 kl. 10.30-15.30.

Sted: Kunsten, Kong Chr. Allé 50.

Pris: Kr. 395 (inkl. adgang til museets udstillinger på dagen). Café Aalto er åben.

FORSKNINGSBASEREDE MASTERUDDANNELSER

ORGANISATORISK COACHING OG LÆRING (MOC)

For dig der arbejder med HR, undervisning, procesledelse og forandringsledelse. Omdrejningspunktet er coaching som samtalebaseret læreproces. Du opnår redskaber til at udvikle læringskulturer og til at igangsætte og fuldføre organisatoriske forandringsprocesser.

AALBORG OG KØBENHAVN
MOC.EVU.AAU.DK

IKT OG LÆRING (MIL)

Ønsker du inspiration til at integrere IKT i undervisning, læring og kompetenceudvikling? På MIL opnår du viden om at analysere, designe og implementere IKT i læring i både uddannelsesorganisationer og det private erhvervsliv. MIL udbydes i samarbejde med CBS, RUC og AU.

AALBORG, AARHUS,
KØBENHAVN OG ROSKILDE
MIL.AAU.DK

ONLINE LEDELSE, SAMARBEJDE OG LÆRING

Mastermodul for it-medarbejdere, it-projektledere og it-konsulenter. Fokus er på digitale- og distribuerede samarbejdsformer. Der vil blive arbejdet med, hvordan it kan understøtte en digitaliseringsstrategi, rettet mod online-ledelse og online-samarbejde. Kan læses selvstændigt eller indgå i Masteruddannelsen i it.

AALBORG
MITO.EVU.AAU.DK

INNOVATION OG KREATIVT LÆRINGSDESIGN (KREA)

For dig med interesse for eksperimenterende undervisningsformer og kreative læringsmiljøer. Du vil få et forskningsbaseret og fagligt stærkt fundament til at inddrage sanserne og kunsten som igangsættende for kreativitet, innovation og entreprenørskab.

AALBORG
KREA.EVU.AAU.DK

LEDELSES- OG ORGANISATIONSPSYKOLOGI (LOOP)

For dig der som leder eller konsulent arbejder med ledelses-, medarbejder- og organisationsudvikling. Du opnår en bred indføring i de dele af læringsteorien og psykologien, som har særlig relevans for ledelse og organisationsudvikling.

AALBORG
LOOP.EVU.AAU.DK

EFTERUDDANNELSE FOR DIG DER VIL FILOSOFERE OG UNDRES

Forløb på tre moduler, som kan tages uafhængigt af hinanden. Færdigheder i at lede og facilitere samtale- og udviklingsprocesser, der kan fremme evnen til at arbejde med den eksistentielle og etiske meningsdimension i arbejdet med mennesker. For professionelle med erfaring inden for relations- og velfærdsprofessioner.

AALBORG
UNDREN.AAU.DK

Kultur, Sociologi & Samfund

Se uddybende beskrivelser og eventuelle ændringer på www.fuaalborg.dk

AALBORG UNIVERSITET

EFTERUDDANNELSE
9940 9420 (KL .12-15)
EVU@AAU.DK
WWW.EVU.AAU.DK

Argumenter imod kvinder

Professor em., dr.phil., forfatter Birgitte Possing, Rigsarkivet.

Et foredrag om 170 års argumenter imod kvinder! Fra demokratiets barndom til i dag.

Foredraget kaster med et imponerende historisk overblik lys over den strukturelle modstand, som generationer af kvinder har mødt på deres vej mod at få magt og indflydelse i det offentlige liv.

En unik samling af både tragikomiske og skræk-indjagende argumenter. Med en overflod af citater fra de sidste 170 år i dansk historie dokumenteres en håndfast tradition for at nedgøre ambitiøse kvinder, hvad enten de har bevæget sig i det politiske liv, i erhvervslivet, i den videnskabelige verden, i sporten, i kirken eller på den kulturelle scene.

'Argumenter imod kvinder' viser, hvordan kvinder uanset kompetence- og erfaringsniveau igen og igen bliver reduceret til mødre, bliver bedømt på deres påklædning, udseende, erotiske udstråling eller bliver afvist med nedladende argumenter opfundet til lejligheden.

Gennem det danske demokratis historie præsenterer forfatteren en perlerække af historier, hvor kompetente kvinder bebrejdes for at gøre for lidt, for meget eller forkert. Mandens fejl er hans egen, kvindens fejl er kønnets.

NY BOG: *Argumenter imod kvinder - Fra demokratiets barndom til i dag* af Birgitte Possing (Strandberg Publishing, 2018).

// Tirsdag den 29/10 kl. 17.00-18.45.

Sted: Trekanten, Sebbesundvej 2A, Aalborg Ø.
Pris: Kr. 295.

Store samfundstænkere

Samtidsdiagnoser - Menneskets vilkår i det senmoderne samfund

Ekstern lektor, cand.scient.soc. Morten Ditlevsen, Syddansk Universitet og Københavns Universitet.

Sociologer bestræber sig på at forstå, hvad der i samfundsudviklingen har væsentlig betydning for mennesker. Hvordan og hvorfor menneskers eksistentielle vilkår, menneskers forhold til hinanden og menneskers måder at finde mening i livet på forandrer sig. Den sociale ulighed er voksende, arbejdslivet er blevet mere krævende, vi lever mere individualiseret end nogensinde før, og mange mennesker rammes af stress, angst og depression. Følgende sociologer er i fokus på dette kursus:

A: Michel Foucault (1926-1984): Galskabens historie.

B: Gilles Deleuze (1925-1995): Anti-Ødipus.

C: Pierre Bourdieu (1930-2002): Distinktionen.

D: Slavoj Zizek (f. 1949). Ideologiens sublime objekt.

E: Richard Sennett (f. 1943): Den offentlige kulturs forfald.

F: Arlie Hochschild (f. 1940): Tidsfælden.

// 3 onsdage kl. 17.00-18.45 (6/11, 13/11, 20/11) og 1 lørdag kl. 10.00-16.00 (30/11).
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: kr. 625.

SÆSONÅBNINGSFOREDRAG

I skyggen af skandalesager, løgne, svindel og bedrag

Om embedsmænds og ministres pligter og ansvar

Professor Sten Bønsing, Aalborg Universitet.

Skandalesager, vildledning, misbrug af offentlige midler... Embedsmænd bliver beskyldt for meget. Men hvor går grænsen? Hvor meget rødvin må der drikkes for? Hvornår får ministre en "næse"? Og hvad handlede rødvin-sagen fra Farum om?

Dagens foredragsholder vil guide dig igennem de væsentligste regler for embedsmænd og koble det til de mest kendte sager. Han vil også gennemgå nogle af de mest interessante sager om bestikelse af offentligt ansatte og fortælle, hvor grænsen går.

// Onsdag den 4/9 kl. 16.30-ca. 18.30.

Sted: Aalborg Universitet, Create, Rendsburggade 14, aud. 3.107.

Pris: Kr. 50.

OBS: Sæsonkortholdere dog fri entré.

Hvidvaskens anatomi

Få et indblik i finansiel kriminalitet og skatteunddragelse!

Seniorrådgiver Lars Krull, Institut for Økonomi og Ledelse, Aalborg Universitet.

Underviseren vil tage os med på en rejse ind i hvidvaskens anatomi. Vi får helt sikkert et indblik i finansiel kriminalitet og skatteunddragelse, som vi ellers ikke ville kunne få andre steder.

Lars kan også godt være provokerende og vil helt sikkert udfordre os i dette foredrag.

Det bliver et foredrag med fart på – og mange af os vil komme til at sidde helt fremme på stolen! Så skynd dig at tilmelde dig!

Underviseren er medlem af Finans Danmarks Hvidvask-Task Force.

// Tirsdag den 1/10 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården).

Pris: Kr. 195.

FOLKEKIRKENS HUS

FOREDRAG

PER ØHRGAARD Der er grænser Tyskland - en kulturel stormagt	LEONORA CHRISTINA SKOV Den, der lever stille	ULF PILGAARD Mit liv som Ulf
ONSDAG 4. SEPTEMBER 19.30 GRATIS ADGANG	MANDAG 28. OKTOBER 14.00 150 KR. / 75 KR. (MEDL. AF FOKUS)	TORS DAG 14. NOVEMBER 19.30 200 KR. / 100 KR.

KONCERTER

TØRFISK GÆST: HENNING TOFT BRO	JANNE MARK + BAND	DR BIG BAND FEATURING: SINNE EEG
TIRSDAG 3. SEPTEMBER 17.00 200 KR. / 100 KR.	ONSDAG 2. OKTOBER 19.30 150 KR. / 75 KR.	ONSDAG 13. NOVEMBER 20.00 300 KR. / 150 KR.

SÅ SYNG DA, NORDJYLLAND!

PHILLIP FABER	MADS BILLE	NICOLAJ HOLM
TIRSDAG 17. SEPTEMBER 19.30 150 KR.	MANDAG 4. NOVEMBER 19.30 50 KR.	MANDAG 2. DECEMBER 19.30 50 KR.

**www.folkekirkenhus.dk / 9812 1313 /
Gammel Torv 4, 9000 Aalborg**

Adfærdsøkonomi

Ekstern lektor René Juul, CBS.

Den økonomiske forskning holdt igennem næsten hele det 20. århundrede som en ubetvivlelig antagelse, at borgerne i et samfund agerede rationelt. Man satte lighedstegn mellem homo sapiens og homo oeconomicus og forskede videre uden at tænke nærmere over det. De senere år er flere forskere imidlertid begyndt at betvivle holdbarheden af den forudsætning, som forskningen bygger på, hvilket i øvrigt har affødt et par Nobelpriser indenfor området adfærdsøkonomi. Måden man har forsøgt at modbevise den etablerede forskning har været ved at rette fokus meget nøjere mod den virkelige verden og opstille tankevækkende eksperimenter. F.eks. viser det sig, at folk foretrækker A frem for B, men samtidigt B frem for A alt afhængigt af hvordan et spørgsmål præsenteres for dem. Og hvorfor bliver mange sure, hvis en forretning indfører et gebyr, mens de finder det i orden at fjerne en rabat, selvom det essentielt er fuldstændig det samme. Adfærdsøkonomien har forsket i disse paradokser og en lang række besynderlige egenskaber ved os borgere og vores ind imellem pudsige præferencer og handlemåder.

// Torsdag den 19/9 kl. 9.00-15.00.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 625 (inkl. fuld forplejning).

Børn og unges hverdag med sociale medier

Ph.d. Malene Charlotte Larsen, Aalborg Universitet og ph.d. Stine Liv Johansen, Aarhus Universitet.

Hvilken rolle spiller digitale medier i børn og unges liv i dag? Hvordan indgår sociale netværksmedier og digitale platforme som en del af børns og unges leg og venskabsrelationer? Hvad betyder nutidens medielandskab for den måde, børn og unge engagerer og præsenterer sig selv online? Baseret på deres netop udgivne bog præsenterer underviserne ny forskningsbaseret viden om børn og unges mediebrug i relation til emner som legepraksis, sociale relationer og selvfremsstilling. Foredraget vil tage udgangspunkt i børn og unges forskellige praksisser og brug af medier på tværs af aldersgrupper.

NY BOC: *Børn, unge og medier* af underviserne (Samfundslitteratur, 2019).

// Onsdag den 23/10 kl. 19.00-21.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 195.

Kampen om Europas politiske økonomi

Lektor, ph.d. Mads Peter Klindt, Institut for Statskundskab, Aalborg Universitet.

Den EU-begejstrede franske præsident Emmanuel Macron og den EU-skeptiske italienske indenrigsminister Matteo Salvini personificerer to forskellige retninger for Europa. Europa-Parlamentsvalget i maj måned blev i høj grad set som et opgør mellem kræfter, der ønsker mere, og kræfter der ønsker mindre EU.

Under overfladen har Macron og Salvini dog mere til fælles end valgkampen lod ane. De er begge kritiske overfor EU's økonomiske og monetære union (ØMU'en), der gennem mange år har været styret efter tysk forbillede med fokus på budgetdisciplin, lav inflation og fravær af økonomisk solidaritet mellem eurolandene.

Gennem tre foredrag gennemgås udviklingen af EU's politiske økonomi med blik for de nationale og politiske interesser, der har været afgørende for udformningen af ØMU'ens institutioner (herunder Den Europæiske Centralbank (ECB), euroen og finanspagten) og EU's strategier for at fremme vækst og beskæftigelse i medlemslandene.

// 3 onsdage kl. 17.00-19.00 (23/10, 30/10, 6/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 325.

N.F.S. Grundtvig – Bagmanden bag det danske frisind?

Cand.theol. Ingrid Ank, leder af Grundtvig-Akademiet.

Hvad er det med den der 'frihed', som Grundtvig var så optaget af? Hvilken rolle spiller 'frihed' i hans tanker om demokrati, uddannelse, tro og folkelighed, og findes der en særlig dansk måde at være frisindet på, som vi har arvet fra Grundtvig? Og kan Grundtvig overhovedet læses – eller skal han helst synges?

Grundtvigs betydning for dansk historie, mentalitet og samfundstænkning kan næppe overvurderes, og samtidig er forfatterskabet nærmest umuligt at skaffe sig overblik over.

Foredraget giver en basisintroduktion til N.F.S. Grundtvig (1783-1872) med særligt fokus på frihedsbegrebet.

// Onsdag den 30/10 kl. 17.00-19.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

Verdens udvikling – Et bæredygtighedsperspektiv

Cand.scient.pol., CSR konsulent Hanne Bohnstedt, Center for Blue Governance, Aalborg Universitet.

Tilbring en aften, hvor 'bæredygtighed' analyseres ud fra et globalt, verdenspolitisk perspektiv. Få en forståelse af de væsentligste udfordringer og hvilke retninger, der tegner sig, for global, bæredygtig udvikling – økonomisk såvel som socialt og miljø/klimamæssigt. Du vil få baggrundsforståelse for verdens største udfordringer - ekstrem fattigdom, miljømæssig nedbrydning og socioøkonomisk ubalance. Bliv klogere på udfordringen - hvordan vi nåede hertil? Hvilke løsninger tegner der sig? Hvad er erhvervslivets rolle i den bæredygtige udvikling?

// Torsdag den 28/11 kl. 17.00-19.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

Kapitalismens blinde vinkler

Ekstern lektor René Juul, CBS.

Det er ikke mangel på forskning i incitamentstrukturer vedrørende aflønning af direktorer, der har manglet. Snarere er det forskningen der har været fejlbehæftet, hvilket vi næsten ugentligt oplever blot ved at følge med i nyhedsstrømmen. Hvilke muligheder har vi reelt for at vurdere hvad en direktør er værd? Og hvilke præmisser er det egentlig, der sikrer at en buschauffør i Århus kan tjene 10 gange så meget som en buschauffør i Indien, når deres produktivitet jo er den samme?

Siden 1980'erne har regeringer og centralbanker belært os om at vi skal holde inflationen lav. Nu har vi 30 års erfaringer med det uden at det har ført til, at lavinflationslande har kunnet fremvise vækstrater der bare minder om lande der fører den modsatte politik. Investeringerne er gået i modsat retning af hvad økonomer fortalte os, og de finansielle markeder er de seneste 40 år blev mere urolige. Ikke mindre urolige på trods af at vi fører stabiliserende økonomisk politik. På handelsområdet har den vestlige verden og handelsorganisationer argumenteret for stadig mere frihandel, men det har langt fra ført til de resultater, som vi var blevet stillet i udsigt. Faktisk er det for en række lande gået præcis modsat af det forventede. Foredraget analyserer en række af de uheldige implikationer vi oplever, når vi følger kapitalen for ukritisk, og forsøger at forklare hvorfor noget virker og andet ikke virker efter hensigten.

// Torsdag 19/9 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

Digitaliseringens udfordringer

Professor em. Ellen Christiansen, Aalborg Universitet.

Foredragsrækken præsenterer et humanistisk syn på digitaliseringens og automatiseringens udfordringer og spørger: Hvordan bevarer vi vores personlige integritet og – en vis – handlefrihed som deltagere i digitaliseringen? Tesen er, at forståelsen af sprog og regler afgør, om vi udvikler eller mister viden og kunnen på et givet område: Er sproget fremmed eller ens eget? Er reglerne tydelige og til at forstå? Er der tid til at opbygge rutiner? Er der plads til vore egne fortolkninger? Gennem oplæg og diskussion vil deltagerne i fællesskab arbejde sig frem til et manifest for design af digitalisering og automatisering med brugeroplevelsen som kontekst.

Overskrifter vil være: Brugeroplevelsen som kontekst. Sprogets rolle. Regler/spilleregler. Digitale grænseflader. Systemer. Provokation og overraskelse. Selverkendelse.

// 7 onsdage kl. 19.00-20.45 (18/9, 25/9, 2/10, 9/10, 23/10, 30/10, 6/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 725.

Tysk samfund, kultur og litteratur i dag

Foredragsrækken vil præsentere aktuelle tendenser inden for tysk samfund og kultur. Sideløbende vil vi læse litterære tekster, der netop kredser om de respektive fænomener. På rækken vil du få et indblik i, hvad der rører sig hos den tyske nabo netop nu og samtidig stifte bekendtskab med nutidige tyske forfatterskaber.

A: Tysk erindringskultur og historien i fiktionen. Der læses uddrag af Timur Vermes 'Han er tilbage'.

Cand.mag. Rune Delfs, Aalborg Universitet.

B: Det multikulturelle samfund. Der læses digte af Uljana Wolf .

Lektor Mirjam Gebauer, Institut for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet.

C: Østtyskland i dag. Der læses uddrag af Lutz Seilers roman 'Kruso'.

Cand.mag. Rune Delfs, Aalborg Universitet.

D: Klimadebatten og Energiewende. Der læses uddrag af Frank Schätzing's roman 'Sværmen'.

Lektor Mirjam Gebauer, Institut for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet.

// 4 torsdage kl. 17.00-18.45 (21/11, 28/11, 5/12, 12/12).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 425.

Ny forskning i fred: Kan den nordiske model eksporteres?

Et samarbejde mellem Fredsby Aalborg og Folkeuniversitetet. En del af Bæredygtighedsfestivalen 2019.

Postdoc. Isabel Bramsen og ph.d.-stud. Anine Hagemann, begge Center for Løsning af International Konflikt (CRIC), Københavns Universitet.

Isabel Bramsen og Anine Hagemann har sammen udgivet bogen 'New Nordic Peace', hvor de peger på det nordiske samarbejde om fred og konfliktløsning som vigtigere end nogensinde.

Arbejdet er udført på foranledning af Nordisk Ministerråd og bl.a. forelagt det danske Folketing. Aktiviteten har relation til bæredygtigheds mål nr. 16: Fred, retfærdighed og stærke institutioner. Mål nr. 16 er et af de mest kontroversielle, men samtidig et af de vigtigste.

Mød Foreningen Fredsby Aalborg på www.fredsbyaalborg.dk.

// Fredag den 13/9 kl. 17.00-19.00.
Sted: Aalborg Universitet, Create, Rendsburggade 14.
Pris: Kr. 50 (studerende/lærlinge fri entré).

FOREDRAG OM 'FRED I VERDEN'.

Folkeuniversitetet afholder i samarbejde med foreningen Fredsby Aalborg flere foredrag i efteråret med fokus på arbejdet for fred i verden. Følg med på fredsbyaalborg.dk og fuaalborg.dk hvor foredragene annonceres, så snart datoer og oplægsholdere er på plads.

Samskabelse

Nye veje til sundhed og velfærd

Ph.d., konsulent Anne Møhlholm, Region Nordjylland.

Samskabelse er en metode til at udvikle nye veje til sundhed og velfærd. Borgere inviteres tidligt ind i udviklingsprocessen inden der er fundet en løsning. Borgere såvel som praktikere er med til at udpege problemstillinger og skabe løsninger, der både giver værdi for borgere og for samfundet.

Det kan foregå i kommunen, på hospitalet, i specialsektoren eller på tværs af sektorer og faggrænser. Vi skaber noget nyt sammen, fx bedre patientforløb eller tilbud, der rammer ind i borgernes behov. Det er for mange en helt anderledes måde at designe og facilitere en udviklingsproces. Men det er en god metode, hvis I vil være sikre på at indsatserne skaber værdi for borgeren.

Få inspiration og støtte til at designe og lede processer i samarbejdet mellem borgere og fagprofessionelle. Du får fortællinger fra praksis, teori og metoder og en hånd i ryggen til at omsætte din ide til et samskabende design.

Kom og hør om erfaringer fra samskabende projekter i Nordjylland og få sparring til at finde din vej til at sætte gang i samskabelse på dit område.

// Mandag den 4/11 kl. 9.00-15.00.
Sted: Trekanten, Sebbesundvej 2A, Aalborg Ø.
Pris: Kr. 745 (inkl. fuld forplejning).

// ER DANMARK KLAR TIL FREMTIDEN?

DEBAT

MED JOURNALIST OG TV-VÆRT CLEMENT KJERSGAARD, DR.

I 30-året for Murens fald er verden omkring Danmark igen i forandring, men de færreste tør tro på at udviklingen går i den rigtige retning. Tværtimod er mange - også herhjemme - begyndt at frygte fremtiden.

Hvordan vil Danmark opleve udfordringerne - fra klimaet, væksten, teknologien og alt, hvad der ellers venter? Ifølge Clement Kjersgaard (tv-vært, redaktør mm) står vi mindre sikkert, end vi tror. Og på centrale punkter vil vi i de næste 10 år opleve hvordan vores foretrukne billeder - af Danmark, Europa og Vesten - bliver sat under pres.

Clement Kjersgaard (f.1975) tog sin studentereksamen

i Hong Kong og sin første universitetsuddannelse på Oxford. I 2002 grundlagde han RÆSON (raeson.dk) og siden 2004 har han lavet tv for DR. Vinder af bl.a. Publicistprisen og Den Berlingske Journalistpris.

Magasinet RÆSON har et særligt tilbud til Folkeuniversitetets brugere (se næste side i dette program og www.raeson.dk/folk).

// Onsdag den 9/12 kl. 17.00-19.00.
Sted: Aalborg Universitet, Bادهusvej 21.
Pris: Kr. 145.

TILBUD TIL STUDERENDE PÅ FOLKEUNIVERSITETET:

Tegn abonnement og vælg mellem flere gratis boggaver fra RÆSONs Forlag

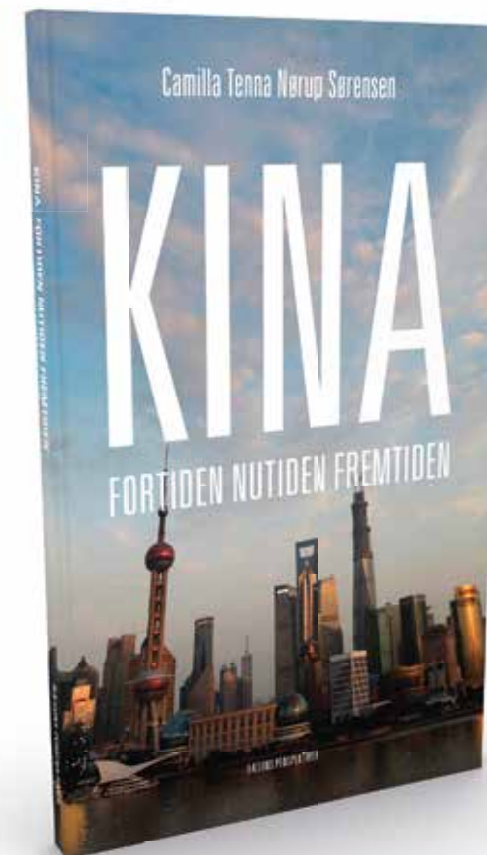
Årsabonnement: 250 kr. (200 for studerende og pensionister)

“Wow! [...] Her er et politisk kvalitetsmagasin, man bare må have i hænderne. [...] Vi taler om et magasin fyldt med indsigtfulde artikler om tendenser i dansk og international politik, der går i dybden og giver perspektiv på udviklingen” - sådan skrev Politiken om RÆSONs trykte udgave

NY BOG: KINA: FORTIDEN, NUTIDEN, FREMTIDEN

Hvordan vil Kina ændre verden?
Af Camilla Tenna Nørup Sørensen

120 kr./Pris for abonnenter: 100 kr.

VERDENS MAGTER

Af bl.a. Niels Bjerre-Poulsen og Lykke Friis: “Generelt en af de bedste og mest grundige aktuelle globale analyser [...] Bør anskaffes i de fleste biblioteker der ønsker aktuel litteratur” – Dansk BiblioteksCenter om den første udgave af Verdens Magter i 2014

299 kr.

Se: www.raeson.dk/folk

FORSKNINGSBASEREDE MASTERUDDANNELSER

UDSATTE BØRN OG UNGE (MBU)

VIL DU STYRKE KVALITETEN AF DET SOCIALE ARBEJDE MED UDSATTE BØRN OG UNGE?

MBU-uddannelsen bygger på tidens krav om vidensbasering af det sociale arbejde. Der er fokus på, hvordan styring, faglig ledelse og udvikling kan bidrage til at kvalificere en socialfaglig eller socialpædagogisk praksis, hvor der arbejdes inden for servicelovens bestemmelser om udsatte børn og unge. Der er mulighed for tilskud fra Socialstyrelsen.

[MBU.AAU.DK](http://mbu.aau.dk)

BUSINESS ADMINISTRATION (MBA)

SKAB VÆRDI FOR DIG SELV OG DIN VIRKSOMHED

MBA-uddannelsen på AAU er en akkrediteret uddannelse på højeste niveau for nuværende og kommende ledere i private og offentlige virksomheder. MBA gør dig i stand til at lede og udvikle din organisation så den forbliver konkurrencedygtig og skaber gode resultater i en foranderlig verden. På MBA-uddannelsen tages der udgangspunkt i din egen virksomheds problemstillinger og udfordringer sådan, at den teori, du lærer, bliver umiddelbart anvendelig for dig.

[AAUMBA.DK](http://aaumba.dk)

PÆDAGOGISK LEDELSE (MPL)

SÆT RETNING PÅ DIT PÆDAGOGISKE LEDELSEARBEJDE

MPL er for dig, der arbejder med pædagogisk ledelse i dagtilbud, grundskole eller ungdomsuddannelse. Med denne Master kan du bidrage til udviklingen af en stærk samarbejdskultur, der styrker læringsudbytte og arbejdsglæde på din arbejdsplads. Du får kompetencer inden for læringsledelse og udvikling af undervisning, medarbejdere og institutioner.

[MPL.EVU.AAU.DK](http://mpl.evu.aau.dk)

PUBLIC GOVERNANCE (MPG)

OFFENTLIG LEDELSE SKABER VÆRDI

Styrk dine lederkompetencer med en problem- og projektbaseret masteruddannelse for offentlige ledere. Uddannelsen forener viden om ledelse, styring og offentlige organisationer med deltagernes egne ledelsesmæssige problemstillinger og personlige udvikling som leder.

- Teori og praksis i tæt kobling
- Personligt lederskab
- Fleksibel – tilpasset dit behov.

[MPG.AAU.DK](http://mpg.aau.dk)

OFFENTLIG KAPACITETS- OPBYGNING OG SAMSKABELSE (MOKS)

MOKS-uddannelsen er målrettet offentligt ansatte ledere, mellemledere og konsulenter.

Deltagerne vil få stærke teoretiske og praktiske kompetencer til at gå foran med nødvendige forandrings-processer, hvor samskabelse indgår som et vigtigt bidrag til opbygning af ny læring og ny kapacitet.

[MOKS.EVU.AAU.DK](http://moks.evu.aau.dk)

Sundhed

Se uddybende beskrivelser og eventuelle ændringer på www.fuaalborg.dk

AALBORG UNIVERSITET

EFTERUDDANNELSE
9940 9420 (KL .12-15)
EVU@AAU.DK
WWW.EVU.AAU.DK

60+ - En ny begyndelse

Vi har ikke blot fået flere leveår. Vi har – uden at det er gået helt op for os – fået en spritny fase i livet mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+’ere oplever, at de både mentalt og fysisk kan meget mere end forventet, og at det ikke er dem, men måske snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Tidligere har man troet, at blot man fik styr på økonomien som pensionist, skulle resten nok gå – som en leg ligefrem. I dag har mange erfaret, at de sociale, mentale og fysiske aspekter i den nye livsfase efter arbejdslivet er mindst lige så vigtige. Hvad skal den nye livsfase bruges til?

Få et grundigt kig ind ad vinduet til de mange aspekter i den nye begyndelse som fuldvoksen 60+’er og hør forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv som 60+’er kan være i det 21. århundrede.

A: Sociale relationers indvirken på sund aldring.

Lektor Charlotte Juul Nilsson, Afdeling for Social Medicin, Københavns Universitet.

B: Positiv psykologi og det meningsfulde liv.

Lektor Hans Henrik Knoop, forskningsenheden for positiv psykologi, Aarhus Universitet.

C: Den nye livsfase – når 'det er alderbedst'.

Ph.d., chefkonsulent Poul-Erik Tindbæk, En3karriere.

D: Hold hjernen i gang.

Lektor i neurobiologisk forskning Åsa Svenningsen, Syddansk Universitet.

E: Hvordan vi ser tilbage på vores liv – livsfortællinger.

Professor em., dr.phil. Marianne Horsdal, Syddansk Universitet.

F: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre.

Lektor Suresh Rattan, Institut for Molekylærbiologi og Genetik, Aarhus Universitet.

(OBS! Dette foredrag foregår på letforståeligt engelsk med slides på dansk).

// 6 mandage kl. 17.00-18.45 (30/9, 7/10, 21/10, 28/10, 4/11, 11/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 625.

Lændesmerter – En folkesygdom

Ph.d., post.doc. Allan Riis, Forskningsenheden for Almen Praksis i Aalborg, Aalborg Universitet.

Lændesmerter er den hyppigste årsag til kontakter til de praktiserende læger.

Når du kommer til lægen med lændesmerter, er lægens første opgave at undersøge mulig forekomst af alvorlige grunde til smerterne (f.eks. brud på ryggen eller kræft), dette ses heldigvis kun hos

ganske få. For langt de fleste tilfælde er årsagen til smerterne ukendt.

Den nyeste viden viser, at grundig information om lændesmerter og rådgivning i forhold til håndtering giver de bedste behandlingsresultater, men dette kan være tidskrævende at levere og passer ikke altid ind i rammerne for sundhedsvæsenet. Kom og hør om den seneste viden og forskning indenfor behandlingen af lændesmerter og hør mere om, hvorfor det er en udfordring at behandle en tilstand, hvor man oftest ikke kender årsagen.

// Mandag den 4/11 kl. 17.00-18.30.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

Alt hvad du bør vide om anti-inflammatorisk levevis

Læge, videnskabsjournalist, forfatter Jerk W. Langer.

Er du klar til den store forvandling? Det er aldrig for sent at hanke op i sit helbred. Tværtimod, siger læge og forfatter Jerk W. Langer.

Underviseren har udviklet begrebet anti-inflammatorisk kost og viser dig, hvordan du gør med udgangspunkt antiinflammatorisk kost. Det er både underholdende, spændende og inspirerende. Bliv inspireret af kloge valg i hverdagen uden løftede pegefingre. Se yngre ud. Smid overflødige kg uden sult. Slip af med smerter. Få styr på blodsukker, gigt, hud, blodtryk, kolesterol, tarmflora og fordøjelse. Husk bedre. Brug for mindre medicin. Lev længere og vær rask, glad og aktiv imens.

Ingen tomme løfter eller alternativ snik-snak, men reel viden og konkrete løsninger. Samt god lejlighed til at stille alle de spørgsmål du vil.

Du får denne eftermiddag svarene på den nyeste viden og forskning, og fup fra fakta adskilles på en underholdende, spændende og lærerig vis. Undervejs kommer du op at stå, får mange praktiske råd, et par gode grin samt et venligt skub bagi. Jerk W. Langer blev i 2018 valgt til 'Årets underviser' på Folkeuniversitetet Aalborg. Du kan læse mere om ham på www.jerk.dk.

BOG: Foredraget bygger bl.a. på bogen *21 nye helbredende dage* af Jerk W. Langer og Louise Bruun (Politikens Forlag, 2018).

// Lørdag den 28/9 kl. 10.00-14.00.

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården).

Pris: Kr. 295.

Fakta om menneskets ernæring

Professor, ph.d. Esben Skipper Sørensen, Aarhus Universitet.

Low-carb high-fat, spis mere protein, multivitamin, fiskeolier, umættet fedt og biotilgængelige mineraler. Nyhedsstrømmen er fyldt med råd og anbefalinger om, hvad man bør spise, og hvad man aldeles ikke bør sætte tænderne i, hvis man vil være sund og rask. Det kan være svært at overskue og gennemskue vigtigheden af sådanne budskaber. Men uanset om man spiser for at leve eller lever for at spise, har vores krop nogle grundlæggende ernæringsbehov. Vi skal have kulhydrater, fedt, proteiner, fedtsyrer, vitaminer og mineraler. Men hvilken rolle spiller de forskellige dele, og hvad kan man få for meget eller for lidt af? I disse tre foredrag gives en grundlæggende introduktion til menneskets ernæring, som gør dig bedre rustet til at forstå tidens ernæringsdebat og nyhedsstrøm. Hør om bl.a. stofskifte og kulhydrater, fedt og protein, samt vitaminer og mineraler.

// 3 mandage kl. 19.15-21.00 (25/11, 2/12, 9/12).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 325.

Samskabelse Nye veje til sundhed og velfærd

Ph.d., konsulent Anne Mølholm, Region Nordjylland.

Samskabelse er en metode til at udvikle nye veje til sundhed og velfærd. Borgere inviteres tidligt ind i udviklingsprocessen inden der er fundet en løsning. Borgere såvel som praktikere er med til at udpege problemstillinger og skabe løsninger, der både giver værdi for borgere og for samfundet. Det kan foregå i kommunen, på hospitalet, i specialsektoren eller på tværs af sektorer og faggrænser. Vi skaber noget nyt sammen, fx bedre patientforløb eller tilbud, der rammer ind i borgernes behov. Det er for mange en helt anderledes måde at designe og facilitere en udviklingsproces. Men det er en god metode, hvis I vil være sikre på at indsatserne skaber værdi for borgeren.

Få inspiration og støtte til at designe og lede processer i samarbejdet mellem borgere og fagprofessionelle. Du får fortællinger fra praksis, teori og metoder og en hånd i ryggen til at omsætte din ide til et samskabende design.

Kom og hør om erfaringer fra samskabende projekter i Nordjylland og få sparring til at finde din vej til at sætte gang i samskabelse på dit område.

// Mandag den 4/11 kl. 9.00-15.00.

Sted: Trekanten, Sebbesundvej 2A, Aalborg Ø.

Pris: Kr. 745 (inkl. fuld forplejning).

Forstå din søvn

Ph.d., søvnforsker Birgitte Rahbek Kornum, Region Hovedstaden.

Foredraget 'Forstå din søvn' handler om den nyeste forskning om, hvad søvn er, og hvorfor det er vigtigt at sove hver nat. Der bliver også givet indsigt i, hvorfor det kan være svært at falde i søvn, og hvad der sker inde i hovedet, når du endelig sover. I et moderne samfund med fart på kan det virke som komplet spild af tid at sove. Man udretter jo ingenting, mens man sover. Alligevel har et menneske brug for mindst syv timers søvn hver nat for at blive ved med at have en velfungerende krop og hjerne. For du kan ikke bare sove, når du bliver gammel. Søvnunderskud i længere tid påvirker helbredet og øger risikoen for blandt andet cancer og hjerte-kar-sygdomme. Især hjernen tager skade af for lidt søvn, hukommelsen forringes, humøret falder, og der ophobes skadelige affaldsstoffer, der kan forstærke udviklingen af Alzheimers sygdom. Hvis du vil sove bedre og mere om natten, har du brug for at forstå, hvad der skaber søvnproblemer, og hvad du kan gøre for at få en god nattesøvn. Foredraget 'Forstå din søvn' giver dig seriøs viden om søvn og en række værktøjer, så du er klædt på til at få en god nattesøvn.

NY BOG: Underviseren er forfatter til bogen *Forstå din søvn* (2019).

// Onsdag den 6/11 kl. 18.00-19.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: kr. 145.

Virkeligheden overrasker. Mød den.

På Professionshøjskolen UCN's over 30 uddannelser udfordres du til at anvende det, du har lært, i praksis. Det er sådan, vi forbereder dig til dit kommende job, og sådan vi gør din studietid til en oplevelse i sig selv.
Find din uddannelse på ucn.dk

UCN

**uddannelse i
virkeligheden**

Hjernen og kreativitet

Mag.art., lektor Ole Lauridsen, Aarhus Universitet og læge, kunstner Lærke Egefjord.

Vi taler meget om kreativitet, men hvad ligger der bag begrebet kreativitet, hvordan kommer den til udtryk, og hvordan opstår den? Udgangspunktet for kurset er en gennemgang af hjernens grundlæggende funktioner, for det er og bliver her det hele foregår: Hvordan lærer vi, og hvordan fungerer vores kognition (tænkning). I den forbindelse skal vi se nærmere på hvad arbejdshukommelse, opmærksomhed, følelser, flow og stress er – alt sammen vigtige elementer i forbindelse med kreativitet.

Der vil blive vist eksempler fra billedkunst og litteratur og undersøgt hvorfor noget kaldes kreativt, mens andet afvises som banalt. I den sammenhæng betragtes også forholdet mellem psykisk sårbarhed/sygdom og kreativitet.

// Onsdag den 27/11 kl. 9.00-15.30.

Sted: Trekanten, Sebbesundvej 2A, Aalborg Ø.
Pris: Kr. 995 (inkl. fuld forplejning).

Hovedpine og 'flyrelateret hovedpine'

Cand.scient.med., ph.d.-studerende Sebastian Bao Dinh Bui, Institut for Medicin og Sundhæsteknologi, Aalborg Universitet.

Alle har på et tidspunkt i livet oplevet hovedpine. Helt konkret er det hver 3. person i Danmark, som på et tidspunkt har søgt lægehjælp. Men hvad er hovedpine og hvilke årsager udløser hovedpine? Eksempelvis er lufttrykket den udløsende årsag til flyrelateret hovedpine. På verdensplan er der 100 millioner, der lider af flyrelateret hovedpine, hvor tallet er 8 % af danskerne herhjemme. Hovedpinen er relativt nydefineret af den internationale hovedpineorganisation (International Headache Society) og på nuværende tidspunkt ved vi ikke så meget om hovedpinen – indtil nu. Med en stor forskningsindsats fra dansk side, er vi nu blevet klogere på hovedpinen.

Der gives en generel introduktion til hovedpine efterfulgt af en uddybende præsentation af flyrelateret hovedpine, hvor vi kommer ind på den danske forskning indenfor hovedpinen, som bl.a. har udført verdens første eksperimentelle studie om hovedpinens mekanisme i simulerede flyveture i et trykkammer. Den danske forskningsgruppe er desuden også i gang med et lægemiddelforsøg, som på sigt kan hjælpe millioner af flypassagerer.

// Torsdag den 24/10 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

Skidt og kanel

Tilsætningsstoffer, E-numre og kunstige sødemidler

Lektor, ph.d. Esben Skipper Sørensen, Aarhus Universitet.

Alle skal spise – og nærmest alle danskere er afhængige af at købe de fødevarer, der udbydes i vores dagligvarebutikker. Mange af disse fødevarer indeholder naturlige eller industrielt fremstillede tilsætningsstoffer. Disse stoffer tilsættes for at øge holdbarheden af fødevarer eller for at ændre dennes udseende, farve, smag eller tekstur. Men hvad er tilsætningsstoffer egentligt for noget? Er det noget industrien snyder forbrugerne med for at øge fortjenesten? Er det noget, vi skal være nervøse for at spise – eller kan de endda være gavnlige for helbredet?

I dette foredrag vil vi komme rundt om tilsætningsstoffernes historie, natur, godkendelser og ikke mindst om de har helbredsmæssige effekter.

// Mandag den 9/12 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

Hvordan skabes en moderne lægeuddannelse?

Overlæge, ph.d. Sten Rasmussen, Aalborg Universitetshospital.

Hvordan skabes en moderne lægeuddannelse og hvad er målet for uddannelsen?

Videnskaben buldrer derud af med et stigende antal videnskabelige publikationer, der omhandler nye og bedre behandlinger samt nye og anderledes måder at finde diagnoser og nye sygdomme. Det stiller store krav til en løbende udvikling og kvalitetssikring af uddannelsen. For at lægeuddannelsen skal kunne dette, skal de pædagogiske og didaktiske undervisningsmetoder kunne rumme denne proces.

Foredraget vil komme ind på selve oprettelsen af lægeuddannelsen her i Aalborg, og hvad de nyuddannede læger skal kunne. De grundlæggende undervisningsmetoder, som baserer sig på problembaseret læring, der er kendetegnet for Aalborg Universitet, er videreudviklet til lægeuddannelsen. Foredraget vil beskrive dette og vise eksempler på, hvordan dette gøres både videnskabeligt og i praksis.

// Torsdag den 31/10 kl. 17.00-18.45.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

Hvor der er håb

Postdoc Vibeke Graven, Videncenter for Rehabilitering & Palliation og lektor i socialpsykologi Jan Brødslev Olsen, Aalborg Universitet.

"Håb er for sjælen, hvad vejtrækningen er for den levende organisme" skrev den franske filosof Gabriel Marcel og den dansk-amerikanske psykoanalytiker Erik Erikson sammenlignede håbet med dyrenes instinkter. Håbets betydning for mennesket kan ikke overvurderes, men når vi møder modstand i livet i form af sygdom, ulykker eller tab af vores nærmeste, vakler håbet ofte. I disse situationer kan vi heldigvis møde mennesker i vores omgivelser - det være sig både pårørende og professionelle - der naturligt vil forsøge at vække håbet igen. Dette er ikke nødvendigvis nogen let opgave, og skal den lykkes, må man have blik for håbets nuancer. Håb er nemlig ikke kun rettet mod fremtiden men handler også om en måde at være i livet på.

NY BOG: Foredraget bygger på den nye bog *Hvor der er håb - Fra teori til sundhedsfaglig praksis* (Samfundslitteratur, 2018) af de to foredragsholdere, der som den første af sin art på dansk samler og diskuterer teorier om håb fra filosofi, psykologi og samfundsvidenskab.

// Mandag den 28/10 kl. 19.00-21.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 195.

Vågn op til livet

Cand.mag., ph.d. Anders Dræby.

Hvordan skal man leve sit liv, for at det bliver et godt liv? Vores kultur er præget af en forestilling om, at vi opnår et godt liv ved at få oplevelser, tjene penge, forbruge, præstere og få social anerkendelse. På den måde har menneskets natur ikke ændret sig synderligt de sidste 2500 år. Men stadig flere af os føler, at vores måde at leve på virker lidt som at gå i søvne. Mange af os savner et mere meningsfuldt og fyldstgørende liv.

Den østlige og vestlige filosofi indeholder da også et tidløst budskab om, at vi faktisk kan vågne op til et andet og bedre liv. Hvis vi forholder os bevidst til vores livsvilkår, kan vi nemlig få en mere menneskelig tilværelse.

Forløbet tager udgangspunkt i bogen *Livskunsten - filosofien om at vågne op til livet* (Akademisk Forlag; <https://www.akademisk.dk/livskunsten>).

Om underviseren: Anders Dræby er cand.mag. i idéhistorie, master i humanistisk sundhedsvidenskab og ph.d. i psykologi.

// Lørdag den 5/10 kl. 10.00-16.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 345 (KaffeFair er åben på dagen).

Hvordan taler vi om livet, døden og det derimellem?

Cand.mag., ph.d. i sundhedskommunikation Mariann Bjerregaard Sørensen og cand.theol., sygehuspræst Ruth Østergaard Poulsen.

Kurset har tre omdrejningspunkter: 1) Hvordan taler vi om livets start og afslutning? 2) Hvilke problematikker er aktuelle i 2019 i forskellige livsfaser: barndom, ungdom, voksenliv, seniorliv og alderdom, og hvordan italesætter vi dem? 3) Hvordan tale med patienter og pårørende i forbindelse med alvorlig sygdom, forestående død, tab og sorg? Målet med kurset er at skabe klangbund for og større klarhed om eget ståsted og egen sprogbrug og dermed give mod til at tale om 'svære' emner knyttet til liv, sygdom, angst og krise, mening, tro, død og sorg fra et psykologisk perspektiv og fra et religionspsykologisk perspektiv.

Endvidere inddrages emner som: empati, kommunikation med børn og unge som patienter og som pårørende, livskvalitet, selvbestemmelse, velfærdsteknologi, demens, dødens psykologi, sorg og liv og død i spændingsfeltet mellem tro og videnskab.

Kurset henvender sig til sundhedsprofessionelle, patienter, pårørende og andre interesserede.

// 6 mandage kl. 19.00-20.45 (30/9, 7/10, 21/10, 28/10, 4/11, 11/11)

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 625.

Ny viden om slidgigt i knæet

Overlæge, ph.d. Sten Rasmussen, Aalborg Universitetshospital.

Artrose (slidgigtsmerter) er den hyppigste og mest kendte årsag til knæ smerter. Indenfor de sidste 1-2 år er der fremkommet ny viden om lokal behandling af artrose i knæleddet som forventes at kunne hjælpe flere patienter med artrose smerter. Smerter i knæleddet er hyppige. Op til 30 % af teenagere har forbigående knæ smerter. Smerter i knæleddet er også hyppige efter idrætsskader. Artrose fører til indsættelse af ca. 8000 kunstige knæled i Danmark hvert år. Fra 30-års alderen får mange degenerative forandringer i knæets menisker, som ofte er forløber for udviklingen af artrosen. Mange får foretaget kikkertoperation for at mindske smerter og gener. Mere end 6 % af befolkningen og cirka halvdelen af de 80-årige har artrose i knæleddet.

Foredraget har fokus på bl.a. smertebehandling.

// Torsdag den 10/10 kl. 17.00-18.45

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125

VIL DU GØRE VERDEN SUNDERE?

VÆLG EN SUNDHEDSUDDANNELSE PÅ AALBORG UNIVERSITET

Medicin
Idræt
Sundhedsteknologi
Medicin med industriel specialisering
Folkesundhedsvidenskab
Idrætsteknologi
Klinisk videnskab og teknologi
Sexologi
Sundhedsinformatik
Smertevidenskab og
tværfaglig smertebehandling
Muskuloskeletal fysioterapi

Læs mere på
www.studieguiden.aau.dk

AALBORG UNIVERSITET

Sandheden om sukker

Ph.d., farmaceut, forfatter Anette Sams.

Oplev et forskningsbaseret foredrag og få epokegørende viden og inspiration til din sundhed. Herefter starter din nye rolle som chef i dit eget sundhedsunivers. Og herefter er skadelige sundhedsdogmer sat til vægs. For sandheden om sukker er, at vi har misforstået sukker som tomme kalorier. Sukker har en række andre sider, og når du kender dem, åbnes muligheder for din personlige sundhed. Kom og lær om sukker-samspil med din krop og med alle de hormonsystemer, som gør sit bedste for din organisme hver dag. Om underviseren: Anette Sams er bl.a. forfatter til bestseller-bogen 'Sandheden om sukker' (Gyldendal). Foredraget er baseret på hendes mere end 20 år med lægemiddelorienteret forskning på Universitetet, i Novo Nordisk og aktuelt på Rigshospitalet. Anette brænder for at gøre Danmark sundere ved at ændre vores syn på sundhed radikalt! Ud med kalorietælling, sygdomsfokus, restriktion og samvittighed. Ind med opdagelsen af den vildt fascinerende biologi, som hver dag gør sit ypperste for os – når vi giver den lov!

// Onsdag den 6/11 kl. 17.00-19.00.

Sted: Aalborg Universitet, Kroghstræde 3, Aalborg Ø (aud. 1.104).
Pris: Kr. 295.

Fup og fakta om pesticider og fødevarer

Debatten om pesticider raser i trykte og elektroniske medier, på sociale medieplatforme og andre steder, og tonen er ofte hård. Men hvad er det egentlig for nogle stoffer vi taler om? Pesticider er nemlig ikke en specifik gruppe af kemikalier, sådan som f.eks. tjærestoffer eller plastblødgørere, der har en masse fælles egenskaber og som man derfor kan udtale sig om i generelle termer. Pesticider er defineret på baggrund af deres anvendelse og er meget forskellige. Foredragsrækken ser på, hvad pesticider er for en størrelse. Spørgsmål som: Hvor farlige er de for menneskers sundhed? Hvor meget finder vi egentlig i vore fødevarer? Er landmændene "på sprøjten"? Og er det så nødvendigt at bruge pesticider, når vi producerer vores fødevarer? Spørgsmålene bliver alle besvaret af et hold af eksperter bredt sammensat fra hele meningspektret.

A: Hvad er pesticider? Og hvordan vurderer man deres farlighed og risiko?

Professor Nina Cedergreen, Københavns Universitet.

B: Færre pesticider er en nødvendighed.

Professor Lisbeth E. Knudsen, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet.

C: Hvorfor bruger man egentlig pesticider i fødevarerproduktion?

Landskonsulent Jens Erik Jensen, SEGES, PlanteInnovation.

D: Pesticider i fødevarer: Hvad finder vi?

Seniorrådgiver Bodil Hamborg Jensen, Afdelingen for Risikovurdering og Ernæring, DTU.

E: Hormonforstyrrende effekter af pesticider.

Seniorrådgiver, toksikolog Susanne Hougaard Bennekou, DTU Food.

F: Godkendelse af pesticider i Danmark.

Kontorchef Mette Hyldebrandt-Larsen, Miljøstyrelsen.

// 6 dage kl. 17.00-18.45 (A:23/10, B:30/10, C:6/11, D:13/11, E:21/11, F:dato ej afklaret).

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården).
Pris: Kr. 645.

Tab, sorg og nyt livsmod

Tab og sorg kan ingen mennesker undgå. Tab er den del af det enkelte menneskes livshistorie, en del af det at være menneske med relationer og kærlighed til andre mennesker. Ved dette kursus belyses emnet tab og sorg tværfagligt. Fortsat er der megen tabu forbundet med sorg og sorgens liv, men der kan også iagttages en del forandringer i sorgens betydning og udtryk. Mange oplever forventninger (fra andre eller fra sig selv) om, hvordan de burde sørge: ikke for meget og for længe, men heller ikke for lidt. Misforståelser og manglende kommunikation omkring sorgen kan somme tider føre til en ond cirkel af social isolation og ensomhed. Men der er også mulighed for, at ny livsglæde og nyt livsmod kan finde vej til det sørgende menneske. Centrale spørgsmål om sorg, sorgkultur, sorgdiagnose, sorg i narrative forløb etc. adresseres. Rækkens forelæsere har med deres forskellige faglige baggrund betydelig erfaring fra forskning i sorg og det mere personlige, terapeutiske sorgarbejde.

A: Tab, sorg og kærlighed.

Cand.theol., ph.d. Jørn Henrik Olsen.

B: Sorgen er en fortælling.

Cand.theol., MA, præst Ole Raakjær

D: Tab, sorg og ensomhed.

Cand.theol., ph.d. Jørn Henrik Olsen.

E: Tab, sorg og nyt livsmod.

Cand.theol., ph.d. Jørn Henrik Olsen.

F: Sorgdiagnose, følelsesregler og kulturelle forventninger.

Cand.psych., ph.d., postdoc. Ester Holte Kofod, Aalborg Universitet.

// 5 onsdage kl. 17.00-18.45 (23/10, 30/10, 6/11, 13/11, 20/11).

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården).
Pris: Kr. 525.

Dans for livet – Træning som faldforebyggelse

Ph.d.-studerende Mikkel Jacobi Thomsen og lektor Rogerio Pessoto Hirata, begge Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Aalborg Universitet.

I gennemsnit vil en ud af tre ældre borgere opleve en faldulykke mindst én gang årligt. Faldulykker kan resultere i store omkostninger for den enkelte borger og for samfundet. De nyeste tal viser, at faldulykker årligt er skyld i ca. 44.000 hospitalsindlæggelser blandt borgere på 65 år eller ældre. I gennemsnit dør 13 ældre borgere hver uge som følge af faldulykker. Herudover er faldulykker skyld i en årlig omkostning på knap 3 mia. kroner for borgere ældre end 65 år.

Med en stigende levealder vil der være flere tilfælde af faldulykker, men kan vi forhindre dette? Og hvis ja, hvordan?

Der gives i dette foredrag et indblik i den igangværende forskning, hvor der undersøges, om man kan mindske forekomsten af faldulykker ved at danse salsa. Foredraget vil omhandle forskningsbaseret viden om, hvorfor ældre borgere falder, hvad vi på nuværende tidspunkt ved om træning som forebyggelse og hvorfor salsa måske er kan være et nyt træningstilbud mod faldulykker.

// Mandag den 25/11 kl. 19.00-21.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 125.

Livet med Parkinson

Parkinsons sygdom er en af de mest almindelige neurologiske sygdomme i Danmark. Op imod 9.000 danskere lider af sygdommen, og dermed er også mange pårørende påvirket af sygdommen. Typisk rammer Parkinson omkring 60-års alderen, men kan også ramme yngre personer.

De fleste kender symptomerne så som rysten, langsomme bevægelser og stivhed i musklerne, men ofte er der langt tidligere tegn på Parkinsons sygdom. Vi kender stadigvæk ikke årsagen til sygdommen, men bliver hele tiden klogere på sygdommens udvikling og behandling.

Hvad sker der i kroppen, når Parkinson rammer? Starter sygdommen i tarmen, som den seneste forskning peger på? Hør, hvad den seneste forskning viser om årsag, symptomer, diagnosticering, behandlingsforløb og ikke mindst om den psykiske påvirkning af både patienter og pårørende. Hvordan påvirker det patienterne at leve med uvisheden om, hvordan sygdommen udvikles? Og hvordan kan du som pårørende hjælpe og samtidig passe på dig selv?

A: Årsag, symptomer, diagnosticering og behandling.

Professor i nuklearmedicin og neurovidenskab Per Borghammer, Aarhus Universitetshospital.

B: Livet med Parkinsons sygdom.

Psykolog, specialist i sundhedspsykologi Susanne Ohrt.

// 2 torsdage kl. 17.00-19.00 (A:21/11, B:28/11).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 225.

Parkinsons sygdom

Temadag om tværfaglighedens nødvendighed i takling af Parkinsons sygdom

ARRANGERET I SAMARBEJDE MED
PARKINSONFORENINGEN NORDJYLLAND.

På initiativ af Parkinsonforeningen Nordjylland afholder foreningen og Folkeuniversitetet i samarbejde denne temadag med foredrag og efterfølgende paneldebat mellem fagpersoner og politikere.

Program:

Kl. 10.30-12.00: Betydningen af og barriererne for tværfaglig forskning og behandling af Parkinsons sygdom.

Overlæge, ph.d. Kristian Winge, Sjællands Universitetshospital.

Kristian Winge er ansat i Novo Nordisk Fonden som "Senior Scientific Officer". Fonden uddeler årligt hundredevis af millioner til forskning til bl.a. forskning i Parkinsons sygdom. Han er tidligere ansat ved Bispebjerg Hospital, som driver nogle af landets førende Daghospitaler for Parkinsons Sygdom herunder Atypisk Parkinsonisme.

kl. 12.00-13.15: Frokost.

Kl. 13.15-15.00: Paneldebat om regionalt-kommunalt samarbejde i forhold til parkinsonramte familier.

I panelet deltager kompetente folk fra såvel regionalt som kommunalt niveau. Deltagere vil være fagfolk (læger, sygeplejersker, fysio- og ergoterapeuter), ældre- & handicappolitikere og -administratorer.

Debatten styres af lektor, ph.d. Lene Bastrup Jørgensen, Center for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet, Region Midt.

// Lørdag den 5/10 kl. 10.30-15.00.

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården), aud. 7.
Pris: Kr. 165 (inkl. frokost i form af sandwich i KaffeFair i umiddelbar nærhed).
Parkinsonforeningen yder tilskud til dagen.

Psykologi

Se uddybende beskrivelser og eventuelle ændringer på www.fuaalborg.dk

Robusthed i praksis

Lektor, ph.d. Frans Ørsted Andersen, Aarhus Universitet.

Vi lever i en tid og et samfund, hvor omfanget af stress og angst og andre negative psykiske symptomer vedvarende synes at blive større. Meget tyder fx på at mængden af sygefravær pga. netop mentale problemer er det højeste nogensinde.

Men hvad er årsagerne, og hvad kan vi gøre ved det? Et muligt svar er at øge vores robusthed, både individuelt og kollektivt. Men den tilgang er omdiskuteret. Hvordan gøres det helt konkret og hvordan kan vi sikre, at "robusthed" ikke bare bliver til yderligere et krav, som vi hver for sig skal skrive på de i forvejen meget lange to-do-lister og bør-gøre-lister?

Foredraget vil prøve at svare på disse spørgsmål og via små øvelser og diskussion forsøge at give deltagerne nogle værktøjer, som man kan arbejde videre med.

Foredraget er baseret på bogen *Robusthed i praksis. Individuelt og kollektivt* af underviseren og Malene Mygind (2017, Forlaget Mindspace).

// Tirsdag den 22/10 kl. 19.00-21.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 125.

Alt hvad du bør vide om psykologi

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed?

Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør.

Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologi og bliv introduceret til den nyeste viden på området. Foredragene giver desuden redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv, og få en bedre forståelse og respekt for menneskers forskelligheder.

A: Socialpsykologi.

Professor em. i socialpsykologi Per Schultz Jørgensen, Aarhus Universitet.

B: Læringspsykologi.

Lektor i uddannelsesforskning Frans Ørsted Andersen, Aarhus Universitet.

C: Udviklingspsykologi.

Professor i udviklingspsykologi Peter Krøjgaard, Aarhus Universitet.

D: Kognitionspsykologi.

Ekstern lektor i psykologi Robin Døngart, Københavns Universitet.

E: Personlighedspsykologi.

Lektor i personlighedspsykologi Jesper Dammeyer, Københavns Universitet.

F: Anvendt psykologi.

Cand.psych. Thomas Koester, FORCE Technology, Afdelingen for Anvendt Psykologi.

// 6 mandage (A:30/9, B:7/10, C:21/10, D:28/10, E:4/11, F:11/11). OBS: A-B-C-E kl. 17.00-18.45, D-F kl. 19.15-21.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 625.

Lev mere - Tænk mindre

Slip bekymringerne med metakognitiv terapi

Cand.psych.aut., ph.d. Pia Callesen.

Metakognitiv terapi er en forholdsvis ny korttids terapiform, som ifølge studier gør ca. 80 % diagnosefri på få sessioner. Ifølge metakognitiv terapi bør sindet betragtes som en si, hvor alt passerer, med mindre vi selv aktivt vælger at holde fast i det. Bruger vi mange timer dagligt på at spekulere og bekymre os, tapper vi os selv for energi og livsglæde, ligesom vi øger vores risiko for at udvikle eller vedligeholde lidelser som f.eks depression, angst, PTSD eller OCD. Vi skal lære at identificere de tanker, der trigger vores bekymringer, og via konkrete øvelser blive bedre til at håndtere og begrænse vores tankehåndtering så vi undgår at holde liv i de negative tanker og følelser, så vi ikke blot lærer at overvinde psykisk mistrivsel - men også helt undgår at udvikle den.

Om underviseren:

Er uddannet psykolog fra Wales og Københavns Universitet. Er doktor ved Manchester University. I efteråret 2016 færdiggjorde hun sin ph.d.-afhandling med forskning i effekten af meta-kognitiv depressionsbehandling i forhold til traditionel kognitiv adfærdsterapeutisk behandling.

BOG: Hun er forfatter til bogen: 'Lev mere tænk mindre' (Politikens Forlag, 2019).

Læs mere på: www.cektos.dk.

// Torsdag den 14/11 kl. 16.30-18.30.

Sted: Aalborg Universitet, Badehusvej 21 (over gården).

Pris: Kr. 345.

PIA CALLESEN

Psykologisk udvikling i voksenlivet

Cand.mag., psykoterapeut Karsten Skipper.

En temadag om voksenalvets udvikling, og om hvordan informationssamfundet påvirker samfundets udtalte idealer for modenhed.

Udviklingspsykologien beskæftiger sig oftest med vores psykologiske udvikling i opvæksten, fra spædbørn til voksen, men hvad siger udviklingspsykologien om vores videre udvikling gennem voksenlivet?

Temadagen byder på en tankevækkende introduktion til nyere forskning indenfor den specielle gren af udviklingspsykologien, der beskæftiger sig med voksenalvets udviklingsfaser.

Vi dykker ned i nogle af de ikke alene psykologiske, men også filosofiske og eksistentielle spørgsmål som psykologien om voksenalvets mulige udvikling bringer op. Hvad vil det egentlig sige at være voksen i psykologisk forstand? Kan utilpassethed være et sundhedstegn, hvis samfundet er i ubalance? Hvad sker der med vores idealer om modenhed, når samfundet ændrer sig? Og hvor er disse idealer for voksenlivet på vej hen nu?

// Lørdag den 23/11 kl. 10.00-16.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 295 (KaffeFair i umiddelbar nærhed er åben på dagen).

To fag, ét emne: Hvad er angst?

Hvem kan svare på spørgsmålet – filosofien, psykologen eller psykiateren? Er angst et eksistentielt fænomen eller en psykisk sygdom? Eller måske både det ene og det andet?

Mindst 700.000 mennesker i Danmark kommer til at lide af det, psykiatrien kalder 'sygelig angst' på et tidspunkt i løbet af deres liv. For psykiatrien er det en lidelse, man kan diagnosticere, og for de, der lider af den, medfører det faldende livskvalitet eller nedsat evne til at varetage familie- og arbejdsmæssige forpligtelser. I nogle psykologiske teorier er angst både en almenpsykologisk proces og noget, som under visse omstændigheder kan udvikle sig til symptomer og føre til psykiske problemer. For filosofien er angsten noget helt andet. Den er ikke en sygdom, men en grundtilstand og et fænomen, som siger os noget om, hvad det vil sige at være menneske. Og om vores forhold til os selv og verden.

Denne dag sætter vi spot på fænomenet angst fra to vinkler, der komplimenterer og udfordrer hinanden. Få indblik i, hvordan to forskellige fagligheder går til samme emne, når vi har inviteret en filosof og en psykolog til at dele en temadag imellem sig

og give hvert sit bud på, hvordan man skal forstå fænomenet og lidelsen angst.

Program:

Kl. 10.00-11.45: Psykologien om angst.

Cand.psych., ph.d. Claus Haugaard Jacobsen.

Kl. 12.30-14.15: Filosofien om angsten.

Postdoc i filosofi Kasper Lysemose, Aarhus Universitet.

// Lørdag den 9/11 kl. 10.00-14.15.

Sted: Trekanten, Sebbesundvej 2A, Aalborg Ø.

Pris: Kr. 225 (Café T er åben på dagen).

Selvmodet som fænomen indrammet af forskning, ord og toner

Cand.psych., krisepsykolog Ane Christensen, Børnecancerfonden og komponist Frans Bak.

'Sange til min Mor' - Selvmordet som fænomen indrammet af ord, toner og forskning.

Hver dag begår to mennesker selvmord og ca. 20 mennesker forsøger at tage deres eget liv her i landet. Selvom det berører ca. 30.000 pårørende om året, er det stadig et af vores store tabuer og ofte forbundet med skyld, skam og megen frustration. Selvmordet bliver på dagen sat ind i en videnskabelig, historisk og kulturel ramme af Ane Christensen, som fremlægger viden og forskning om selvmordet historisk og kulturelt set, oplysning om risikofaktorer, hvad der er af tendenser og hvad vi som samfund gør for at forebygge selvmord.

Endvidere vil Frans Bak tale om neuroforskningen, som har påvist, at musik har en helt særlig effekt på mennesket: Toner og klange frigiver endorfiner, som øger velvære og glæde, mindsker stress, påvirker hjerterytmen og formår at ændre fastlåste tankemønstre. Det forstås, når vi selv deltager. Så det gør vi denne aften. Frans Baks mor begik selvmord, da han var 18 år, han fordybede sig i musikken og nu her, cirka 40 år efter, kommer der helt uventet en række sange til ham: Sange til og om hans mor. En forløsning af tanker og følelserne i gennem livet.

På dagen fortælles i ord - og toner - om selvmord, set i et videnskabeligt og musikalsk lys. Frans Bak synger, spiller og inddrager publikum i sangene. Vi kommer til at synge sammen og undervejs er der tid til spørgsmål og eventuel debat.

Aftenen henvender sig både til akademisk interesserede og til efterladte.

// Mandag den 11/11 kl. 19.00-21.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.

Pris: Kr. 245.

Kriminalpsykologen i virkelighedens verden

I samarbejde med Aalborg Bibliotekerne.

Kriminalpsykolog, ph.d. Charlotte Kappel.

Kender du Katrine Wraa? Katrine Wraa er Øbro & Tornbjergs fiktive kriminalpsykolog, som er hovedpersonen i deres seks successromaner. Katrine er med ude på gerningsstederne og er med på første række, når der opklares alt lige fra stalking til mord. Men hvordan arbejder virkelighedens kriminalpsykolog? Foredraget handler om hvad virkelighedens kriminalpsykolog arbejder med og hvordan. Her kan du finde ud af hvordan man bliver kriminalpsykolog og hvad dette arbejde indebærer: fiktionen kontra virkelighedens verden.

Om underviseren: Charlotte Kappel er kriminalpsykolog med en kandidatgrad i psykologi fra Københavns Universitet og en ph.d. i forensic psychology fra Liverpool Universitet. Charlotte er ekspert i brandstiftelse og geografisk gerningsmandsprofilering og har i flere år samarbejdet med dansk politi.

// Onsdag 27/11 kl. 19.00-20.45.

Sted: Aalborgbibliotekerne, Medborgerhuset, Rendsburggade 2.

Fri entré (tilmelding ej nødvendig).

Samtaler med kriseramte mennesker

Cand.psych.aut., krise- og beredskabspsykolog Henrik Lyng, Center for Beredskabspsykologi.

Det kan være vanskeligt og krævende at tale med mennesker ramt af stress, krise, sorg og andre belastende livsforhold. Ofte forstår vi ikke helt disse menneskers reaktioner, og vi ved ikke, hvad de har behov for at tale om. Mange oplever, at de mangler redskaber til at gribe samtalen an, så den giver mening for både den ramte og den, der gerne vil hjælpe.

På dette kursus får du en grundlæggende forståelse for det stress- og kriseramte menneskes psykologi, og du lærer, hvordan man bedst nærmer sig et menneske, der har det svært. Du lærer også samtalemetoden SKS (Struktureret KriseSamtale), så du kan tale en voldsom oplevelse igennem med den ramte og afdække, hvilken form for hjælp der er brug for fremadrettet.

OBS: Det er et krav for deltagelse på modul 2, at du har deltaget på modul 1.

// Modul 1: 2 dage kl. 9.00-16.00 (5-6/11).

// Modul 2: 2 dage kl. 9.00-16.00 (21-22/11).

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.

Pris pr. modul: Kr. 2.395 (inkl. fuld forplejning).

Pas på dig selv med positiv psykologi

Cand.psych.aut., erhvervspsykolog Elisabeth Ungar.

Ønsker du at vide mere om, hvad der får mennesker til at trives, have det godt og klare sig godt? Og vil du udfordre dig selv på at bruge denne viden i situationer i dit eget liv?

Dette kursus introducerer dig til centrale elementer af den positive psykologi. Derudover får du muligheden for at prøve af, hvordan forskningen omkring det gode liv måske kan inspirere dig i din egen hverdag.

Positiv psykologi er en forskningsretning inden for psykologien, som undersøger hvad der ligger bag menneskers evne til at trives og leve meningsfulde og fyldestgørende liv. Med andre ord er det videnskaben om, hvad der skal til for, at mennesker klarer sig godt og har det godt.

Kurset er en workshop, hvor retter vi fokus på, hvordan du kan skabe mere personlig robusthed og trivsel ved aktivt at bruge viden fra den positive psykologi på forskellige måder i livet. Du bliver introduceret til spændende forskningsresultater og vi trækker konkrete værktøjer ud af teorierne til at kunne handle på at prioritere mere positivitet i egen hverdag. Det handler om at styrke den bedste version af dig.

// Fredag den 8/11 kl. 9.30-14.30.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.

Pris: Kr. 995 (inkl. fuld forplejning).

TAT i nyt perspektiv

Cand. psych et art. Kim Gabriel Hansen.

TAT (Thematic Apperception Test) er en vidensbaseret (forskningbaseret) personlighedsundersøgelsesmetode, som oprindeligt er udviklet af den amerikanske psykolog Henry A. Murray. Senere forskning har videreudviklet testen. TAT-historier viser, hvorledes klienten bærer sig ad med at skabe mening i sit møde med omverdenen, hvorved man kan danne sig et indtryk af klientens evne til at indleve sig i og reflektere over egne og andres mentale tilstande. Kurset giver deltagerne kendskab til den nyeste forskning samt redskaber til, hvordan man i praksis kan analysere, score og tolke TAT-historier ved hjælp af moderne videnskabelige analysemetoder. Metoderne præsenteres på detaljeniveau.

// 3 dage kl. 9.00-16.00 (22/10, 13/11, 2/12).

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.

Pris: Kr. 4.495 (inkl. materialer og fuld forplejning).

Mindfulness – Introduktion til en integrativ tilgang

Cand.mag., psykoterapeut Karsten Skipper.

Mindfulness styrker udøverens evne til at være nærværende på en åben og fordomsfri måde. Du bliver bedre til at opdage automatiske reaktioner og fastlåste antagelser. Dermed bliver du mere fri til at gøre op med uhensigtsmæssige reaktionsmønstre og bryde ud af negative tankemønstre. I det seneste årti har mindfulness holdt sit indtog på danske arbejdspladser, hvor det bruges til at forebygge og behandle stress, styrke de ledelsesmæssige kompetencer og forbedre det psykiske arbejdsmiljø. Siden midten af halvfemserne er forskning på området vokset eksplosivt, så vi i dag ved en hel del om de psykologiske og neurologiske virkninger af mindfulness.

Hvordan virker mindfulness på gruppeniveau, f.eks. i en organisation eller på en arbejdsplads? Hvilken betydning har den eksisterende ledelsesstil og det psykologiske klima på virkningen af mindfulness-træningen? Hvordan virker mindfulnessstræning på forskellige udviklingstrin, og skal den formidles og trænes forskelligt, alt efter udviklingstrin og social kontekst?

Integrativ mindfulness forsøger at besvare disse spørgsmål ved at kombinere erfaringer og ny forskning indenfor psykologisk udvikling, systemteori, ledelsesteori med flere.

// Lørdag den 26/10 kl. 10.00-16.00.

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Sted: Kr. 295 (KaffeFair i umiddelbar nærhed er åben på dagen).

Forældrekompetenceundersøgelser

Cand.psych. et art. Kim Gabriel Hansen.

At foretage undersøgelser af forældres omsorgsevne, forældreevne eller forældrekompetence er blevet stadig mere udbredt i løbet af de sidste 30 år. Det er meget vanskeligt at foretage denne type undersøgelser, og Socialministeriet anbefaler, at det er autoriserede psykologer med betydelig undersøgelseserfaring og solid faglig viden, der påtager sig at udføre dem. Kurset gennemgår væsentlige aspekter ved en forældrekompetenceundersøgelse, ligesom det vil blive belyst, hvilke krav undersøgelsen stiller til psykologens færdigheder og viden. Man vil blive præsenteret for forslag til videre studier på området.

// 2 dage kl. 9.00-16.00 (17-18/9).

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 2.695 (inkl. fuld forplejning).

Exners Rorschachs system

Cand.psych. et art. Kim Gabriel Hansen.

På kurserne får du et indgående kendskab til Rorschach-testen, der er en videnskabeligt baseret personlighedstest. Den er oprindeligt udviklet af den schweiziske psykiater Herman Rorschach, men videreudviklet gennem en lang årrække af den amerikanske psykolog og professor John E. Exner, jr. Hans system kaldes "The Comprehensive System" og er en evidensbaseret (forskningsbaseret) klinisk-psykologisk undersøgelsesmetode baseret på klassisk amerikansk, empirisk, behavioristisk psykologi.

// Modul I: 3 dage kl. 9.00-16.00 (19-20/9, 23/10). Pris: Kr. 4.495.

// Modul II: 5 dage kl. 9.00-16.00 (24-25/10, 14-15/11, 3/12). Pris: Kr. 8.995 (max. 8 delt.).

// Modul III: 2 dage kl. 9.00-16.00 (4-5/12). Pris: Kr. 3.995 (max 8 delt.).

Alle hold er inkl. materialer og fuld forplejning.
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.

Personlighedsforstyrrelser og personlighedsteori

Cand.psych., ph.d. Claus Haugaard Jacobsen.

Formålet med kurset er, at give en indføring i psykologiske teorier om personlighedens udvikling og organisering, samt en sammenhængende viden om personlighedsforstyrrelser og psykopatologi i et udviklingspsykologisk perspektiv. Der vil i undervisningen være fokus på både en kategorial og dimensional forståelse af personligheden, og på det dynamiske samspil mellem psykologiske, sociale og biologiske faktorer i dannelsen af personligheden og udviklingen af personlighedsforstyrrelser. Der vil gennemgående etableres forbindelser mellem psykologiske helhedsbeskrivelser og de deskriptive diagnosesystemers personlighedsforstyrrelseskategorier, idet både ICD-10 og DSM-V og ICD-11 inddrages.

Om underviseren: Claus Haugaard Jacobsen er cand.psych., ph.d., autoriseret psykolog, specialist og supervisor i psykoterapi. Han arbejder i dag i privat psykologpraksis, og har tidligere været beskæftiget i voksenpsykiatrien samt som professor i klinisk psykologi og leder af universitetsklinikken.

// 3 dage kl. 9.00-16.00 (28-29-30/10).

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 2.995 (inkl. fuld forplejning).

Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy (ISTDP)

Cand.psych., specialpsykolog Brian Kok.

Introduktion til Dr. Davanloo's Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy (ISTDP). Lær om psykodynamisk psykoterapi i en moderne emotionsfokuseret behandlingsramme?

Glem alt om tavse, følelsesmæssigt distancerede og tolkende analytikere og se med, når det demonstreres, hvordan tilknytningsteori og det psykoanalytiske begrebsapparat forenes i en ambitiøs behandlingsmetode, der søger at nå til kernen af, hvad der driver klienternes patologi. Metoden er oprindeligt udviklet af den iransk-canadiske psykiater Habib Davanloo og anvendes i forhold til et bredt spektrum af problemstillinger, idet den indeholder særligt udviklede teknikker til afklaring og vurdering af klientens ubevidste karakterforsvar, der driver og vedligeholder de klinisk fremtrædende symptomer.

Undervisningen består af en teoretisk og praktisk præsentation af ISTDP. Der stiftes bekendtskab med grundlæggende færdigheder såsom forsvarsidentifikation, klarifikation og udfordring, pres for terapeutisk opgave, vilje og følelser samt desuden grundlæggende viden omkring basal angstidentifikation og angstregulering. Indholdsmæssigt vil de to dage bestå af teoretiske oplæg, demonstration af terapeutiske færdigheder ved hjælp af videooptagelser af underviserens eget terapeutiske arbejde samt i mindre grad aktivering af deltagerne ved hjælp af særligt udviklede metodetræningsøvelser.

// 2 dage kl. 9.00-15.00 (23-24/10).

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 2.995 (inkl. fuld forplejning).

Positiv Power - Ta' kontrol over dine tanker

BA, International Certificeret Coach Anette Hvidtfeldt.

Der er kommet langt større opmærksomhed på hvor stor påvirkning vores mentale helbred og styrke har for vores livsglæde, energi og overskud. Positiv Power er dér, det hele starter. Hvordan tænker vi, hvordan handler vi på vores tanker?

Der er evidens for, at positive forventninger skaber positive resultater. Når du fodrer hjernen med positive og realistiske forventninger, er der en langt større sandsynlighed for, at du kommer i mål med dine ønsker. Du kommer til at tro mere på dig selv, bekymre dig mindre, udnytte dit potentiale. "Flyt dig mellem ørerne, og resten følger med af sig selv!"

Omvendt er der kommet fornyet fokus på at flere og flere mennesker, i større eller mindre grad, føler et forøget pres i hverdagen. Når vi oplever at krav og forventninger overstiger de ressourcer og muligheder, vi synes, vi har til rådighed, er vi overordnet i risiko for kort eller langvarig stress. Stress er et symptom på at du er overbelastet /presset, - at der er ubalance mellem de krav, som enten omgivelserne stiller til dig eller som du stiller til dig selv. Derfor er der brug for helt nye værktøjer, der både tilgodeser kravet til præstation, samtidig med at trivsel, indre ro og det mentale helbred sikres.

Kursusdagene vil give dig grundlæggende viden, indsigt og værktøjer til stresshåndtering - både inden for fysiske og mentale aspekter af stress.

// Modul 1: 2 dage kl. 9.00-16.00 (12-13/11).

// Modul 2: 2 dage kl. 9.00-16.00 (14-15/12020).
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris pr. modul: Kr. 1.995 (inkl. fuld forplejning).

WAIS-IV - Assessment af intelligens

Cand.psych., ph.d. Peter Jørgensen Krag og cand. psych. Søren Hyttel Thuesen.

WAIS-IV (Wechsler Adult Intelligence Scale - Fourth Edition) er en test til vurdering af intelligens og kognitive funktioner hos unge og voksne i alderen 16-90 år. Wechslers intelligensprøver er de internationalt mest anerkendte test til vurdering af børn, unge og voksnes kognitive evner. WAIS-testens 4. udgave udkom med nye/opdaterede prøver i USA i 2008 og blev oversat til dansk i 2011. WAIS-IV består af 10 kernedelprøver og fem supplerende prøver, som er inddelt i fire kognitive indekser: Verbal forståelse, Perceptuel Ræsonnering, Arbejdshukommelse og Forarbejdningshastighed. Testen giver mulighed for at score en persons præstationer på såvel delprøve- og indeksniveau som i forhold til hele skalaen, svarende vedkommendes almene intelligenskvotient (IQ). Kurset er et metodekursus i praktisk udførelse af WAIS-IV testning.

// 2 dage kl. 9.00-16.00 (12-13/12).
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 4.295 (inkl. fuld forplejning).

Psykoteraeutisk behandling

Cand.psych., ph.d. Claus Haugaard Jacobsen.

Formålet med de to kursusdage er, at give deltagerne en nuanceret viden om psykoteraeutisk behandling af voksne.

Deltagerne gives en overordnet forståelse for kompleksiteten bag vurderingen af henvendelsesårsager, psykisk lidelse og diagnostik, herunder klientens motivation, ressourcer, egnethed til forskellige behandlingsformer, realistiske behandlingsmål.

Et typiske psykoteraeutisk behandlingsforløb gennemgås i dets forskellige faser og med de forskellige centrale behandlingsmæssige begreber.

Deltagerne skal endvidere opnå viden om, hvad der virker ved psykoteraepi og lære at forholde sig reflekterende til de forskellige elementer af den psykoteraeutiske behandling - eksempelvis den valgte teknik, klientens ønsker og forudsætninger for psykoteraeutisk behandling, samt terapeutenes egne styrker og svagheder.

Formen i de to undervisningsdage vil veksle mellem teorioplæg, fremlæggelse af kasuistikker, visning af video, samt plenum og smågruppediskussion.

// 2 dage kl. 9.00-16.00 (9-10/12).
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 2.995 (inkl. fuld forplejning).

Psykosocial rehabilitering

Cand.psych., specialist i psykoterapi og supervision Jonas Gustafsson.

En kursusdag om socialpsykiatriens dilemmaer og muligheder og livshistoriefortællinger som metode i psykosocial rehabilitering.

Formålet med kurset er at tilegne sig viden om hyppigt forekommende dilemmaer og udfordringer både for fagfolk, borgere og pårørende på det socialpsykiatriske område. At præsentere teori og praksis om relevant brug af livshistoriefortælling som en socialpædagogisk metode i psykosociale rehabiliteringsindsatser.

Læringsmål:

- At blive mere opmærksom på, hvordan samfundsmæssige strømninger influerer på tænkningen i det faglige arbejde og i forhold til vilkår for borgere med psykiske lidelser
- At forholde sig til faldgrupper og muligheder i det faglige arbejde
- At blive mere bevidst om egen rolle som medarbejder i socialpsykiatrien
- At få indblik i værdien af livshistoriefortælling som metode til både kompetenceudvikling hos medarbejdere og til fremme af recoveryprocesser hos borgerne
- At få konkret inspiration til, hvordan der kan arbejdes med livshistoriefortællinger i egen praksis som medarbejder

Om underviseren: Psykolog Jonas Gustafsson er specialist i psykoterapi og supervision. Har tidligere bl.a. været chefpsykolog psykiatrien og har i over 20 år arbejdet som supervisor på socialpsykiatriske tilbud. Derudover deltaget i metodeudvikling indenfor psykosocial rehabilitering, samt forfatter og redaktør for flere bøger om at sætte det levede liv, hverdagslivet og menneskers egne fortællinger i fokus.

Se www.jogust.dk og www.lifo.dk.

// Mandag den 11/11 kl. 9.00-16.00.
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.395 (inkl. fuld forplejning).

Ledelse & Kommunikation

Se uddybende beskrivelser og eventuelle ændringer på www.fuaalborg.dk

Nudging – Adfærdsdesign

Cand.mag., adfærdsdesigner Yngve Gregoriusen.

En kursusdag om, hvordan Nudging og adfærdsdesign kan puffe mennesker til et bedre, nemmere, sundere, rigere og lidt sjovere liv.

Vil du gerne lære mere om, hvordan adfærdsdesign, herunder nudging, kan bruges til at hjælpe mennesker til at træffe bedre valg? På workshoppen løfter vi låget, gør dig klogere og giver dig konkrete, effektive værktøjer – der sætter dig i stand til at bruge nøgleindsigter fra adfærdspsykologisk praktisk, så du med afsæt i dine udfordringer kan skabe forandring og bedre bundlinje, gladere medarbejde eller mere tilfredse kunder i din organisation eller virksomhed.

Danske kommuner gør det. Barack Obama har gjort det længe. Hvordan får vi hjælp til at leve bedre og længere? Spare penge, skåne miljøet og forbedre samfundet? Nudging og adfærdsdesign kan være en del af løsningen, og potentialerne er enorme. Workshoppen er til dig, der er nysgerrig på, hvordan psykologi og design tilsammen skaber løsninger, så du bliver i stand til at puffe mennesker i den retning, du ønsker.

// Onsdag den 30/10 kl. 9.00-15.00.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.295 (inkl. fuld forplejning).

Organisationsfortællinger

Gode historier skaber robusthed, mindre stress og høj trivsel

MA, HD Jane Flarup og bac.soc.pæd. Renata Kis.

Skab robusthed, livsglæde, lav stress, høj trivsel og stor positivitet – bare fortæl gode historier. Historiefortælling er ikke bare tidsfordriv og hygge. Gode historier kan forbedre relationer mellem mennesker, styrke robusthed i den enkelte, nedbringe stress og sygefravær og skabe høj livskvalitet og trivsel. Forskningen i fortællinger viser, at gennem den gode historie om dagligdagsbegivenheder på jobbet, i familien, blandt venner og hos den enkelte udløses en kaskade af positive emotioner. Det sker bl.a. pga. lykkehormonet oxytocin, som sendes rundt i kroppen og får det enkelte menneske, gruppen, teamet, organisationen, arbejdspladsen, familien til at fungere bedre sammen. Ved at fortælle gode historier kommer mennesker – både dem der lytter, og dem der fortæller - ind i en positiv spiral, der til syvende og sidst indebærer en perlerække af positive emotioner som taknemmelighed, optimisme, lykke, kreativitet, glæde, kærlighed, leg m.m.

// Torsdag den 20/11 kl. 9.00-16.00.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.195 (inkl. fuld forplejning).

Den faciliterende underviser

MA, lektor Tine Bieber Lunn, UCN.

Denne dag er for dig, der underviser i en hvilken som helt sammenhæng og ønsker at udvikle den tilgang du har til at designe læringsrummet for deltagerens involvering, læring og samarbejde.

Vi har efterhånden erkendt at læring ikke sker ved bare at fylde på "tanken". Ikke desto mindre har vi svært ved at bryde vanerne i undervisningslokalet, stoppe den endeløse monolog, gå i dybden og i stedet skabe involvering og ejerskab over opgaverne. Vi ved fra os selv at vi lære mere ved at gøre, fremfor at lytte, men hvordan gør vi i praksis?

Hvis du ønsker at blive den faciliterende underviser kræver det en ny tilgang og attitude til din tilrettelæggelse og gennemførelse af din undervisning. Faciliterende undervisning handler om at designe og lede læringsprocessen. Du sætter mere fokus på formål og udbytte fremfor indhold, og du arbejder med rammerne for dialog og samarbejde, men ikke for beslutninger. Forventningerne til faciliterende undervisning er at skabe engagerede lærende fællesskaber, der udvikler mening, værdier og læringskompetencer, der kan bygges videre på hele livet.

// Tirsdag den 5/11 kl. 9.00-16.00.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.195 (inkl. fuld forplejning).

Det frygtløse lederteam

Cand.psych., erhvervspsykolog Signe Lund Bind.

Et lederteam er for organisationen, hvad et hjerte er for menneskekroppen. Hvis ikke hjertet fungerer, kan man reparere nok så meget på resten af kroppen, uden at det afhjælper symptomerne. På samme måde er det med lederteamet. Hvis ikke det fungerer optimalt, kan problemer i organisationen være tæt på umulige at afhjælpe.

Lederteamet spiller en central rolle i organisationen i dag. Der tales meget om selvledelse, og det giver god mening, da vi ofte motiveres af at gøre en forskel og tage ansvar. Selvledelsesbølgen har dog været årsag til en idé om, at ledelse ikke er lige så vigtigt i dag, som det var for 20 år siden. Men det er langt fra tilfældet. Hvis det skal lykkes at udvikle kompetente og bæredygtige organisationer, må lederteams være frygtløse og vise retning og sammenhængskraft. Få indblik i psykologien bag gode lederteams, og få konkrete redskaber med hjem til brug i dit eget arbejdsliv.

BOG: Dagen tager afsæt i udgivelsen *Det frygtløse lederteam* (Dansk Psykologisk Forlag).

Mød underviseren på www.impaq.dk.

// Fredag den 8/11 kl. 9.00-15.00.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.095 (inkl. fuld forplejning).

Konflikthåndtering i et ledelsesmæssigt perspektiv

Uløste konflikter kan have store omkostninger – økonomisk, personligt og for organisationen. Konflikter i ledelse er ikke en forestilling eller et spil, hvor det handler om at vinde eller tabe. Konflikter er også i den sammenhæng et livsvilkår. I denne foredragsrække bliver du præsenteret for forskellige ledelsesmæssige situationer, hvor behovet for konflikthåndtering og forebyggelse af konflikt er vigtige faktorer. Bliv bl.a. klogere på, hvordan du gennem mediering kan håndtere forandringer, optimere arbejdet i grupper og forebygge konflikter i projektarbejdet

A: Forandringsledelse – Modstand mod forandringer som livsvilkår.

Lektor Finn Sten Jakobsen, Aarhus Universitet.

B: Gruppeprocesser – hvorfor er de så vanskelige?

Lektor Jane Flarup, Aarhus Universitet.

C: Projektledelse – konflikternes holdeplads.

Mediator, cand.negot. Charlotte Bæk Risbjerg.

D: Strategisk ledelse og konflikthåndtering.

Lektor Finn Sten Jakobsen, Aarhus Universitet.

// 4 onsdage kl. 17.00-18.45 (2/10, 9/10, 23/10, 30/10).

Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 595.

Intelligens i ledelse

Cand.mag., chefkonsulent Lena Uldall.

Er du optaget af at udvikle dit eget lederskab? Vil du styrke din praksis, når du arbejder med relationer og teams? Og vil du lære at skabe motivation for udvikling og forandring hos dig selv og andre?

Denne kursusdag giver dig indsigt i, hvordan du kan bruge de tre intelligenser i dit arbejde som leder. F.eks. i dine samtaler med dine medarbejdere eller teams. Du får konkrete redskaber til, hvordan du kan håndtere din egen emotionelle intelligens. Vi træner din evne til at lytte empatisk på flere niveauer gennem din sociale intelligens. Og du bliver inspireret til at bruge metoder, der udvikler teamets systemintelligens med henblik på at skabe det mest effektfulde team.

Undervisningen tager bl.a. afsæt i D. Golemans forskning i intelligenser samt Rød & Fridjhons bog 'Creating Intelligent Teams' (KR Publishing). Forløbet foregår i en vekselvirkning mellem oplæg, dialog og træning i mindre grupper.

Om underviseren: Cand.mag. i antropologi og organisationspsykologi og chefkonsulent ved Uldall Consult. Mød hende på www.UldallConsult.dk.

// Mandag den 18/11 kl. 9.00-15.00.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.295 (inkl. fuld forplejning).

Konflikthåndtering

Cand.comm., proceskonsulent Lene Warming.

Konflikthåndtering er et kursus hvor du får metoder til at håndtere arbejdsdagens uoverensstemmelser på en konstruktiv måde, så de ikke eskaleres til en konflikt. Mulighed for at forstå konflikter du har stået i. Efter kurset vil du vil i højere grad kunne bidrage til et sundt arbejdsmiljø hvor man automatisk forebygger konflikter og hvor uoverensstemmelser tackles hen af vejen.

På kurset vil du træne egne cases, få præsenteret brugbar viden og få mulighed for at erfaringsudveksle. Der præsenteres en solid viden og hvad der er vigtigt at vide i situationer der kan eskalere. Den ansatte får dermed en forståelse af hvilke mekanismer der gør sig gældende i optakten til en konflikt. Desuden bliver deltagerne mere bevidst om hvilken rolle de selv spiller en i svær situation og hensigtsmæssigheden i de reaktionsmønstre de selv praktiserer.

Mød underviseren på www.styrketborgerkontakt.dk.

// Mandag den 28/10 kl. 9.00-15.00.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.295 (inkl. fuld forplejning).

Arbejdsrelationer og relationsarbejde

Cand.psych., organisationspsykolog Camilla Raymond.

Arbejder du som leder, projektleder eller konsulent? Sidder du for bordenden i mange forskellige processer, der har med mennesker at gøre – det kan være alt fra møder og medarbejderudvikling til projektførelse, rekruttering og afskedigelser?

Kursusdagen kaster lys over, hvordan man kan arbejde med processer, der involverer mennesker, som skal ledes fra et sted til et andet. Det kan fx være, når to eller flere mennesker skal samarbejde om at løse en arbejdsopgave. Det ligger i sådanne processers natur, at vi ikke kan kontrollere dem, uanset hvilken kasket vi har på. Men vi kan udvikle vores evner til at mestre dem.

Med afsæt i organisationspsykologiske teorier præsenteres nye metoder og værktøjer, der kan give os farbare veje at gå. Få bl.a. indblik i værktøjerne 'Håndslag' og 'Klar Tale', der kan hjælpe os med at lave aftaler, der forpligter – og få os til at kommunikere klart, når aftalerne alligevel ikke overholdes.

BOG: Kurset er baseret på bogen *Arbejdsrelationer & Relationsarbejde* (Dansk Psykologisk Forlag).

Bogen kan bestilles med rabat ved tilmelding.

// Mandag den 2/12 kl. 9.00-15.00.

Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.295 (inkl. fuld forplejning).

Lederteamudvikling - De fem dysfunktioner i et team

Cand.psych., erhvervspsykolog Signe Lund Bind.
De fleste effektive organisationer anerkender at godt teamsamarbejde spiller en stor rolle i organisationens succes og medarbejdernes udvikling og arbejdsglæde. Særligt vigtigt er det dog, at lederteamet fungerer godt. Disse teams er på mange måder kulturbærere og rollemodeller, og deres evne til at samarbejde smitter i høj grad af på samarbejdet i resten af organisationen – både i positiv og negativ retning. Hvis et ledelsesteam ikke fungerer, påvirker det hele organisationen. På kurset introduceres i til en enkel og letforståelig model udviklet af organisationstænkeren Patrick Lencioni kaldet De fem dysfunktioner i et team - en tilgang, der både griber ind i de systemer og strukturer, der skal være til stede for et godt samarbejde, men endnu vigtigere, tilbyder tilgangen en tryk og lettillgængelig måde at arbejde med de ofte svære elementer omkring forskellige personligheder og relationerne i et team. På dette kursus præsenterer vi modellen "De fem dysfunktioner i et team". Med udgangspunkt i praksiserfaring og forskning vil I få inspiration og nye vinkler til at se på hvilke faktorer i jeres lederteam, der skal være til stede for at blive et sundt og sammenhængende team.

// Torsdag den 7/11 kl. 9.00-15.00.
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.095 (inkl. fuld forplejning).

Fra arbejdsliv til en karriere i den tredje alder

Chefkonsulent, ph.d. Poul-Erik Tindbæk.
Har du holdt afskedsreception, eller er du på vej mod den store omstillingsproces fra arbejdslivet til de gode år derefter? Og er du usikker på, hvordan du fortsat kan fylde dit liv med aktiviteter, du brænder for, og som du er god til - til gavn for dig selv og til gavn for andre? Vi står midt i en brydningstid, hvor der er behov for at udfordre gamle myter og forestillinger om aldring, arbejdslivet, senkarrieren og 'det store frikvarter' efter sidste dag på jobbet. Få del i den nyeste viden og inspiration til, hvordan du kan finde din helt egen løbebane i den nye fase i livet – som fuldvoksen mellem voksen og gammel, når det er ALDER bedst. Som afslutning er der afsat tid til dialog i mindre grupper.

// Fredag den 15/11 kl. 9.00-15.00.
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.095 (inkl. fuld forplejning).

Fra mødeledelse til mødefacilitering

Cand.mag. i læring og forandringsprocesser, organisationskonsulent Mette Holmgaard.
Din kalender er fyldt op med møder i den kommende uge - møder du selv er mødeleder for og andre møder, du deltager i. Armene kan ikke rigtig komme op over hovedet, for det er den samme form igen og igen. Det er nok ikke en hemmelighed, at vi ofte finder møder energiforladte, men vi gør ikke noget ved det. I dag er mange skabeloner til dagsordner allerede lagt ind på intra i mange organisationer. De skabeloner skal være med til at gøre det lettere for os at lave en dagsorden inden et møde. Men mange af dem ser ud som for 30 år siden, og de kan være svære at rette i eller gøre mere visuel attraktive. Hvad nu hvis du med få ændringer kan gå fra at være træt af formen på dine møder til at blive mere konstruktiv og inspirerende samt være med til at motivere dine mødedeltager og skabe større engagement?

// Torsdag den 10/10 kl. 9.30-15.30.
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.195 (inkl. fuld forplejning).

Er I med? Når mundtlig kommunikation rykker

Cand.mag., skuespiller Lisbeth Holt Jørgensen.
Er det noget med hemmelige nonverbale koder, som jeg skal kunne aflæse og mestre for at brænde igennem med mit budskab? Skal jeg ændre min personlighed for at have gennemslagskraft? Hvordan holder jeg balancen når jeg skal ud over rampen? Der er masser af spørgsmål at stille sig inden, man skal formidle mundtligt eller begynder at træne mundtlig kommunikation. Men der er ikke nogen koder, vi skal kunne for at få vores budskab igennem. Din personlighed er tilstrækkelig til, at du kan få vægt bag dine ord. Din viden og viljen til at formidle er basis for at andre har lyst til at lytte. Udgangspunktet for kurset er en metode, der bygger på det du allerede har - at du virker. Du gør alt muligt godt. Men du mangler måske lige det sidste, der skal til for at det sidder lige i skabet. Megen kommunikationstræning handler om at fjerne fejl og træne detaljer: Du skal huske at tale langsomt, bruge din gestik, holde pauser, se på publikum, tal højt nok, træk vejret ned i maven og ikke have hænderne i lommerne.

// Torsdag den 14/11 kl. 9.00-15.00.
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.095 (inkl. fuld forplejning).

Innovationsledelse som forretningsdisciplin Bedre til innovation? Vi kan lære fra de bedste!

Cand.merc., ph.d. Jimmi Normann Kristiansen, Aalborg Universitet.
Vil du gerne have indsigt i hvordan globalt førende virksomheder arbejder med innovation i dag? Vil du gerne blive klogere på innovation som forretningsdisciplin og få en introduktion til nogle af de nyeste værktøjer på området? Vil du gerne være med til at finde ud af hvordan dette kan omsættes til praksis for din organisation? Overskifter er bl.a.:
- Hvad betyder innovation som faglig disciplin?
- Hvad skal der til for at gøre idéer til innovationer.
- Konkrete værktøjer ift. at understøtte ønsket om bedre til innovation.
- Organisationers største udfordringer for at blive mere innovative.
Kurset henvender sig primært til personer som arbejder med ledelse, innovation og/eller forretningsudvikling. Det henvender sig til personer både i den offentlige- og private sektor.

// Tirsdag den 3/12 kl. 9.00-15.00.
Sted: Folkeuniversitetet, C. A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.595 (inkl. fuld forplejning).

Ordet fanger – Kunsten at overbevise og inspirere

Forskningschef Michael Ejstrup, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.
Alle kender situationen, hvor det er nødvendigt at sige nogle velvalgte ord. Ord som kan bevæge andre til at følge en idé, acceptere en undskyldning eller skabe en særlig følelse af fællesskab. Politikere, undervisere, lægmænd – alle har brug for at mestre situationerne, når de opstår. Nogle gange med god tid til forberedelse, andre gange helt spontant. Skal ordene bevæge publikum, så du får succes og taktfaste klapsalver, skal de være velvalgte. Der er ikke plads til slinger i valsen, hvis publikum skal bevare tilliden og acceptere dine ord som ærlige og fornuftige. Det kræver perfekt timing af pauser, bevægelser, ansigtsudtryk og betoning – og det kan læres. Dagen giver et indblik i elementære dele af det at kunne gribe ordet. BOG: Dagen tager udgangspunkt i bogen *Ordet fanger – kunsten at overbevise og inspirere* af Michael Ejstrup (Akademisk Forlag).

// Lørdag den 23/11 kl. 10.00-16.00.
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 895 (KaffeFair i umiddelbar nærhed er åben hele dagen).

Procesfacilitering

Cand.mag. i lærings- og forandringsprocesser, organisationskonsulent Mette Holmgaard.
Det at kunne facilitere en proces er blevet en fast del af hverdagen i mange virksomheder og institutioner i dag. Der skal nås en masse resultater, og vejen derhen kræver processer, der involverer medarbejderne, skaber sammenhænge, motiverer til forandring m.m. Mange har en idé om, at det at procesfacilitere ligner lige til højrebenet - at det kan alle da finde ud af! Men det kan være lettere sagt end gjort, for det kræver blandt andet tid til at finde den rette form og ideer til processerne samt et overblik over opgavens omfang, hvem gør hvad og hvornår. Der er mange muligheder i dag for at tilegne sig viden og ideer indenfor feltet, hvis man ønsker at blive klædt på til rollen. Så hvis du drømmer om at designe læringsrum, der skaber de bedste rammer for involvering, læring og resultater gennem anvendelse af effektive værktøjer, er denne dag for dig.

// Onsdag den 6/11 kl. 9.00-15.00.
Sted: Folkeuniversitetet, C.A. Olesens Gade 4.
Pris: Kr. 1.195 (inkl. fuld forplejning).

Få mere kreativitet i dit hverdags- og arbejdsliv

Lektor Søren Hansen, Institut for Økonomi og Ledelse, Aalborg Universitet.
Hvis du gerne vil have lettere ved at anvende din kreativitet i dit arbejde og i livet generelt, så er dette forløb måske noget for dig. Kreativitet er ikke forbeholdt dem, der arbejder med de såkaldte kreative fag. Vi ved fra forskningen, at kreativiteten kan give alle et mere nærværende, åbent og nyskabende forhold til det de foretager sig – uanset hvad det er. Om du er jurist, tømrer, sygeplejerske, ingeniør, økonom eller hjemmegående - så vil et øget fokus på din kreativitet give dit arbejde og dit liv et frisk pust. Og den gode nyhed fra forskningen er, at alle kan blive mere kreative, hvis de bliver mere opmærksomme på hvad kreativitet egentligt er – sådan skåret helt ind til benet. I løbet af kurset vil du få finde ud af at kreativitet ikke er så mystisk endda, og at den også er tilgængelig for dig – hvis du giver det en chance. Kurset er en miniversion af Creative Genius-uddannelsen på Aalborg Universitet. Læs mere om uddannelsen på www.creativegenius.aau.dk.

// 5 tirsdage kl. 19.00-21.00 (24/9, 1/10, 8/10, 22/10, 29/10).
Sted: Aalborg Universitet, Strandvejen 12-14.
Pris: Kr. 625.

Afsender

Folkeuniversitetet i Aalborg
C. A. Olesens Gade 4, 2. sal
9000 Aalborg

Returneres ved vedvarende adresseændring

TEATER AD LIBITUM

Med et Teaterkort har du fri adgang til ALT i teatrets program, og du kan endda tage en ledsager med til halv pris!

TEATERKORT HEL SÆSON 2019-2020
700 kroner / 375 kroner u 25 år

TEATERKORT HALV SÆSON
375 kroner / 200 kroner u 25 år

TEAKTRÆSMØBLER
TERAPI
NORMALITET
DKRONER
AFTENSTJERNER

